

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

pro základní vzdělávání

ŠKOLA PRO VŠECHNY

**ZÁKLADNÍ ŠKOLA IVANA OLBRACHTA, SEMILY,
NAD ŠPEJCHAREM 574**

Obsah

1. Identifikační údaje	3
2. Charakteristika školy.....	5
2.1. Úplnost a velikost školy, vybavení školy	5
2.2. Charakteristika pedagogického sboru.....	5
2.3. Dlouhodobé projekty	6
2.4. Školní parlament.....	6
2.5. Spolupráce s partnery školy.....	6
2.5.1. Rada rodičů	6
2.5.2. Školská rada	6
3. Charakteristika školního vzdělávacího programu.....	7
3.1. Zaměření školy	7
3.2. Výchovné a vzdělávací strategie	7
3.3. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	11
3.4. Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných.....	12
3.5. Začlenění průřezových témat.....	12
3.5.1. Průřezová témata – přehled	18
4. Učební plán	21
5. Učební osnovy	24
Školní vzdělávací program – 1. stupeň	24
Školní vzdělávací program 2. stupeň	94
6. Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků	204
7. Vlastní hodnocení školy	214

1. Identifikační údaje

Název vzdělávacího programu:

Škola pro všechny - Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Zřizovatel školy: Město Semily
Husova 82
513 01 Semily
IČO: 00276111
telefon: 481 62 92 28
www.semily.cz

Adresa školy: Nad Špejcharem 574, Semily, 513 01

Zařazení do sítě škol:
IČO: 701 557 71
IZO: 102 442 941
REDIZO: 600 099 351

Ředitel školy: Mgr. Jiří Jiránek

Zástupce ředitele: Bc. Eva Šírová

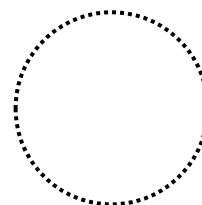
Koordinátor ŠVP: Mgr. Lenka Holubičková

Kontakty:

telefon: +420 481 621 036
+ 420 481 622 565
web: www.zsiosemily.euweb.cz
e-mail: zsiosemily@iol.cz

Platnost dokumentu:

Od 1. 9. 2023

razítko školy

Mgr. Jiří Jiránek, ředitel školy

Preambule

Když vidíme, jak někdo zápolí s víčkem sklenice marmelády, máme většinou nesmírnou touhu „pomoci“ tím, že mu sklenici otevřeme. Někdy nejvíc člověku pomůžeme, když mu nepomáháme.

Je daleko účinnější, když žáky vedeme k tomu, aby poznali, v čem je problém, a pak ho sami vyřešili. Žáci by si měli vypěstovat nezávislost na učiteli. Učitel by je měl vést k tomu, aby byli schopni posoudit vlastní výkon, určit problémy a samostatně je řešit.

Geoffrey Petty – Moderní vyučování

2. Charakteristika školy

2.1. Úplnost a velikost školy, vybavení školy

Základní škola Ivana Olbrachta, Semily, Nad Špejcharem 574 je úplnou základní školou s devíti postupnými ročníky, která pracuje ve dvou objektech: I. stupeň na odloučeném pracovišti v Semilech, Komenského nám. 150, II. stupeň v Semilech, Nad Špejcharem 574 v nájmu Gymnázia Ivana Olbrachta v Semilech.

Škola se nachází v centru města, má velmi dobrou dopravní obslužnost a časovou dosažitelnost volnočasových aktivit ve školní družině, školním klubu, ZUŠ a SVČDM Semily.

Školu navštěvuje přibližně 400 žáků, z toho zhruba 60 % místních a 40 % z okolních obcí. Vzhledem k demografickému vývoji se počet žáků mění. Žáci rozvíjejí své schopnosti i talent výběrem volitelných a nepovinných předmětů v rámci školního klubu.

KAPACITY ŠKOLY	
ZÁKLADNÍ ŠKOLA	Kapacita 450 žáků
ŠKOLNÍ DRUŽINA	90 dětí
ŠKOLNÍ KLUB	50 dětí
ŠKOLNÍ JÍDELNA ZŠ	230 strážníků

Objekt I. stupně má vlastní školní jídelnu s kuchyní, tři oddělení školní družiny, malou učebnu výpočetní techniky, tělocvičnu a školní hřiště.

Hlavní budova, v níž sídlí II. stupeň, je vybavena kmenovými učebnami a učebnami odborných předmětů: učebna společenskovedních předmětů, Ch-F, dílna, cvičná kuchyně, dvě učebny cizích jazyků, učebna PC. Některé učebny jsou z kapacitních důvodů využívány zároveň jako učebny kmenové i odborné a žáci se do nich na jednotlivé hodiny přemísťují. Budova II. stupně disponuje dvěma tělocvičnami, aulou a hřištěm. Rodiče mají možnost komunikovat se školou prostřednictvím webových stránek, kde jsou průběžně zveřejňovány aktuální informace. Ve školní budově se nachází kuchyň s jídelnou. V odpoledních hodinách provozujeme volnočasové aktivity ve školním klubu. Vstup do budovy včetně přihlašování obědů je zajišťován pomocí čipů.

Třídy a pracovní místa jsou uspořádány tak, aby respektovaly nároky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Žákům jsou poskytovány speciální učebnice, kompenzační a jiné pomůcky, které jsou nezbytné pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáků nadaných a mimořádně nadaných.

2.2. Charakteristika pedagogického sboru

Ve škole pracuje stabilní zkušený kádr pedagogů, jehož věkové složení se pohybuje nad hranicí čtyřiceti let, procentuální zastoupení mužů je poměrně nízké. Kvalifikační předpoklady splňuje 91,3 % pedagogů, zbývající si vzdělání doplňují studiem. Ve škole pracují tři vychovatelky, které zajišťují činnost tří oddělení školní družiny. Školní klub nabízí pravidelně

žákům od 5. do 9. ročníku aktuálně upravovaný výběr asi 10 nadstavbových aktivit, jejichž výuku vedou převážně pedagogové školy. Nadaným žákům a žákům jevícím zájem o specifické oblasti výuky tak škola věnuje individuální péči. Ve škole pracuje výchovný poradce a metodik prevence, škola využívá služeb asistentů pedagoga, sociálních pracovníků, školních psychologů i speciálních pedagogů.

2.3. Dlouhodobé projekty

Projekty dotvářejí obsah vzdělávacího procesu ročníků i celé školy. Zařazované formy projektů jsou ročníkové (krátkodobé, celoroční) a celoškolské (taktéž krátkodobé i celoroční). Příprava, realizace, výstupy a evaluace projektů zvyšují efektivitu vyučovacího procesu, motivují žáky a podporují spolupráci všech pedagogů a žáků. Projekty vymýšlejí jednotlivě nebo v týmech pedagogové I. i II. stupně a vychovatelky školní družiny. Při tvorbě akceptují názory a náměty dětí. Je prioritou, aby se zdařilé projekty staly pravidelně se opakující součástí výchovy a vzdělání. O zdařilých akcích škola informuje v místním tisku a na stránkách školního časopisu.

2.4. Školní parlament

Žáci se podílejí na řízení školy prostřednictvím školního parlamentu, který dle potřeb řeší aktuální připomínky z řad žáků směrem k vedení a učitelům, dává podněty a připomínky k životu a organizaci školy. Zástupci tříd navrhuje a sami organizují své vlastní projekty. Schůzek se mohou účastnit jak zájemci z řad žáků, tak i pedagogů. Pokud se v průběhu školního roku objeví závažné skutečnosti, vždy na ně reaguje koordinátor, postoupí je k dalšímu řešení na poradách a zprostředkuje zpětnou vazbu.

2.5. Spolupráce s partnery školy

2.5.1. Rada rodičů

Dobrá komunikace s rodiči je jedním z hlavních cílů školy a má na naší škole dlouholetou tradici. Velmi podstatné pro správnou realizaci školního vzdělávacího programu je právě vtažení rodičů do procesu vzdělávání svých dětí, čehož není možné dosáhnout bez kvalitní vzájemné komunikace. Škola spolupracuje s radou rodičů, která se pravidelně schází, a získává tak podklady pro předávání aktuálních informací zákonným zástupcům všech žáků. Rodiče jsou o průběhu vzdělávání žáků informováni průběžně v žákovských knížkách, na třídních schůzkách nebo při konzultacích s jednotlivými vyučujícími. Mají možnost se prostřednictvím internetu pravidelně seznamovat s obsahem plánů výuky jednotlivých ročníků.

2.5.2. Školská rada

Rozvíjíme spolupráci se školskou radou (ŠR), zřízenou v souladu s ustanovením § 167 zákona č. 561/ 2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) ve školním roce 2005/2006. Několikrát ročně probíhají pravidelné schůzky všech jejích členů s vedením školy. Zástupci všech součástí ŠR (zástupci zřizovatele, pedagogů a zákonní zástupci) pozorně sledují dění ve škole, tvorbu vzdělávacího programu školy a její evaluaci, konzultují a připomínkují je.

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1. Zaměření školy

V prostředí naší školy pedagogové usilují o vytváření klidného zázemí, pocitu bezpečí, pozitivního prožívání, ale zároveň o získání zdravého sebevědomí, rozvíjení kritického myšlení, schopnosti sebehodnocení a kultivovaného otevřeného vyjadřování vlastního názoru.

Vycházíme z přesvědčení, že je nezbytné proměnit školu v prostředí, kde se dětem s různorodými vzdělávacími potřebami dostává kvalitní a kvalifikované vzdělávací péče. V rámci výchovně vzdělávacího procesu chceme rozvíjet u žáků kompetence nezbytné pro život v Evropě v 21. století.

Ve školním vzdělávacím programu „Škola pro každého“ zaměřujeme výchovně vzdělávací práci na spolupráci a komunikaci v pracovním týmu, partnerský vztah mezi učitelem a žákem, kontakt s rodinou. Škola se profiluje tím, že klade důraz na některé oblasti výchovně-vzdělávacího procesu:

- tradice (Cesta proti času, Vaškův běh, 17. listopad...)
- nabídka volitelných předmětů
- akceptování a poznávání individuálních potřeb žáků se SPU a žáků nadaných (inkluzivní vzdělávání)
- výchova ke zdravému životnímu stylu - programy environmentálního vzdělávání (je zpracován školní program EVVO, který je zařazen v příloze ŠVP) a prevence vlivu nežádoucích jevů na žáky

3.2. Výchovné a vzdělávací strategie

Základním cílem naší školy je vybavit všechny žáky souborem klíčových kompetencí na úrovni, která je pro ně dosažitelná, a připravit je tak na další vzdělávání a uplatnění ve společnosti. Osvojování klíčových kompetencí je dlouhodobý a složitý proces, který působením základní školy nezačíná ani nekončí. Proto úroveň klíčových kompetencí, které žáci dosáhnou na konci základního vzdělávání, je pouze důležitým základem pro celoživotní učení.

Veškeré učivo je v našem školním vzdělávacím programu chápáno jako prostředek k osvojení očekávaných výstupů, které se propojují a vytvářejí předpoklady k účinnému a komplexnímu využívání získaných schopností a dovedností na úrovni klíčových kompetencí.

Klíčové kompetence mají žákům pomáhat při získávání základu všeobecného vzdělávání. Úroveň klíčových kompetencí získaných na základní škole není konečná, ale tvoří základ pro další celoživotní učení a orientaci v každodenním praktickém životě.

Za klíčové jsou považovány:

Kompetence k učení

- **má umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení**

Během výuky klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání informací. Žáky vedeme k sebehodnocení. Individuálním přístupem k žákům maximalizujeme jejich šanci prožít úspěch.

Žákům umožňujeme ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, je podněcována jejich tvořivost. Žáci se zúčastňují různých soutěží. Učíme se vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení pro samotné učení a pro jeho další přínos.

Na jejich základě žák na konci základního vzdělávání:

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

– **má podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů**

Výuka je vedena tak, aby žáci hledali různá řešení problému, svoje řešení si dokázali obhájit.

Při výuce motivujeme žáky v co největší míře problémovými úlohami z praktického života. Žáci si postupně zdokonalují kompetenci práce s informacemi ze všech možných zdrojů, ústních, tištěných mediálních a počítačových, včetně internetu, aby je uměli vyhledávat, třdit a vhodným způsobem využívat. Žáci jsou vedeni úměrně věku k používání internetu. Podle svých schopností a dovedností se žáci zapojují do soutěží. Děti vedeme k aktivnímu podílu na všech fázích činnosti, na plánování, přípravě, realizaci i hodnocení.

Na jejich základě žák na konci základního vzdělávání:

- vnímá nejruznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní

– **má vést žáky k všestranné a účinné komunikaci**

Vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu. Učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň poslouchat názor jiných. Začleňujeme metody kooperativního učení a jejich prostřednictvím vedeme děti ke spolupráci při vyučování. Podporujeme komunikaci s jinými školami.

Na jejich základě žák na konci základního vzdělávání:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

- má rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých

Během vzdělávání mimo jiné používáme skupinovou práci žáků, vzájemnou pomoc při učení. Sociální kompetence vyvozujeme na praktických cvičeních a úkolech. Usilujeme, aby žáci prokázali schopnost střídání rolí ve skupině. Žáky vedeme k respektování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se sami podílejí. Učíme je zároveň k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky. Chceme žáky naučit základům kooperace a týmové práce.

Na jejich základě žák na konci základního vzdělávání:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevnování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

- má připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti

Ve třídních kolektivech žáci společně stanovují pravidla chování. Školní řád navazuje na pravidla chování vytvořená ve třídách.

Je kladen důraz na Environmentální výchovu, ekologicky myslícího jedince. Žáky vedeme k třídění odpadů a k jejich nevytváření.

Na jejich základě žák na konci základního vzdělávání:

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Kompetence pracovní

- má pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci

Žáky motivujeme k aktivnímu zapojení do oblasti Svět práce. Vedeme je k objektivnímu sebehodnocení a posouzení reálných možností při profesní orientaci. Výuku doplňujeme o praktické exkurze.

Na jejich základě žák na konci základního vzdělávání:

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení.

Kompetence digitální

- má pomáhat žákům orientovat se v digitálním prostředí a vést je k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života

Na jejich základě na konci základního vzdělávání žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít

- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky.

K utváření a rozvíjení klíčových kompetencí v naší škole směřuje a přispívá veškerý vzdělávací obsah i aktivity a činnosti. V úvodní charakteristice každého vzdělávacího oboru je vždy uvedeno, jak přispívá k naplnění těchto klíčových kompetencí. Z těchto přehledů vyplývá, jak se klíčové kompetence navzájem prolínají a jsou multifunkční. Každý pedagog naší školy si je vědom i toho, že klíčové kompetence mají nadpředmětovou podobu a lze je získat především jako výsledek celkového procesu vzdělávání.

Vzdělávací obsah základního vzdělávání daný rámcovým vzdělávacím programem je v naší škole rozdělen do vzdělávacích oborů a následně vyučovacích předmětů uvedených v učebním plánu. Do těchto předmětů jsou integrovány tematické okruhy průřezových témat. Časový rozvrh učiva jednotlivých předmětů je dán tematickým plánem, který je každoročně upravován podle aktuálních vzdělávacích potřeb žáků tak, aby byly co nejlépe splněny očekávané výstupy daných předmětů.

Učební osnovy jsou v ŠVP rozděleny na I. stupeň (1. a 2. období) a na II. stupeň. Každý vzdělávací obor je uveden stručnou charakteristikou a přehledem klíčových kompetencí, které výuka daného oboru rozvíjí. Následuje tabulka vzdělávacího obsahu přehledně přiřazující učivo očekávaným výstupům. V závěru každého vzdělávacího oboru je uvedeno, jakým způsobem tento obor rozvíjí jednotlivá průřezová témata.

3.3. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami probíhá na naší škole v souladu se školským zákonem (§16 zákona č. 561/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů, především dle novely č. 82/2015 Sb., a s vyhláškou č. 27/2016 Sb.

Klima v naší škole je dostatečně otevřené a vstřícné, takže integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami nejsou kladeny žádné překážky. Vzdělávání probíhá převážně formou integrace do běžných tříd, uplatňovány jsou metody používané při vzdělávání žáků bez těchto potřeb, mohou být však individuálně modifikovány, aby byly zohledněny možnosti a schopnosti žáka. Škola disponuje kvalifikovanou výchovnou poradkyní a v případě potřeby se se souhlasem zákonných zástupců žáka obrací na pedagogicko-psychologickou poradnu nebo speciálně pedagogická centra.

Pokud tyto instituce diagnostikují vývojovou poruchu učení, je na žádost zákonných zástupců dítěte vypracován individuální vzdělávací plán (IVP), podle něhož se s dítětem v průběhu školního roku pracuje. Tento plán i plán pedagogické podpory sestavuje třídní učitel ve

spolupráci s výchovnou poradkyní zpravidla před zahájením školního roku a jeho platnost je na jeden školní rok.

IVP i PLPP mají písemnou podobu, před jejich zpracováním probíhají rozhovory s jednotlivými vyučujícími s cílem stanovit např. metody práce s žákem, způsob kontroly osvojení znalostí a dovedností apod. Výchovná poradkyně stanoví termín přípravy IVP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným. Zákonný zástupce svým podpisem vyjadřuje souhlas s použitím podpůrných opatření. Plnění IVP je průběžně vyhodnocováno v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb., při vzdělávání žáků podle IVP škola spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními.

3.4. Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Při vzdělávání žáků mimořádně nadaných se uplatňují metody používané při vzdělávání žáků běžné populace, mohou být však podle potřeby individuálně modifikovány. Naše škola zabezpečuje pro úspěšné vzdělávání žáků mimořádně nadaných následující podmínky:

- 1) uplatnění principu diferenciaci a individualizace vzdělávacího procesu jak při organizaci činností souvisejících s výukou, tak při stanovení obsahu, forem a metod výchovně vzdělávací práce i hodnotících kritérií,
- 2) pro žáky jazykově nadané možnost rozšířené výuky anglického a německého jazyka v jazykových třídách a skupinách,
- 3) volitelné předměty již od 7. ročníku,
- 4) konzultace podle potřeb a zájmu žáků,
- 5) podpora účasti v soutěžích a olympiádách,
- 6) pro žáky umělecky nadané možnost vystupovat na akcích školy, moderovat společenské akce školy,
- 7) podílet se na tvorbě propagačních materiálů školy, výzdoby školy
- 8) pro žáky s mimořádným sportovním nadáním možnost výuky podle individuálního studijního plánu a možnost reprezentovat školu na sportovních soutěžích a akcích.

Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem, školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. a postupujeme podle daných pravidel a pokynů.

3.5. Začlenění průřezových témat

Ve vzdělávacím programu školy představují průřezová témata (PT) způsob, jak pojmout zásadní problematické oblasti současného světa, reprezentují okruhy aktuálních problémů, reagují na aktuální potřeby člověka a jsou nedílnou součástí základního vzdělávání. Obsah každého PT se samozřejmě dynamicky vyvíjí a předpokládá tudíž celoživotní vzdělávání pedagogických pracovníků. Zařazení jednotlivých tematických okruhů průřezových témat je vždy součástí charakteristiky vzdělávací oblasti a jednotlivá témata jsou uvedena v tabulkách vyučovacích předmětů. Učitel ale může dané téma zařadit i do jiných vyučovacích předmětů v závislosti na aktuální potřebě či společenské situaci. Pro lepší orientaci uvádíme ještě přehled všech průřezových témat a jejich tematických okruhů a možnost zařazení do daných předmětů.

Obsah PT je rozpracován tak, jak procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích oborů. Abychom této možnosti využili co možná nejlépe, nevytváříme pro průřezová témata samostatné vyučovací předměty, ale integrujeme je do jiných vyučovacích předmětů a realizujeme jejich obsah formou projektů, ve kterých musí žáci používat znalosti a dovednosti z různých vzdělávacích oborů. Mají tak možnost utvářet si komplexní pohled na svět a rozvíjet potřebné praktické dovednosti.

Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj

Rozvoj schopnosti poznávání

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Český jazyk (1.-3. roč.), Matematika (1.-9. roč.), Prvouka (1.-3. roč.), Vlastivěda (4.-5. roč.), Tělesná výchova (4. a 5. roč.), Praktické činnosti (8. a 9. roč.) a Fyzika (6. a 7. roč.).

Sebepoznání a sebepojetí

Tematický okruh je integrován do vyučovacího předmětu Prvouka (1.-3. roč.), Vlastivěda (4. a 5. roč.), Přírodověda (4. a 5. roč.), Výtvarná výchova (4. a 5. roč.), Globální výchova (6.-9. roč.), Tělesná výchova (6.-9. roč.), Praktické činnosti (8. a 9. roč.), Biologie živočichů a člověka (8. roč.).

Seberegulace a sebeorganizace

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Vlastivěda (4. a 5. roč.), Přírodověda (4. a 5. roč.), Tělesná výchova (4. a 5. roč.), Praktické činnosti (6. a 7. roč.), Globální výchova (6.-9. roč.), Biologie živočichů a člověka (8. roč.).

Psychohygiena

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Prvouka (1.-3. roč.), Tělesná výchova (1.-9. roč.), Globální výchova (6.-9. roč.), Biologie živočichů a člověka (8. roč.), Praktické činnosti (8. a 9. roč.).

Kreativita

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Český jazyk (1.-5. roč.), Pracovní činnosti (1.-5. ročník), Tělesná výchova (1.-5. roč.), Výtvarná výchova (1.-9. roč.), Hudební výchova (1.-9. roč.), Český jazyk a literatura (6.-9. roč.). Cíle tematického okruhu jsou realizovány také při projektovém a problémovém vyučování v dalších vyučovacích předmětech.

Sociální rozvoj

Poznávání lidí

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Prvouka (1.-3. roč.), Vlastivěda a Přírodověda (4. a 5. roč.), Výtvarná výchova (2.-4. roč.), Globální výchova (6.-9. roč.), Český jazyk a literatura (6.-9. roč.), Anglický jazyk (6.-9. roč.), Německý jazyk (8.-9. roč.).

Mezilidské vztahy

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Prvouka (1.-3. roč.), Vlastivěda (4. a 5. roč.), Přírodověda (4. a 5. roč.), Globální výchova (6.-9. roč.), Dějepis (6.-9. roč.).

Komunikace

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Český jazyk (1.-5. roč.), Anglický jazyk (3.-5. roč.), Hudební výchova (1.-3. roč.), Tělesná výchova (2. a 3. roč.), Informatika (4. a 5. ročník), Český jazyk a literatura (6.-9. roč.), Anglický jazyk (6.-9. roč.), Německý jazyk (8. a 9. roč.), Ruský jazyk (9. roč.), Praktické činnosti (8. a 9. roč.).

Kooperace a kompetice

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Český jazyk (2. a 3. roč.), Výtvarná výchova (1.-5. roč.), Pracovní činnosti (1.-5. roč.), Tělesná výchova (1.-9. roč.), Praktické činnosti (6.-9. roč.). Dále je realizován při projektovém vyučování napříč všemi vzdělávacími oblastmi.

Morální rozvoj

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Matematika (1.-9. roč.), Prvouka (1.-3. roč.), Vlastivěda (4. a 5. roč.) a Přírodověda (4. a 5. roč.), Globální výchova (6.-9. roč.) a Tělesná výchova (6.-9. roč.). Jeho cíle jsou realizovány také při problémovém a projektovém vyučování ve všech vzdělávacích oblastech.

Hodnoty, postoje, praktická etika

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Český jazyk (1.-5. roč.), Vlastivěda (4. a 5. roč.), Tělesná výchova (1.-5. ročník), Český jazyk a literatura (6.-9. roč.), Globální výchova (6.-9. roč.), dále jsou jeho cíle realizovány při projektovém vyučování napříč všemi vzdělávacími oblastmi.

Výchova demokratického občana

Občanská společnost a škola

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Vlastivěda (4. a 5. roč.), Globální výchova (6.-9. roč.).

Občan, občanská společnost a stát

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Vlastivěda (4. a 5. roč.), Globální výchova (6.-9. roč.), Dějepis (6.-9. roč.).

Formy participace občanů v politickém životě

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Vlastivěda (4. a 5. roč.),

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Vlastivěda (4. a 5. roč.), Dějepis (6.-9. roč.), Globální výchova (6.-9. roč.).

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Evropa a svět nás zajímá

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Vlastivěda (4. a 5. roč.), Český jazyk a literatura (6.-9. roč.), Anglický jazyk (6.-9. roč.), Německý jazyk (8.-9. roč.), Ruský jazyk (9. roč.), Zeměpis (6.-9. roč.), Hudební výchova (8. a 9. roč.), Výtvarná výchova (8. a 9. roč.).

Objevujeme Evropu a svět

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Vlastivěda (4. až 5. roč.), Anglický jazyk (3.-9. roč.), Český jazyk (3.-5. roč.), Německý jazyk (8.-9. roč.), Ruský jazyk (9. roč.), Zeměpis (6.-9. roč.), a Člověk a společnost (8. a 9. roč.).

Jsme Evropané

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Vlastivěda (4. až 5. roč.), Anglický jazyk (4. a 9. ročník), Český jazyk a literatura (6.-9. roč.), Dějepis (6.-9. roč.), Zeměpis (6.-9. roč.), Výtvarná výchova (8.-9. roč.).

Multikulturní výchova

Kulturní diference

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Vlastivěda (5. roč.), Hudební výchova (4. a 9. roč.), Dějepis (6.-9. roč.), Globální výchova (6.-9. roč.).

Lidské vztahy

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Vlastivěda (4. a 5. roč.), Přírodověda (4. a 5. roč.), Tělesná výchova (4.-9. ročník), Dějepis (6.-9. roč.), Globální výchova (6.-9. roč.), Praktické činnosti (6.-9. roč.).

Etnický původ

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Vlastivěda (4. a 5. roč.), Hudební výchova (4. a 5. roč.) a Globální výchova (6. a 9. roč.).

Multikulturalita

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Anglický jazyk (4.-9. roč.), Český jazyk a literatura (6.-9. roč.), Německý jazyk (8. a 9. roč.), Globální výchova (6.-9. roč.).

Princip sociálního smíru a solidarity

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Vlastivěda (4. a 5. roč.), Globální výchova (6.-9. roč.).

Environmentální výchova

Ekosystémy

Tematický okruh je integrován do předmětů Přírodověda (4 a 5. roč.), Přírodopis (6., 7. a 9. roč.), Globální výchova (6. a 7. roč.), Zeměpis (6.-9. roč.).

Základní podmínky života

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Prvouka (3. roč.), Přírodověda (4. a 5. roč.), Přírodopis (6., 7. a 9. roč.), Biologie živočichů a člověka (8. roč.), Globální výchova (6. a 7. roč.), Zeměpis (6.-9. roč.).

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Prvouka (3. roč.), Přírodověda (4. a 5. roč.), Přírodopis (6., 7. a 9. roč.), Globální výchova (6.-9. roč.), Praktické činnosti (6. a 9. roč.).

Vztah člověka k prostředí

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Prvouka (3. roč.), Přírodověda (4. a 5. roč.), Výtvarná výchova (1.-5. roč.), Matematika a její aplikace (4. roč.), Člověk a příroda (6. až 9. roč.), Člověk a zdraví (8. roč.), Člověk a společnost (8. a 9. roč.).

Mediální výchova

Osobnostní rozvoj

Tematické okruhy receptivních činností

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Český jazyk (4. a 5. roč.), Český jazyk a literatura (6.-9. roč.), Anglický jazyk (6.-9. roč.), Globální výchova (6.-9. roč.). Cíle jsou realizovány také při tvorbě výstupů projektů v dalších vzdělávacích oblastech.

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Český jazyk (4. a 5. roč.), Informatika (5. roč.), Český jazyk a literatura (8. a 9. roč.) a Globální výchova (8. a 9. roč.).

Stavba mediálních sdělení

Tematický okruh je integrován do vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura (8. a 9. roč.).

Vnímání autora mediálních sdělení

Tematický okruh je integrován do vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura (8. a 9. roč.) a Globální výchova (8. a 9. roč.), Dějepis (8. a 9. roč.).

Fungování a vliv médií ve společnosti

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Český jazyk (4. a 5. roč.), Český jazyk a literatura (6.-9. roč.), Globální výchova (6.-9. roč.).

Osobnostní rozvoj

Tematické okruhy produktivních činností

Tvorba mediálního sdělení

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Český jazyk (4. a 5. roč.), Informatika (5. roč.), Český jazyk a literatura (6.-9. roč.), Globální výchova (8. a 9. roč.).

Práce v realizačním týmu

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů vzdělávacích oblastí Český jazyk (4. a 5. roč.), Výtvarná výchova (4. a 5. roč.), Globální výchova (6.-7. roč.), Výtvarná výchova (6.-9. roč.), Český jazyk a literatura (8. a 9. roč.), Praktické činnosti (8. a 9. roč.), povinně volitelné předměty (Společenskovědní seminář, Domácnost, Zdravověda, Dějepisný seminář, Technické kreslení).

3.5.1. Průřezová témata – přehled

Průřezové téma /Průřezový okruh	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Osobnostní a sociální výchova									
Rozvoj schopnosti poznávání	M, Čj, Prv	M, Čj, Prv	M, Čj, Prv	M, V1, Tv	M, V1, Tv	M, F	M, F	M, Pkč	M, Pkč
Sebezpoznání a sebepojetí	Prv	Prv	Prv	V1, Vv	V1, Vv	Tv, Glo	Tv, Glo	Tv, Glo, Pkč, BiŽČ	Tv, Glo, Pkč
Seberegulace a sebeorganizace				V1, Pa, Tv	V1, Pa, Tv	Pkč, Glo	Pkč, Glo	Glo, BiŽČ	Glo
Psychohygiena	Prv, Tv	Prv, Tv	Prv, Tv	V1, Pa, Tv	V1, Pa, Tv	Glo, Tv	Glo, Tv	Glo, BiŽČ, Tv, Pkč	Glo, Tv, Pkč
Kreativita	Čj, Pě, Hv, Vv, Tv	Čj, Pě, Hv, Vv, Tv	Čj, Pě, Hv, Vv, Tv	Čj, Vv, Pě, Hv, Tv	Čj, Vv, Pě, Hv, Tv	ČjL, Vv, Hv	ČjL, Vv, Hv	ČjL, Vv, Hv	ČjL, Vv, Hv
Poznávání lidí	Prv	Prv, Vv	Prv, Vv	Pa, V1, Vv	Pa, V1	ČjL, Aj, Glo	ČjL, Aj, Glo	ČjL, Aj, Glo	ČjL, Aj, Glo, Nj
Mezilidské vztahy	Pa	Pa	Prv	V1, Pa	V1, Pa	D, Glo	Glo, D	Glo, D	Glo, D
Komunikace	Čj, Hv	Čj, Hv, Tv	Čj, Aj, Hv, Tv	Čj, Aj, Inf	Čj, Aj, Inf	ČjL, Aj, Glo	ČjL, Aj, Glo	ČjL, Aj, Nj, Glo, Pkč	ČjL, Aj, Nj, Glo, Rj, Pkč
Kooperace a kompetice	Čj, Vv, Tv, Pě	Čj, Vv, Tv, Pě	Čj, Vv, Tv, Pě	Pě, Čj, Vv, Tv	Pě, Čj, Vv, Tv	Tv, Pkč	Tv, Pkč	Tv, Pkč	Tv, Pkč
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Prv, M	Prv, M	Prv, M	M, V1, Pa	M, V1, Pa	M, Glo, Tv	M, Glo, Tv	M, Glo, Zdr	M, Glo, Tv
Hodnoty, postoje, praktická etika	Čj, Tv	Čj, Tv	Čj, Tv	Čj, V1, Tv	Čj, V1, Tv	ČjL Glo	ČjL, Glo	ČjL, Glo	ČjL, Glo
Výchova demokratického občana									
Občanská společnost a škola				V1	V1	Glo	Glo	Glo	Glo
Občan, občanská společnost a stát				V1	V1	Glo, D	Glo, D	Glo, D	Glo, D
Formy participace občanů v polit. životě				V1	V1	Glo, D	Glo, D	Glo, D	Glo, D

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				VI	VI	D, Glo	D, Glo	D, Glo	D, Glo
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech									
Evropa a svět nás zajímají				VI	VI	ČjL, Aj, Z	ČjL, Aj, Z	ČjL Aj, Nj, Z, Hv, Vv	ČjL, Aj, Nj, Rj, Z, Hv, Vv
Objevujeme Evropu a svět			Aj	VI, Aj	VI, Aj	Aj, Z	Aj, Z, Nj	Aj, Z, Nj	Aj, Z, Nj, Rj
Jsme Evropané			Čj	VI, Čj	VI, Čj,	ČjL, Aj, D, Z	ČjL, Aj, D, Z	ČjL, Aj, D, Z, Vv	ČjL, Aj, D, Z, Vv
Multikulturní výchova									
Kulturní diference				Hv	Hv, VI	Hv, D, Glo	Hv, D, Glo	Hv, D, Glo	Hv, D, Glo
Lidské vztahy				Tv, VI, PŘV	Tv, VI, PŘV	Tv, Glo, Pkč, D	Tv, Glo D, Pkč	Tv, Glo, D, Pkč	Tv, Glo, D, Pkč
Etnický původ				VI, Hv	VI, Hv	Glo	Glo	Glo	Glo
Multikulturalita				Aj	Aj	ČjL, Aj, Glo	ČjL, Aj, Glo	ČjL, Aj, Nj, Glo	ČjL, Aj, Nj, Glo
Princip sociálního smíru a solidarity				VI	VI	Glo	Glo	Glo	Glo
Environmentální výchova									
Ekosystémy				Pa	Pa	Př, Z, Glo	Př, Z, Glo	Z, Glo,	Př, Z, Glo
Základní podmínky života			Prv	Pa	Pa	Př, Glo	Př, Glo	BiŽČ	Př
Lidské aktivity a problémy životního prostředí			Prv	Pa	Pa	Př, Z, Glo,	Př, Z, Glo	BiŽČ, Z	Př, Z
Vztah člověka k prostředí	Vv	Vv	Prv, Vv	Pa, Vv	Pa, Vv	Př, Glo, Pkč	Př, Glo, Pkč	BiŽČ, Glo, Pkč	Př, Glo, Pkč
Mediální výchova									
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení				Čj	Čj	ČjL, Aj, Glo	ČjL, Aj, Glo	ČjL, Aj, Glo, Nj	ČjL, Aj, Glo, Nj,

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality				Čj	Čj, Inf	ČjL, Glo	ČjL, Glo	ČjL, Glo	ČjL, Glo,
Stavba mediálních sdělení								ČjL	ČjL
Vnímání autora mediálních sdělení								ČjL, Glo, D	ČjL, Glo, D
Fungování a vliv médií ve společnosti				Čj	Čj	ČjL, Glo	ČjL, Glo	ČjL, Glo	ČjL, Glo
Tvorba mediálního sdělení				Čj	Čj, Inf	ČjL	ČjL	ČjL, Glo	ČjL, Glo
Práce v realizačním týmu				Čj, Vv	Čj, Vv	Glo	Glo, ČjL	Vv, Pkč ČjL,	Vv, Pkč, ČjL, SvS, Do, Zv

Seznam zkratk

1. stupeň: Český jazyk – Čj, Anglický jazyk – Aj, Matematika – M, Prvouka – Prv, Přírodověda – Pa, Vlastivěda – Vl, Hudební výchova – Hv, Výtvarná výchova – Vv, Pracovní činnosti – Pč, Tělesná výchova – Tv, Informatika – Inf

2. stupeň: Český jazyk a literatura – ČjL, Anglický jazyk – Aj, Německý jazyk – Nj, Matematika – M, Informatika – Inf, Dějepis – D, Globální výchova – Glo, Fyzika – F, Chemie – CH, Přírodopis – Př, Zeměpis – Z, Hudební výchova – Hv, Výtvarná výchova – Vv, Tělesná výchova – Tv, Biologie živočichů a člověka – BiŽČ, Praktické činnosti – Pkč, Seminář z českého jazyka – SČJ, Ruský jazyk – Rj, Konverzace v anglickém jazyce – KAaj, Konverzace v německém jazyce – KNj, Seminář z matematiky – SM, Technické kreslení – Tkr, Dějepisný seminář – DS, Společenskovední seminář – SvS, Přírodopisný seminář – PS, Ekologický seminář – ES, Zdravověda – Zdr, Domácnost – Do, Sportovní hry – SH

4. Učební plán

1. STUPEŇ								
Vzdělávací oblast	Názvy vyučovacích předmětů:	1.	2.	3.	4.	5.	Celkem	Z toho disp.
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	9	9	10	8	7	43	10
	Anglický jazyk		1	3	3	3	10	1
Matematika a její aplikace	Matematika	4	5	5	5	5	24	4
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	1	2			5	
	Přírodověda				1	2	3	
	Vlastivěda				2	2	4	1
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5	
	Výtvarná výchova	1	2	1	1	2	7	
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5	
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	
Informatika	Informatika				1	1	2	
	Disponibilní časová dotace	1	4	3	5	3		16

	Celkem	20	22	25	25	26	118	16
--	---------------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	------------	-----------

2. STUPEŇ								
Vzdělávací oblast	Názvy vyučovacích předmětů:	6.	7.	8.	9.	Celkem	Z toho disp.	
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	5	4	5	4	18	3	
	Seminář z českého jazyka				1v			
	Anglický jazyk	3	4	3	3	13	1	
	Německý jazyk		1v	3	3	6		
	Ruský jazyk			1v	1v			
	Konverzace v Aj	1v	1v	1 v	1 v			
Matematika a její aplikace	Matematika	4	5	4	5	18	3	
	Seminář z matematiky				1v			
	Technické kreslení				1v			
Informatika	Informatika	1	1	1	1	4		
Člověk a společnost	Dějepis	2	2	2	2	8	1	
	Dějepisný seminář				1v			
	Globální výchova	1	1	1	1	4	1	
	Společenskovední seminář		1v	1v	1v			

Člověk a příroda	Fyzika	2	2	1	2	7	1
	Chemie			2	2	4	
	Přírodopis	2	2		1	5	2
	Přírodopisný seminář				1v		
	Zeměpis	2	2	2	1	7	
	Ekologický seminář		1v	1v	1v		
Umění a kultura	Výtvarná výchova	2	1	1	1	5	
	Hudební výchova	1	1	1	1	4	
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	8	
	Sportovní hry		1v				
	Biologie živočichů a člověka			2		2	
	Zdravověda		1v	1v	1v		
Člověk a svět práce	Praktické činnosti	1v	1	1	1	3	
	Domácnost			1 v	1v		
Oblast dle zvoleného předmětu	Volitelný předmět *	1	2	1	2	6	6
	Celkem	28	30	32	32	122	18

* Žáci si vybírají uvedený počet hodin z nabídky volitelných předmětů označených „v“.

5. Učební osnovy

Školní vzdělávací program – 1. stupeň

NÁZEV VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU: ČESKÝ JAZYK

Vzdělávací oblast: **Jazyk a jazyková komunikace**

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Český jazyk je vyučován jako samostatný předmět ve všech ročnících, v 1. a 2. ročníku 9 hodin týdně, ve 3. ročníku 10 hodin týdně, ve 4. ročníku 8 hodin týdně a v 5. ročníku 7 hodin týdně. Výuka probíhá převážně v kmenových třídách, výjimečně mimo školu.

Vyučovací předmět Český jazyk je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty, dovednosti zde získané jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělávání, ale i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Jazykové vyučování přináší základní poznatky o českém jazyce a literatuře, vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi, které mu umožní správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat formou ústní i písemnou.

V 1. ročníku má předmět komplexní charakter, ve 2. ročníku je členěn na jazykovou výchovu, čtení a psaní, od 3. ročníku je členěn na komunikační a slohovou výchovu, jazykovou výchovu a literární výchovu. V komunikační a slohové výchově se žáci učí chápat různá jazyková sdělení (mluvená i psaná), číst s porozuměním, výstižně formulovat a sdělovat své myšlenky a prožitky. V jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby jazyka. Prostřednictvím vhodné četby žáci poznávají základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, formulovat vlastní názory o díle. Získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky.

Vzdělávání v předmětu směřuje k:

- ovládnutí základních jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i písemné podobě
- osvojování a rozvíjení čtenářských schopností
- využívání různých zdrojů informací
- utváření pozitivního hodnotového systému

Průřezová témata

- OSV (Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj, Morální rozvoj)
- VDO (Občan, občanská společnost a stát)
- EGS (Evropa a svět nás zajímá, Jsme Evropané)
- MKV (Kulturní diference, Lidské vztahy, Etnický původ, Multikulturalita, Princip sociálního smíru a solidarity)
- EV (Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí)
- MDV (Fungování a vliv mediálního sdělení, Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Stavba mediálních sdělení, Vnímání autora mediálních sdělení, Tvorba mediálního sdělení, Práce v realizačním týmu)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Vyučující využije všech forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí.

Kompetence k učení

- Žáci:
- snaží se aktivně se zapojovat do vyučovacího procesu
  - získané poznatky hodnotí, třídí a vyvozují z nich závěry

- Učitel: - vede žáky ke stálému zdokonalování čtení
- stanovuje dílčí vzdělávací cíle v pravopisu
- motivuje žáky k aktivnímu zapojování se do vyučovacího procesu
- vede žáky k samostatnému organizování některých akcí, k realizaci vlastních nápadů
- motivuje žáky k reprezentaci školy a účasti na různých soutěžích a olympiádách

Kompetence k řešení problémů

- Žáci: - učí se získávat informace z věrohodných zdrojů
- prezentují své názory a nápady ve školním časopise
- tvořivě přistupují k řešení problémů, vyhledávají vhodné informace, pracují s nimi
- zkouší kriticky myslet, zvažují a posuzují věrohodnost různých zdrojů informací, jsou schopni hájit svá rozhodnutí

- Učitel: - vede žáky k řešení problémů, dokončování úkolů a zdůvodňování závěrů

Kompetence komunikativní

- Žáci: - formulují a vyjadřují své myšlenky a názory souvisle a kultivovaně
- umí naslouchat promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagují

- Učitel: - začleňuje metodu kooperativního učení, vede žáky ke spolupráci při vyučování, vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky
- vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu

Kompetence sociální a personální

- Žáci: - spolupracují v týmu, naslouchají si a pomáhají, upevňují mezilidské vztahy
- umí hodnotit svoji práci i práci ostatních
- respektují pokyny pedagogů

- Učitel: - hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- učí žáky základům kooperace a týmové práce, vede je k respektování dohodnutých pravidel
- vede žáky k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili svou činnost

Kompetence občanské

- Žáci: - znají obecné morální zákony a dodržují je
- umí naslouchat a brát v úvahu názory ostatních
- formují si volní a charakterové vlastnosti

- Učitel: - vede k dodržování pravidel slušného chování, k prezentaci jejich myšlenek a názorů
- seznamuje žáky s kulturním dědictvím země i jiných národů
- vede je k aktivnímu zapojení se do kulturního dění v rámci města a regionu

Kompetence pracovní

- Žáci: - efektivně organizují vlastní práci a podílejí se na práci skupiny

- Učitel: - vede žáky ke správnému způsobu používání techniky a vybavení
- výuku doplňuje o tematické exkurze a besedy
- požaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů

Kompetence digitální

- Žáci: - učí se používat věku přiměřená digitální zařízení,
- chápou jejich význam pro lidskou společnost

- Učitel: - vede žáky ke správnému způsobu používání techniky a vybavení
- objasňuje možnosti negativního dopadu nadužívání technologií na tělesné a duševní zdraví

Výstupy žáka	Učivo
Komunikační a slohová výchova	
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova člení slabiky a slova na hlásky odlišuje krátké a dlouhé samohlásky rozlišuje psací a tiskací písmena 	<ul style="list-style-type: none"> čtení písmen samohlásky, souhlásky čtení slabik, otevřených slabik a slov z nich složených uvolňovací cviky, hygienické návyky držení psacího náčiní psaní psacích tvarů písmen malých i velkých
<ul style="list-style-type: none"> vázaně čte vybrané typy slov rozpozná nové hlásky a dvojhlásky dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost 	<ul style="list-style-type: none"> vázané spojování slabik slova s předložkami víceslabičná slova dvojhlásky AU, OU, EU opis a přepis slabik, slov, vět diktát písmen, slabik, slov, vět
<ul style="list-style-type: none"> hlasitě a správně čte krátký text s porozuměním má správný slovní přízvuk dbá na správné tempo řeči a pravidelné dýchání 	<ul style="list-style-type: none"> čtení textů ze Slabikáře a čtecího listu vzkaz, zápis do úkolníčku, pozvánka
Jazyková výchova	
<ul style="list-style-type: none"> píše a čte slova se slabikotvorným r, l opisuje a přepisuje krátké věty kontroluje vlastní písemný projev 	<ul style="list-style-type: none"> čtení slov s probranými slabikami diakritická znaménka velké písmeno
Literární výchova	
<ul style="list-style-type: none"> pamatuje si a reprodukuje jednoduché dětské básně reprodukuje krátký text z paměti i podle otázek a ilustrací při poslechu pohádek udržuje pozornost 	<ul style="list-style-type: none"> říkadla na procvičení jemné motoriky ruky krátké básně na dané písmeno písmenkové pohádky

Výstupy žáka	Učivo
Komunikační a slohová výchova	
<ul style="list-style-type: none"> • píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev • zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním • porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti • pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost • užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, sloves a přídavných jmen • rozlišuje větu podle intonace • používá správný přízvuk slov a pauzu mezi slovy 	<ul style="list-style-type: none"> • věta, druhy vět • složení věty • pořadí vět • opis, přepis
Jazyková výchova	
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky • rozlišuje druhy souhlásek • odůvodňuje a píše i/y po tvrdých a měkkých souhláskách • určuje větu jednoduchou • spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami 	<ul style="list-style-type: none"> • stavba slova- hláska, slabika, dělení slov • krátké a dlouhé samohlásky • souhlásky-měkké, tvrdé, obojetné • tvrdé a měkké slabiky • jednoduchá souvětí • spojky
Literární výchova	
<ul style="list-style-type: none"> • čte ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku • vyjadřuje své pocity z přečteného textu 	<ul style="list-style-type: none"> • zážitkové čtení • poslech literárních textů

Výstupy žáka	Učivo
Komunikační a slohová výchova	
<ul style="list-style-type: none"> • plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti • respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru • v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči • volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích • na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev • píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení • seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh 	<ul style="list-style-type: none"> • práce s textem • telefonování, rozhovor • kořen, předponová a příponová část • vzkaz, přání • dopis, blahopřání, oznámení, pozvánka, pozdrav z prázdnin • adresa • vyprávění podle osnovy • popis hračky, předmětu • vymýšlení nadpisu, pracovní postup
Jazyková výchova	
<ul style="list-style-type: none"> • porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná • porovnává a třídí slova podle zobecněného významu - děj, věc, okolnost, vlastnost • rozlišuje slovní druhy v základním tvaru • užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves • spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy • rozlišuje druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky • odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování 	<ul style="list-style-type: none"> • abeceda • podstatná jména • rod, číslo, pád, životnost • podstatná jména obecná, vlastní • slovní druhy (číslicemi) • gram. kategorie sloves • řady vyjmenovaných slov po b, l, m, p, s, v, z • věty podle obsahu • souznačná, protikladná slova, slova nadřazená a podřazená, souřadná, spisovná a nespisovná, citově zabarvená, jednoznačná a mnohoznačná • větné vzorce, • popis, návod • kořen, předpona, přípona slova • spodoba ve slovech

Literární výchova	
<ul style="list-style-type: none"> • čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku • rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních literárních druhů a žánrů • pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností • používá tiché čtení 	<ul style="list-style-type: none"> • recitace, dramatizace • próza – pohádka, povídka, pověst, bajka • poezie • práce s textem • nácvik tichého čtení • encyklopedie, práce s knihou • spisovatel, básník, ilustrátor, čtenář, herec, film, divadlo
<p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>Komunikační a slohová výchova žák: čte s porozuměním jednoduché texty; rozumí pokynům přiměřené složitosti; dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání; zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním; píše písmena a číslice, dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen; spojuje písmena a slabiky; převádí slova z mluvené do psané podoby; dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost; opisuje a přepisuje krátké věty</p> <p>Jazyková výchova žák: rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy; rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky; tvoří slabiky; rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky; píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech</p> <p>Literární výchova žák: pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně; reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací; při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost</p>	

Výstupy žáka	Učivo
Jazyková výchova	
<ul style="list-style-type: none"> • porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová • rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary • učí se používat vhodné spojovací výrazy • píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách • poznává psanou podobu znělých a neznělých souhlásek 	<ul style="list-style-type: none"> • věta, souvětí • hlásková podoba slova • význam slova • slova jednoznačná, mnohoznačná, spisovná a nespisovná, citově zabarvená • ohebné a neohebné slovní druhy
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku • porovnává význam slov, hledá a poznává slova příbuzná. 	<ul style="list-style-type: none"> • stavba slov – kořen slova, část předponová a příponová, slova příbuzná
<ul style="list-style-type: none"> • třídí plnovýznamová slova podle významu a podle slovních druhů 	<ul style="list-style-type: none"> • slovní druhy • slovesa - neurčitek, slovesné tvary určité, sloveso zvrtné, jednoduchý a složený slovesný tvar
<ul style="list-style-type: none"> • vyhledává a určuje všechny mluvnické kategorie u podstatných jmen 	<ul style="list-style-type: none"> • podstatná jména – rod, číslo, pád • prvotní seznámení se vzory podstatných jmen
<ul style="list-style-type: none"> • zvládá základní příklady syntaktického pravopisu 	<ul style="list-style-type: none"> • stavba věty jednoduché – podmět a přísudek • shoda přísudku s podmětem
<ul style="list-style-type: none"> • zvládá základní normy písemného vyjadřování, grafické úpravy textu • odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změni větu jednoduchou v souvětí 	<ul style="list-style-type: none"> • věta jednoduchá, souvětí • větné vzorce
Komunikační a slohová výchova	
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává • dokáže uspořádat informace v textu s ohledem na jeho účel • seznamuje se s písemnými formami společenského styku, dbá na úpravu • zvládá jednoduchou grafickou úpravu textu (úvod, popis činnosti, závěr) • čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas 	<ul style="list-style-type: none"> • členění textu (úvod, závěr, osnova) • dopis • popis osoby, věci a děje • vyprávění podle obrázkové osnovy • popis činnosti • reklama, email • rozhovor u lékaře, v obchodě apod. • telefonický rozhovor, vzkaz • oznámení

<ul style="list-style-type: none"> • posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení • reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta • vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku 	<ul style="list-style-type: none"> • inzerát, reklama, SMS • stručnost vyjadřování • blahopřání (zájmena v písemném projevu)
<p>Literární výchova</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • vyjadřuje své dojmy z četby, zaznamenává je • volně reprodukuje text podle svých schopností 	<ul style="list-style-type: none"> • zážitkové čtení a naslouchání

Výstupy žáka	Učivo
Jazyková výchova	
<ul style="list-style-type: none"> • poznává stavbu slova, tvoří nová slova od kořene slova • rozlišuje význam slov, hodnotí a porovnává slova • rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova 	<ul style="list-style-type: none"> • slovo a jeho význam • slovotvorba
<ul style="list-style-type: none"> • určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu • doplňuje si třídění plnovýznamových slov podle slovních druhů • upevňuje si znalosti mluveného i psaného projevu 	<ul style="list-style-type: none"> • tvarosloví • slovní druhy • podstatná jména • přídavná jména • zájmena, číslovky, slovesa • slova cizího původu
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí • vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty 	<ul style="list-style-type: none"> • skladba • podmět • přísudek • pravopis
Komunikační a slohová výchova	
<ul style="list-style-type: none"> • rozezná manipulativní komunikaci v reklamě • volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru • rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace • píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry • sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytvoří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • vypravování zážitků • oznámení, zpráva • inzerát, reklama
Literární výchova	
<ul style="list-style-type: none"> • volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma • rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů • zvládá zážitkové čtení a naslouchání • hovoří souvisle o přečteném textu, vyjadřuje své dojmy a zaznamenává je 	<ul style="list-style-type: none"> • dětská literatura (pohádky, povídky) • naučná literatura

<ul style="list-style-type: none"> • umí přednášet z paměti literární text přiměřený věku • orientuje se ve zvukových prostředcích poezie • poznává základní znaky bajky • pracuje tvořivě s literárním textem • při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy 	<ul style="list-style-type: none"> • dětská poezie • lyrika, epika – bajky • verš, rým, sloka, rytmus • lidová slovesnost (návaznost na lidové zvyky a tradice v průběhu roku) • báje a pověsti • dobrodružná literatura
---	--

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Komunikační a slohová výchova

žák: vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích; má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování; v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči; popíše jednoduché předměty, činnosti a děje; opisuje a přepisuje jednoduché texty; píše správně a přehledně jednoduchá sdělení; píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy; ovládá hůlkové písmo - tvoří otázky a odpovídá na ně

Jazyková výchova

žák: pozná podstatná jména a slovesa; dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího; rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik - určuje samohlásky a souhlásky - seřadí slova podle abecedy - správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě - správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky

Literární výchova

žák: dramaturguje jednoduchý příběh; vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek; čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy; určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti.

NÁZEV VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU: ANGLICKÝ JAZYK

Vzdělávací oblast: **Jazyk a jazyková komunikace**

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Anglický jazyk je zařazen samostatně na prvním stupni ve 2. ročníku v hodinové dotaci 1 hodina týdně, ve 3. – 5. ročníku v hodinové dotaci 3 hodiny týdně. Od 3. ročníku probíhá výuka dle možností ve třídách dělených na skupiny. Důraz je kladen především na schopnost základní komunikace a porozumění v oblastech blízkých dětem. V 2. až 3. ročníku se pozornost věnuje především mluvenému slovu a schopnosti reagovat na pokyny a modelové komunikační situace. Jazykové dovednosti poslechu a mluvení jsou upřednostněny před psaním, čtením a znalostmi gramatiky.

Ve 4. až 5. ročníku se žáci učí dále rozvíjet schopnost komunikace a také rozumět psanému textu a aplikaci jednoduchých gramatických jevů. Žáci se začínají seznamovat s jednoduchými reáliemi anglicky hovořících zemí. Od 4. ročníku se do výuky zapojuje rovněž rodilý mluvčí. Výuka probíhá v kmenových, jazykových a počítačových učebnách.

Hodnocení žáka sleduje jeho schopnost reagovat na pokyny, dorozumět se a vést rozhovor v běžných jednoduchých situacích a hovořit o základních praktických tématech. Ve 4. až 5. ročníku je hodnocení také založeno na výsledcích testů a míry zapojení do spolupráce.

Vzdělávání v předmětu směřuje k:

- ovládnutí základních jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i písemné podobě
- osvojování a rozvíjení čtenářských schopností, čtení s porozuměním
- využívání různých zdrojů informací
- utváření pozitivního hodnotového systému

Průřezová témata:

- OSV (Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj, Morální rozvoj)
- VDO (Občanská společnost a škola)
- EGS (Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět)
- MKV (Lidské vztahy, Kulturní diference, Multikulturalita)
- EV (Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí)
- MDV (Tvorba mediálního sdělení)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Vyučující využije všech dostupných a vhodných forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí.

Kompetence k učení

Žáci: - snaží se aktivně se zapojovat do vyučovacího procesu
- získané poznatky hodnotí a třídí

Učitel: - vede žáky ke stálému zdokonalování čtení a výslovnosti

- vytváří podmínky pro získávání dalších informací potřebných k práci
- motivuje žáky k aktivnímu zapojování se do vyučovacího procesu

Kompetence k řešení problémů

- Žáci: - tvořivě přistupují k řešení problému
- vyhledávají vhodné informace, pracují s nimi
- Učitel: - pracuje s úlohami využitelnými v praktickém životě
- vede žáky k řešení problémů a dokončování úkolů

Kompetence komunikativní

- Žáci: - formulují a vyjadřují své myšlenky a názory souvisle a kultivovaně
- umí naslouchat promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagují
- Učitel: - začleňuje metodu kooperativního učení, vede žáky ke spolupráci při vyučování
- vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky
- vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu

Kompetence sociální a personální

- Žáci: - spolupracují v týmu, naslouchají si a pomáhají
- umí hodnotit svoji práci i práci ostatních
- učí se vystupovat na veřejnosti
- Učitel: - hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- učí žáky základům kooperace a týmové práce
- vede žáky k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili svou činnost

Kompetence občanské

- Žáci: - znají obecné morální zákony a dodržují je
- umí naslouchat a brát v úvahu názory ostatních
- formují si volní a charakterové rysy
- Učitel: - vede žáky k dodržování pravidel slušného chování
- vede žáky k prezentaci jejich myšlenek a názorů
- seznamuje žáky s kulturním dědictvím jiných zemí a národů

Kompetence pracovní

- Žáci: - efektivně organizují vlastní práci a podílejí se na práci skupiny
- Učitel: - vede žáky ke správnému způsobu používání techniky a vybavení
- výuku doplňuje o tematické exkurze a besedy
- požaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů

Kompetence digitální

- Žáci: - učí se využívat při učení digitální zařízení,
- učí se využívat jednoduché výukové aplikace,
- chápou význam digitálních technologií pro lidskou společnost
- Učitel: - vede žáky ke správnému způsobu používání techniky a vybavení
- objasňuje možnosti negativního dopadu nadužívání technologií na tělesné a duševní zdraví

Výstupy žáka	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> • seznámí se se zvukovou podobou jazyka • umí se představit • umí pozdravit, rozloučit se, poděkovat • rozumí základním pokynům učitele a je schopen je plnit	<ul style="list-style-type: none"> • základní výslovnostní návyky • základní fráze
<ul style="list-style-type: none"> • pojmenuje barvy • je schopen vybarvit obrázek dle pokynů	<ul style="list-style-type: none"> • barvy
<ul style="list-style-type: none"> • počítá do 10	<ul style="list-style-type: none"> • číslovky 1-10
<ul style="list-style-type: none"> • popíše obličej a části těla a nakreslí postavu dle pokynů	<ul style="list-style-type: none"> • tělo
<ul style="list-style-type: none"> • dokáže pojmenovat členy rodiny	<ul style="list-style-type: none"> • rodina
<ul style="list-style-type: none"> • vyjmenuje anglickou abecedu, hláskuje své jméno	<ul style="list-style-type: none"> • abeceda • hláskování jmen
<ul style="list-style-type: none"> • zná názvy základních věcí ve třídě, škole	<ul style="list-style-type: none"> • škola

Výstupy žáka	Učivo
Řečové dovednosti	
<ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednotlivým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně • zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal • rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu • rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu • přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení • píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy 	<p>základní pokyny, příkazy</p> <ul style="list-style-type: none"> • rodina • jména česká a anglická přídavná jména - popis osob přivlastňovací zájmena • sloveso „can“ • sloveso mít • směry zvířata ze ZOO
<p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák: je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka</p>	

Výstupy žáka	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností vyjádří množné číslo podstatných jmen dokáže specifikovat umístění věcí pomocí základních předložek 	<ul style="list-style-type: none"> množné číslo podstatných jmen předložky
<ul style="list-style-type: none"> umí se zeptat na počet pojmenuje základní obchody a místa ve městě 	<ul style="list-style-type: none"> číslovky město
<ul style="list-style-type: none"> umí vyjádřit čas, zeptat se a odpovědět na otázku kolik je hodin 	<ul style="list-style-type: none"> hodiny základní časové výrazy
<ul style="list-style-type: none"> pojmenuje základní geometrické tvary 	<ul style="list-style-type: none"> geometrické tvary
<ul style="list-style-type: none"> umí se zeptat na místo dokáže vyjádřit záporný příkaz 	<ul style="list-style-type: none"> určení místa zápor
<ul style="list-style-type: none"> je schopen používat čísla od 13 – 100 	<ul style="list-style-type: none"> čísla 13 – 100
<ul style="list-style-type: none"> zná názvy některých nápojů, jídla, ovoce a zeleniny 	<ul style="list-style-type: none"> jídlo
<ul style="list-style-type: none"> dokáže vyjádřit umístění a základní pohyb věcí či osoby 	<ul style="list-style-type: none"> předložky
<ul style="list-style-type: none"> umí popsat základní počasí pojmenuje některé země a světadíly, dokáže je najít na mapě 	<ul style="list-style-type: none"> počasí státy, světadíly
<ul style="list-style-type: none"> dokáže vyjádřit, co má a nemá rád 	<ul style="list-style-type: none"> sloveso „like“
<ul style="list-style-type: none"> umí říci, co chce a nechce 	<ul style="list-style-type: none"> sloveso „want“
<ul style="list-style-type: none"> dokáže říci, kde sám i ostatní bydlí, pojmenovat a napsat místnosti zná světové strany 	<ul style="list-style-type: none"> dům světové strany zájmena
<ul style="list-style-type: none"> popíše svůj běžný den, jak tráví volný čas 	<ul style="list-style-type: none"> denní režim příslovce
<ul style="list-style-type: none"> zná dny v týdnu a školní předměty, umí popsat svůj rozvrh hodin 	<ul style="list-style-type: none"> rozvrh hodin, dny v týdnu, předměty
<ul style="list-style-type: none"> zná měsíce v roce, významné dny používá řadové číslovky 	<ul style="list-style-type: none"> měsíce řadové číslovky
<ul style="list-style-type: none"> dokáže použít slovesa „to be, have“ v minulém čase 	<ul style="list-style-type: none"> minulost

Výstupy žáka	Učivo
Poslech s porozuměním	
<ul style="list-style-type: none"> • rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu 	<ul style="list-style-type: none"> • základní fráze • jídlo, návštěva restaurace • oblékání • bydliště • dopravní prostředky • svátky, roční období
Mluvení	
<ul style="list-style-type: none"> • zapojí se do jednoduchých rozhovorů • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá 	<ul style="list-style-type: none"> • číslovky 0-100 • barvy • anglická abeceda • předložky místa • neurčitý člen • množné číslo podstatných jmen
Čtení s porozuměním	
<ul style="list-style-type: none"> • vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům • rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu 	<ul style="list-style-type: none"> • orientace ve městě
Psaní	
<ul style="list-style-type: none"> • napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života • vyplní osobní údaje do formuláře 	
<p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností; rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) - rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování - pozdraví a poděkuje; sdělí své jméno a věk; vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu) - rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) - je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka</p>	

NÁZEV VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU: MATEMATIKA

Vzdělávací oblast: **Matematika a její aplikace**

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Matematika na 1. stupni je zařazen samostatně v 1. – 5. ročníku a to v hodinové dotaci 4 hodiny týdně v 1. ročníku a 5 hodin týdně ve 2. – 5. ročníku.

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace je rozdělena na čtyři tematické okruhy. V tematickém okruhu Čísla a početní operace si žáci osvojují pojem čísla jako určitého počtu věcí, dále dovednost provádět aritmetické operace a učí se propojovat operaci s reálnou situací. V tematickém okruhu Závislosti, vztahy a práce s daty si žáci uvědomují změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu. Orientují se v tabulkách a grafech a sami je dokážou vytvářet. V tematickém okruhu Geometrie v rovině a v prostoru žáci určují, modelují a znázorňují geometrické útvary. Hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují v jejich okolí. Učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, obvod a obsah. Zdokonalují svůj grafický projev. Důležitou součástí matematického vzdělávání jsou Nestandardní aplikační úlohy a problémy. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky.

Vzdělávání v předmětu směřuje k:

- rozvíjení vlastních zkušeností žáka
- rozvíjení počtářských dovedností
- využívání různých zdrojů informací
- otvírá cestu k řešení mnoha úloh a situací, které život přináší

Průřezová témata

- OSV (Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj, Morální rozvoj)
- EV (Vztah člověka k prostředí)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Vyučující využije všech dostupných a vhodných forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí.

Kompetence k učení

- Žáci:
- snaží se aktivně se zapojovat do vyučovacího procesu
  - získané poznatky hodnotí, třídí a vyvozují z nich závěry
  - učí se přesně a stručně vyjadřovat užíváním matematického jazyka včetně symboliky
  - zdokonalují svůj grafický projev
  - rozvíjejí si abstraktní, exaktní, kombinatorické a logické myšlení

Učitel:

- stanovuje dílčí vzdělávací cíle
- motivuje žáky k aktivnímu zapojování se do vyučovacího procesu
- umožňuje žákům podílet se na utváření kritérií hodnocení výsledků
- vede žáky k ověřování výsledků

Kompetence k řešení problémů

- Žáci:
- učí se rozvíjet důvěru ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh

- učí se sebekontrolu, systematickosti, vytrvalosti a přesnosti
- tvořivě přistupují k řešení problému

- Učitel: - vede žáky k aktivnímu přístupu k řešení problémů
- klade otevřené otázky a vybízí žáky k pojmenování cíle činnosti
  - vede žáky k plánování úkolů a postupů
  - zařazuje metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci
  - pracuje s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
  - dodává žákům sebedůvěru

Kompetence komunikativní

- Žáci: - učí se přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky

- Učitel: - zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky

Kompetence sociální a personální

- Žáci: - spolupracují v týmu, naslouchají si a pomáhají, upevňují mezilidské vztahy
- učí se věcně argumentovat prostřednictvím řešení matematických problémů
  - umí hodnotit svoji práci i práci ostatních

- Učitel: - hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- učí žáky základům kooperace a týmové práce, vede je k respektování dohodnutých pravidel
  - vede žáky k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili svou činnost

Kompetence občanské

- Žáci: - umí naslouchat a brát v úvahu názory ostatních
- učí se hodnotit svoji práci a práci ostatních
  - učí se vnímat složitosti světa

- Učitel: - vede k dodržování pravidel slušného chování, k prezentaci jejich myšlenek a názorů
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá a umožňuje jim, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky

Kompetence pracovní

- Žáci: - efektivně organizují vlastní práci a podílejí se na práci skupiny
- učí se využívat matematické poznatky a dovednosti v praktických činnostech
  - vyhledávají a kombinují informace z různých informačních zdrojů

- Učitel: - vede ke správnému způsobu používání techniky a vybavení
- požaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů
  - vede žáky k vytváření zásoby matematických nástrojů pro řešení reálných situací
  - vede žáky ke správným způsobům užití vybavení, techniky a pomůcek

Kompetence digitální

- Žáci: - učí se využívat při učení digitální zařízení,
- učí se využívat jednoduché výukové aplikace,
  - chápou význam digitálních technologií pro lidskou společnost

- Učitel: - vede žáky ke správnému způsobu používání techniky a vybavení
- objasňuje možnosti negativního dopadu nadužívání technologií na tělesné a duševní zdraví

Výstupy žáka	Učivo
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE	
<ul style="list-style-type: none"> • určí počet prvků množiny • čte a píše číslice 0-20 • porovnává množství a velikosti • provádí lineární uspořádání • provádí početní operace (+,-) s přirozenými čísly do 20 bez přechodu desítky • řeší úlohy, v kterých aplikuje osvojené aritmetické operace 	<ul style="list-style-type: none"> • názorný úvod k učivu o přirozeném čísle • čísla a číslice 0-20, číselná osa • porovnávání prvků a čísel - rovnost, nerovnost, znaménka • rozklady čísel • sčítání a odčítání v oboru 0-20 bez přechodu desítky • jednoduché slovní úlohy
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY	
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v čase • používá jednotky času • popisuje jednoduché závislosti z praktického života • doplňuje tabulky, posloupnosti čísel 	<ul style="list-style-type: none"> • rok, měsíc, týden, den, hodina, minuta • slovní úlohy • posloupnost čísel do 20
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU	
<ul style="list-style-type: none"> • poznává základní geometrické tvary a tělesa • porovnává velikost útvarů 	<ul style="list-style-type: none"> • geometrické tvary: kruh, čtverec, trojúhelník, obdélník • tělesa: koule, krychle, válec

Výstupy žáka	Učivo
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE	
<ul style="list-style-type: none"> • porovnává množství a velikosti (větší, menší, stejné) • provádí lineární uspořádání • určí počet prvků do 100 • používá přirozená čísla do 100 • provádí aritmetické operace $+$, $-$, $.$, $:$ v daném oboru • zaokrouhluje na desítky 	<ul style="list-style-type: none"> • sčítání a odčítání do 20 s přechodem desítky • přirozená čísla do 100, číselná osa • sčítání a odčítání do 100 • násobení a dělení čísly 2,3,4,5,1,0 • zaokrouhlování na desítky • počítání se závorkami • pořadí početních operací • porovnávání • rozklady čísel
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY	
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času • popisuje jednoduché závislosti z praktického života • doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel 	<ul style="list-style-type: none"> • orientace v čase, základní převody jednotek • slovní úlohy • posloupnost čísel do 100 • nakupování • čtvercová síť
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU	
<ul style="list-style-type: none"> • rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci • porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku • rýsuje úsečky, ovládá práci s pravítkem a měřítkem 	<ul style="list-style-type: none"> • kreslení a rýsování (úsečka, lomená čára, porovnávání úseček) • ovládá práci s pravítkem a měřítkem • jednotky délky, měření v cm • úsečky – rýsování, porovnávání, shodnost • tělesa – koule, válec, krychle, kvádr, kužel, jehlan

Výstupy žáka	Učivo
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE	
<ul style="list-style-type: none"> • používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků • čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti • užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose • provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly, násobí a dělí z paměti • řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace • provádí písemné i pamětné sčítání a odčítání • zaokrouhluje čísla na desítky a stovky • určí pořadí početních operací 	<ul style="list-style-type: none"> • přirozená čísla do 100, sčítání a odčítání dvojciferných čísel z paměti i písemně • násobení a dělení čísel 6, 7, 8, 9, 10 • přirozená čísla do 1000 – sčítání i odčítání pamětné i písemné • zaokrouhlování na desítky, stovky • porovnávání čísel, číselná osa • rozklady čísel, řady čísel • slovní úlohy, nakupování • pořadí početních operací, počítání se závorkou • dělení celku na části • písemné násobení jednociferným činitelem • dělení se zbytkem • násobení a dělení mimo obor násobílek
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY	
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času, objemu, hmotnosti • popisuje jednoduché závislosti z praktického života • doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti • orientuje se ve čtvercové síti 	<ul style="list-style-type: none"> • slovní úlohy sčítání a odčítání, násobení a dělení • převody základních jednotek času, objemu, hmotnosti • práce s tabulkou • čtvercová síť
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU	
<ul style="list-style-type: none"> • rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci • porovná velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky • rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině 	<ul style="list-style-type: none"> • bod, přímka, úsečka, polopřímka, • jednotky délky, měření, vzájemná poloha dvou přímek v rovině • rovina, rovinné útvary, trojúhelník, čtverec, obdélník, kružnice, kruh • tělesa – krychle, kvádr, jehlan, kužel, válec, koule
<p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>žák: porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20; čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100; zná matematické operátory +, -, =, <, > a umí je zapsat; sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20; řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20, umí rozklad čísel v oboru do 20 - modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek; doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20; zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu; uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi - pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit; rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují; používá pravítko</p>	

Výstupy žáka	Učivo
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE	
<ul style="list-style-type: none"> využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace 	<ul style="list-style-type: none"> písemné násobení a dělení jednociferným dělitelem do 1000 přirozená čísla do 10 000, do 1000 000, řády čísel porovnávání a zaokrouhlování čísel na tisíce, odhad výsledku písemné i pamětné sčítání, odčítání násobení a dělení z paměti i písemně písemné násobení dvojciferným činitelem zlomky, určování částí celku, znázornění částí, sčítání zlomků se stejným jmenovatelem
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY	
<ul style="list-style-type: none"> vyhledává, sbírá a třídí data čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy 	<ul style="list-style-type: none"> práce s daty, aritmetický průměr tabulky, sloupcové diagramy, grafy finanční gramotnost, nakupování, zajímá se o rodinný rozpočet, hospodaření jednotky délky, hmotnosti, objemu, času umí číst v jízdních řádech, orientuje se v nich
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU	
<ul style="list-style-type: none"> narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran sestrojí rovnoběžky a kolmice určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru 	<ul style="list-style-type: none"> vzájemná poloha přímek v rovině - rovnoběžky, různoběžky, kolmice - rýsování konstrukce –pravoúhlý trojúhelník, obdélník, čtverec, kruh, kružnice pravý úhel obvody a obsahy - obdélník, čtverec, pravoúhlý trojúhelník, obvod trojúhelníku, jednotky obsahu grafický součet a rozdíl úseček osová souměrnost, střed úsečky

Výstupy žáka	Učivo
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE	
<ul style="list-style-type: none"> • zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel do milionu • účelně propojuje písemné i pamětné počítání (i s použitím kalkulačtoru) • využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení • řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel 	<ul style="list-style-type: none"> • přirozená čísla - číselný obor 0 – milion • porovnávání, zaokrouhlování • početní operace • vlastnosti sčítání a násobení • písemné algoritmy násobení a dělení • jednotky délky • průměrná rychlost • aritmetický průměr • fáze řešení problému: zápis, grafické znázornění, stanovení řešení, odhad a kontrola výsledku, posouzení reálnosti výsledku, formulace odpovědi
<ul style="list-style-type: none"> • modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku • porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel • přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty • porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose 	<ul style="list-style-type: none"> • zlomky – zápis, čtení, zobrazení • sčítání a odčítání zlomků se stejným jmenovatelem • desetinná čísla - zápis, čtení, zobrazení, porovnávání • sčítání a odčítání • násobení a dělení deseti, stem
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY	
<ul style="list-style-type: none"> • vybírá z textu data podle zadaného kritéria • Statistické údaje a jejich reprezentace • zjistí požadované údaje z kruhového diagramu, ve kterém nejsou k popisu použita procenta 	<ul style="list-style-type: none"> • soustava souřadnic • závisle a nezávisle proměnná • přímá úměrnost • kruhový diagram • finanční produkty, úspory
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU	
<ul style="list-style-type: none"> • při konstrukcích rovinných útvarů využívá elementární geometrické konstrukce a základní vlastnosti těchto útvarů 	<ul style="list-style-type: none"> • konstrukce čtverce a obdélníku • konstrukce pravoúhlého, rovnostranného a rovnoramenného trojúhelníku
<ul style="list-style-type: none"> • sestrojí k dané přímce rovnoběžku a kolmici vedoucí daným bodem pomocí trojúhelníku s ryskou 	<ul style="list-style-type: none"> • konstrukce rovnoběžky a kolmice daným bodem
<ul style="list-style-type: none"> • určí pomocí čtvercové sítě obsah rovinného obrazce, který je tvořen čtverci, obdélníky a trojúhelníky a obsahy porovná 	<ul style="list-style-type: none"> • obsah čtverce a obdélníku, jednotky obsahu • složené obrazce ve čtvercové síti • krychle a kvádr – výpočet povrchu

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

• řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	• magické čtverce, pyramidy, sudoku

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák: čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000; sčítá a odčítá z paměti i písemně dvouciferná čísla; zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100; zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách; tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100; zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy; rozeznává sudá a lichá čísla - používá kalkulaátor

- vyhledá a roztrídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu; orientuje se a čte v jednoduché tabulce - určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích - provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času - uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi

- znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary; měří a porovnává délku úsečky; vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran; sestrojí rovnoběžky a kolmice; určí osu souměrnosti překládáním papíru - pozná základní tělesa

- řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech

NÁZEV VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU: PRVOUKA

Vzdělávací oblast: **Člověk a jeho svět**

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Prvouka se vyučuje jako samostatný předmět, a to v 1. a 3. ročníku v rozsahu 2 hodiny týdně, v 2. ročníku v rozsahu 1 hodina týdně. Svým komplexním pojetím vymezuje vzdělávací obsah, který se týká člověka, rodiny, společnosti, historie, vlasti, přírody, kultury, techniky a zdraví. Rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání a směřuje k dovednostem potřebným pro praktický život.

Vzdělávací obsah předmětu Prvouka je členěn do pěti tematických okruhů: Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas, Rozmanitost přírody a Člověk a jeho zdraví. Výuka probíhá v kmenových třídách, je doplňována o exkurze a vycházky.

Vzdělávání v předmětu směřuje k:

- podchycení a rozvíjení zájmu o svoji rodinu, školu, obec a zem
- osvojení zásad správného chování a jednání
- seznámení se základními právy a povinnostmi člověka
- poznávání pestrosti přírody a života na Zemi
- péči o vlastní zdraví

Průřezová témata

- OSV (Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj, Morální rozvoj)
- VDO (Občanská společnost a škola)
- EGS (Evropa a svět nás zajímá, Jsme Evropané)
- EV (Vztah člověka k prostředí)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Vyučující využije všech dostupných a vhodných forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí.

Kompetence k učení

Žáci: - jsou schopni aktivního kultivovaného projevu v mateřském jazyce
- jsou schopni pracovat se zkušeností
- chápou kontinuitu minulosti a současnosti

Učitel: - vytváří takové situace, v nichž má žák radost z učení

Kompetence k řešení problémů

Žáci: - jsou schopni řešit problémy
- poznávají a ovlivňují svou jedinečnost
- učí se rozeznávat a předvídat nebezpečné situace, orientovat se v neznámém prostředí
- učí se bezpečnému chování v dopravním provozu

Učitel: - pomáhá žákům, aby došli k samostatným objevům, řešením a závěrům
- klade otevřené otázky a vybízí žáky k pojmenování cíle činnosti
- vede žáky k plánování úkolů a postupů

Kompetence komunikativní

Žáci: - jsou schopni aktivního kultivovaného projevu v mateřském jazyce

Učitel: - učí žáky kultivovanou formou obhajovat svůj vlastní názor
- učí žáky vyslechnout a respektovat názor jiných

Kompetence sociální a personální

Žáci: - dokážou spolupracovat v týmu
- dokážou učinit rozhodnutí

Učitel: - vede žáky k respektování společně dohodnutých pravidel chování
- učí je zároveň odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy
- učí žáky základům kooperace, týmové práce, vzájemné pomoci a empatie

Kompetence občanské

Žáci: - umí naslouchat a brát v úvahu názory druhých
- nalézají nová řešení

Učitel: - vede žáky ke schopnosti vcítit se do situací jiných lidí, k odmítání útlaku, hrubého zacházení fyzického a psychického násilí
- učí je respektovat individuální rozdíly národnostní, náboženské a kulturní
- klade důraz na environmentální výchovu, trvale udržitelný rozvoj a výchovu ekologicky myslícího jedince

Kompetence pracovní

Žáci: - umí aplikovat získané vědomosti a dovednosti v praxi

Učitel: - rozvíjí formy projektové činnosti, skupinové a individuální práce
- výuku doplňuje o vycházky a další aktivity

Kompetence digitální

Žáci: - učí se využívat při učení digitální zařízení,
- učí se využívat jednoduché výukové aplikace,
- chápou význam digitálních technologií pro lidskou společnost

Učitel: - vede žáky ke správnému způsobu používání techniky a vybavení
- objasňuje možnosti negativního dopadu nadužívání technologií na tělesné a duševní zdraví

Výstupy žáka	Učivo
MÍSTO, KDE ŽIJEME	
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se bezpečně v budově školy orientuje se v nejbližším okolí školy 	<ul style="list-style-type: none"> orientace ve škole, v jejím okolí; vyučování, prostředí třídy; bezpečná cesta do školy
LIDÉ KOLEM NÁS	
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům 	<ul style="list-style-type: none"> rodina, příbuzenské a mezigenerační vztahy; život a funkce rodiny soužití lidí - mezilidské vztahy; mezilidská komunikace pravidla slušného chování
LIDÉ A ČAS	
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje roční období, měsíce, týdny, dny určuje čas podle hodin 	<ul style="list-style-type: none"> orientace v čase, režim dne; roční období, kalendář, rok, měsíc, týden, den
ROZMANITOST PŘÍRODY	
<ul style="list-style-type: none"> Pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích rozlišuje nejznámější rostliny a živočichy ze svého okolí pozná a pojmenuje plody běžných druhů ovoce a zeleniny 	<ul style="list-style-type: none"> rostliny, houby, živočichové - známé a snadno dostupné druhy rostlin a hub; základní skupiny živočichů a jejich zástupců
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ	
<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví orientuje se mezi zdravou stravou a méně zdravou stravou, dodržuje pitný režim uplatňuje způsoby bezpečného chování 	<ul style="list-style-type: none"> lidské tělo - stavba lidského těla; změny lidského těla v průběhu života péče o zdraví, zdravá výživa - zdraví a nemoc; vliv stravování na zdraví; úrazová zábrana; denní režim; osobní hygiena osobní bezpečí - bezpečné chování v různém prostředí; krizové situace; přivolání pomoci v situaci osobního či cizího ohrožení situace hromadného ohrožení

Výstupy žáka	Učivo
MÍSTO, KDE ŽIJEME	
<ul style="list-style-type: none"> • vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí 	<ul style="list-style-type: none"> • domov • naše obec • okolní krajina
LIDÉ KOLEM NÁS	
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje příbuzenské vztahy • usiluje o dobré vztahy ve třídě • pojmenuje a přiblíží profesi svých rodičů 	<ul style="list-style-type: none"> • rodina • soužití a chování lidí • věci a činnosti kolem nás
LIDÉ A ČAS	
<ul style="list-style-type: none"> • využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • orientace v čase a časový řád
ROZMANITOST PŘÍRODY	
<ul style="list-style-type: none"> • roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě • pozná plody ovoce a zeleniny, jehličnaté a listnaté stromy, volně žijící, domácí a hospodářská zvířata • dokáže se ohleduplně chovat k přírodě a ochraňovat ji 	<ul style="list-style-type: none"> • rostliny, houby, živočichové
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ	
<ul style="list-style-type: none"> • chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek • určí a pojmenuje základní části lidského těla • orientuje se ve změnách lidského těla v průběhu života • ovládá základní pravidla silničního provozu z pohledu chodce i cyklisty 	<ul style="list-style-type: none"> • lidské tělo • péče o zdraví, zdravá výživa • osobní bezpečí • situace hromadného ohrožení

Výstupy žáka	Učivo
MÍSTO, KDE ŽIJEME	
<ul style="list-style-type: none"> začlení svou obec (město) do příslušného kraje a oblužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě) vyhledá v místní krajině hlavní zeměpisné a přírodní dominanty, uvede jejich názvy rozpozná a respektuje nebezpečí osamocенého pohybu v krajině (srázy, vodní toky, hustý porost, proměnlivost počasí) 	<ul style="list-style-type: none"> domov - domov, bydlení; orientace v místě bydliště a v nejbližším okolí město, kde žiji - název obce, její části; poloha obce v krajině; orientační body; význačné budovy, objekty, zajímavá místa; kraje, krajské město, dopravní síť, okolní krajina - typy krajiny; vliv krajiny na život lidí; působení člověka na utváření krajiny a životního prostředí;
LIDÉ KOLEM NÁS	
<ul style="list-style-type: none"> odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností 	<ul style="list-style-type: none"> povolání, vzdělávání
LIDÉ A ČAS	
<ul style="list-style-type: none"> pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost 	<ul style="list-style-type: none"> minulost báje, pověsti kronika obce lidé a technika
ROZMANITOST PŘÍRODY	
<ul style="list-style-type: none"> chápe přírodu jako celek vysvětlí základní rozdíl mezi živou a neživou přírodninou umí se správně chovat v chráněném území dokáže vnímat změny v přírodě, přírodní děje 	<ul style="list-style-type: none"> příroda a její využití - přírodniny, suroviny, výrobky, změny v přírodě, ochrana přírody, chráněná území a chráněné přírodniny
<ul style="list-style-type: none"> rozpozná hospodářské rostliny a zvířata rozliší nejznámější rostliny ze svého okolí a určí je podle některých částí pozná nejznámější jedlé a jedovaté houby 	<ul style="list-style-type: none"> rostliny, houby, živočichové – známé a snadno dostupné druhy; znaky života, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů; význam v přírodě a pro člověka
<ul style="list-style-type: none"> pozoruje a rozliší rozmanitost života v jednotlivých ročních obdobích a pozorované jevy popíše, porovná vyjádří některá možná ohrožení přírody současným rozvojem civilizace provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů 	<ul style="list-style-type: none"> ohleduplné chování k přírodě, ochrana přírody – odpovědnost lidí; ochrana a tvorba životního prostředí; ochrana rostlin a živočichů; likvidace odpadů; živelné pohromy, ekologické katastrofy látky a jejich vlastnosti - třídění látek (přírodniny, suroviny, lidské výtvořy, odpady); změny látek a skupenství; vlastnosti látek

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

• rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných • reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech • ošetří drobná poranění	• lidské tělo – změny lidského těla v průběhu života; životní potřeby a projevy; vývoj jedince • péče o zdraví, zdravá výživa - zdraví a nemoc; osobní a duševní hygiena; úrazová zábrana, drobné úrazy a poranění; pitný režim, vliv stravování na zdraví • osobní bezpečí – bezpečné chování v rizikovém prostředí; bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce; krizové situace (šikana, týrání, sexuální zneužívání, atd.); brutalita a jiné formy násilí v médiích; přivolání pomoci v situaci osobního nebo cizího ohrožení; linky důvěry • situace hromadného ohrožení

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných Opatření:

žák: orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy; popíše a zvládne cestu do školy

- rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy; dodržuje základní pravidla společenského chování; při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně; projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům; pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti

- pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase; zná rozvržení svých denních činností; rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti; poznává různé lidské činnosti

- pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích; pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat; pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami; provede jednoduchý pokus podle návodu

- uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění; pojmenuje hlavní části lidského těla; rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu; chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek; reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

NÁZEV VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU: VLASTIVĚDA

Vzdělávací oblast: **Člověk a jeho svět**

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Vlastivěda se vyučuje jako samostatný předmět, a to ve 4. a 5. ročníku v rozsahu 2 hodiny týdně. Vlastivěda vymezuje okruhy týkající se člověka, rodiny, společnosti, historie, vlasti, přírody, kultury, techniky a zdraví. Navazuje na žákovské výstupy vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět v 1. – 3. ročníku.

Vzdělávací obsah předmětu Vlastivěda je členěn do tří tematických okruhů: Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás a Lidé a čas. Výuka probíhá v kmenových třídách, je doplňována o exkurze a vycházky.

Vzdělávání v předmětu směřuje k:

- rozvíjení zájmu o rodinu, školu, obec a zem
- osvojení zásad správného chování a jednání
- seznámení se základními právy a povinnostmi člověka
- základní orientaci v dějinách a čase
- rozvíjení zájmu o kulturní bohatství regionu i celé země

Průřezová témata

- OSV (Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj, Morální rozvoj)
- VDO (Občanská společnost a škola, Občan, občanská společnost a stát, Formy participace občanů v politickém životě, Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování)
- EGS (Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané)
- MKV (Kulturní diference, Lidské vztahy, Etnický původ, Multikulturalita, Princip sociálního smíru a solidarity)
- EV (Vztah člověka k prostředí)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Vyučující využije všech dostupných a vhodných forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí.

Kompetence k učení

- Žáci:
- jsou schopni samostatného učení
  - jsou schopni pracovat se zkušeností
  - umí dávat události do souvislostí
  - chápou kontinuitu minulosti a současnosti

- Učitel:
- vytváří takové situace, v nichž má žák radost z učení
  - vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky

Kompetence k řešení problémů

- Žáci:
- aplikují osvojené postupy a vědomosti do praxe
  - zvažují a posuzují různé zdroje dat

- Učitel:
- pracuje v co největší míře s úlohami využitelnými v praktickém životě
  - vede žáky k plánování úkolů a postupů

- podněcuje žáky k tvořivému myšlení a logickému uvažování

Kompetence komunikativní

Žáci: - jsou schopni aktivního kultivovaného projevu v mateřském jazyce

Učitel: - učí žáky obhajovat a argumentovat vhodnou kultivovanou formou svůj vlastní názor a zároveň vyslechnout a respektovat názor jiných
- vede je k všestranné a účinné komunikaci

Kompetence sociální a personální

Žáci: - dokážou spolupracovat v týmu
- učí se kriticky posuzovat a hodnotit

Učitel: - vede žáky k respektování práce vlastní i druhých
- učí žáky základům kooperace, týmové práce, vzájemné pomoci a empatie

Kompetence občanské

Žáci: - umí naslouchat a brát v úvahu názory druhých
- učí se hrdosti na kulturní dědictví svého národa
- učí se zodpovědnosti

Učitel: - vede žáky ke schopnosti vcítit se do situací jiných lidí
- učí je respektovat individuální rozdíly národnostní, náboženské a kulturní
- klade důraz na environmentální výchovu

Kompetence pracovní

Žáci: - umí aplikovat získané vědomosti a dovednosti v praxi

Učitel: - rozvíjí formy projektové činnosti, skupinové a individuální práce
- vede žáky k objektivnímu sebehodnocení a posouzení vlastních možností
- výuku doplňuje o vycházky a další aktivity

Kompetence digitální

Žáci: - učí se využívat digitální zařízení při učení i při orientaci v terénu
- učí se využívat digitální zařízení při hledání informací,
- učí se využívat jednoduché výukové aplikace,

Učitel: - vede žáky ke správnému způsobu používání techniky a vybavení
- objasňuje možnosti negativního dopadu nadužívání technologií na tělesné a duševní zdraví

Výstupy žáka	Učivo
MÍSTO, KDE ŽIJEME	
<ul style="list-style-type: none"> • určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu • určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě • vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam 	<ul style="list-style-type: none"> • země a lidé – naše vlast a domov, zemský povrch, ovzduší, počasí, podnebí, voda, půda, rostliny, živočichové, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu, ochrana krajiny a životního prostředí • určování světových stran, měřítko map • Česká republika – postavení České republiky v Evropě
LIDÉ KOLEM NÁS	
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů • vysvětlí pojmy vlast, vlastenectví • rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam 	<ul style="list-style-type: none"> • Česká republika – obyvatelstvo naší vlasti, národopisné oblasti • Česká republika – demokratický stát, státní zřízení, prezident, vláda a parlament, zákony, státní symboly, státní svátky, památná místa
<ul style="list-style-type: none"> • Pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy • využívá, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti • vyjádří rozdíl mezi pověstí a historickou skutečností 	LIDÉ A ČAS <ul style="list-style-type: none"> • z českých dějin – měření času, lidské generace, naši předkové, nejstarší osídlení, pověsti • Velkomoravská říše, počátky křesťanství, Cyril a Metoděj • počátky českého přemyslovského státu • rozkvět českého státu za Karla IV. • husitství, Jagellonci a počátky habsburského soustátí, Bílá hora, třicetiletá válka

Výstupy žáka	Učivo
MÍSTO, KDE ŽIJEME	
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v základech zeměpisu světa (světadíl, oceány, evropské státy) • rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy • vyhledá na mapě střední Evropy sousední státy ČR a jejich hlavní města, určí podle světových stran jejich geografickou polohu vůči Česku • porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích • rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam 	<ul style="list-style-type: none"> • Evropa a svět – kontinenty, evropské státy, EU, cestování • Česká republika – krajina, národ, státní zřízení, Praha a vybrané oblasti ČR
LIDÉ KOLEM NÁS	
<ul style="list-style-type: none"> • vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) • charakterizuje rozdělení rolí v rodině a pojmenuje základní povinnosti členů rodiny • rozlišuje mezi osobními a neosobními vztahy • rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat • vhodně uplatňuje vlastní práva a přitom nepoškozuje práva jiných žáků • zná a uplatňuje základní pravidla bezpečného pohybu na komunikacích i v dopravních prostředcích, zná základní dopravní značky a pravidla silničního provozu • umí poskytnout první pomoc a ví, jak volat na IZS • orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy 	<ul style="list-style-type: none"> • rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, fyzická a duševní práce, zaměstnání • soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie • chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům • právo a spravedlnost, základní lidská práva, práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy • vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky

LIDÉ A ČAS	
<ul style="list-style-type: none"> • srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik • chápe význam ochrany kulturního a historického dědictví • uvede některé české osobnosti a jejich činnosti, kterými obohatily naši nebo evropskou kulturu 	<ul style="list-style-type: none"> • orientace v čase a časový řád – dějiny jako časový sled událostí; letopočet; časová přímka • současnost a minulost v našem životě – novější české dějiny (od konce 18. st.) do současnosti; státní svátky a významné dny • regionální památky – péče o památky; lidé a obory zkoumající minulost; historické prameny a způsoby poznávání minulosti • báje, mýty, pověsti – prostředek k probuzení zájmu o dějiny národa
<p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>žák: popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje; orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany; řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě; má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě; uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí; sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest; pozná státní symboly České republiky</p> <p>- dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě); rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých; uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze; porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz; sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů</p> <p>- rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách; uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji; vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště</p>	

NÁZEV VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU: PŘÍRODOVĚDA

Vzdělávací oblast: **Člověk a jeho svět**

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Přírodověda se vyučuje jako samostatný předmět, a to ve 4. a 5. ročníku v rozsahu 2 hodiny týdně. Přírodověda vymezuje okruhy týkající se člověka, přírody, techniky a zdraví. Navazuje na žákovské výstupy vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět v 1. – 3. ročníku.

Vzdělávací obsah předmětu Přírodověda je členěn do dvou tematických okruhů: Rozmanitost přírody a Člověk a jeho zdraví. Výuka probíhá v kmenových třídách, je doplňována o exkurze a vycházky.

Vzdělávání v předmětu směřuje k:

- rozvíjení zájmu o přírodu a svět kolem nás
- poznání sama sebe a člověka jako živé bytosti
- poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a zásadách první pomoci
- bezpečnému chování v různých životních situacích

Průřezová témata

- OSV (Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj, Morální rozvoj)
- VDO (Občanská společnost a škola)
- EGS (Evropa a svět nás zajímá, Jsme Evropané)
- EV (Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Vyučující využije všech dostupných a vhodných forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí.

Kompetence k učení

Žáci: - jsou schopni zorganizovat svůj učební proces
- jsou schopni samostatného učení
- jsou schopni pracovat se zkušeností
- umí dávat události do souvislostí

Učitel: - umožňuje žákům osvojit si strategii učení
- motivuje žáky k celoživotnímu vzdělávání

Kompetence k řešení problémů

Žáci: - aplikují osvojené postupy a vědomosti do praxe

Učitel: - pracuje v co největší míře s úlohami využitelnými v praktickém životě
- vede žáky k hledání kreativního řešení problémů
- podněcuje žáky k tvořivému myšlení a logickému uvažování

Kompetence komunikativní

Žáci: - jsou schopni aktivního kultivovaného projevu v mateřském jazyce
- rozumí grafům, diagramům a tabulkám

Učitel: - učí žáky obhajovat svůj vlastní názor, kultivovaně argumentovat

- učí žáky vyslechnout a respektovat názor jiných
- vede žáky k užívání správné terminologie
- vede je k všestranné a účinné komunikaci

Kompetence sociální a personální

- Žáci: - dokážou spolupracovat v týmu
- učí se navazovat a udržovat kontakty
  - učí se kriticky posuzovat a hodnotit

- Učitel: - vede žáky k respektování práce vlastní i druhých
- učí žáky základům kooperace, týmové práce, vzájemné pomoci a empatie

Kompetence občanské

- Žáci: - umí naslouchat a brát v úvahu názory druhých
- učí se hrdosti na kulturní dědictví svého národa
  - učí se zodpovědnosti a sebepoznání

- Učitel: - vede žáky ke schopnosti vcítit se do situací jiných lidí
- učí je respektovat individuální rozdíly národnostní, náboženské a kulturní
  - rozvíjí sociální chování související s životním prostředím a zdravím
  - klade důraz na environmentální výchovu

Kompetence pracovní

- Žáci: - umí aplikovat získané vědomosti a dovednosti v praxi
- učí se vytvářet projekty

- Učitel: - rozvíjí formy projektové činnosti, skupinové a individuální práce
- výuku doplňuje o vycházky a další aktivity

Kompetence digitální

- Žáci: - učí se využívat digitální zařízení při učení
- učí se využívat digitální zařízení při hledání informací,
  - učí se využívat jednoduché výukové aplikace,

- Učitel: - vede žáky ke správnému způsobu používání techniky a vybavení
- objasňuje možnosti negativního dopadu nadužívání technologií na tělesné a duševní zdraví

Výstupy žáka	Učivo
ROZMANITOST PŘÍRODY	
<ul style="list-style-type: none"> • objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka • porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy • pozná zástupce nejznámějších skupin živočichů a určí je podle typických znaků, způsobu života a potravy • pozná vybrané rostliny podle vnější stavby těla, jejich života a potřeb • pozná vybrané horniny a nerosty • zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat 	<ul style="list-style-type: none"> • živá příroda, neživá příroda • ekosystém • podzim, zima, jaro, léto • les, louka, park, pole • pokusy • lidská sídla – venkov • tekoucí vody, stojaté vody • ekologie a ochrana přírody
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ	
<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc • využívá poznatků o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života 	<ul style="list-style-type: none"> • osobní bezpečí • bezpečné chování v silničním provozu (chodec a cyklista) • situace hromadného ohrožení

Výstupy žáka	Učivo
ROZMANITOST PŘÍRODY	
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období • zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy • dokáže rozdělit organismy do skupin • dokáže poukázat na změny a některé problémy, přispět ke zlepšení životního prostředí svého okolí • založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu 	<ul style="list-style-type: none"> • Země ve vesmíru – Vesmír, Slunce a sluneční soustava, Měsíc, střídání dne a noci, výzkum vesmíru • podmínky života na Zemi – vznik života, sluneční záření, vzduch, voda, půda, minerály a horniny • rozmanitost životních podmínek na Zemi, tropické a subtropické ovoce, zásahy člověka do ekosystémů v jiných zemích • jména rostlin a živočichů • třídění rostlin a živočichů • živočichové bezobratlí • obratlovci
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození • uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista • předvede v modelových situacích osvojené způsoby odmítání návykových látek • uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou 	<p style="text-align: center;">ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • člověk-postavení člověka mezi organismy, původ člověka, vývoj člověka • životní prostředí člověka • soustavy lidského těla • péče o zdraví, zdravá strava, první pomoc, úrazová zábrana; osobní, intimní a duševní hygiena – stres a jeho rizika
<p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>žák: na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody; popíše střídání ročních období; zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí; zvládá péči o pokojové rostliny; chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí; popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují; provádí jednoduché pokusy se známými látkami</p> <p>- využívá poznatky o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a k podpoře vlastního zdravého způsobu života; rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození; účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob; uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista; předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek; uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou; rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc</p>	

NÁZEV VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU: VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Vzdělávací oblast: **Umění a kultura**

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Výtvarná výchova se vyučuje jako samostatný předmět, a to v 1., 3. a 4. ročníku v rozsahu 1 hodina týdně, v 2. a 5. ročníku 2 hodiny týdně. Výtvarná výchova učí uměleckému vnímání světa. Rozvíjí tvořivost a estetické cítění, přispívá k utváření kladného vztahu ke kulturním hodnotám současnosti i minulosti. Výuka probíhá v kmenových třídách, je doplňována o vycházky do přírody a do muzea, galerie apod.

Žáci si osvojují pracovní návyky, základní výtvarné techniky a postupy, pomocí nichž se dokážou výtvarně vyjádřit na dané téma. Žáci jsou zároveň vedeni ke kladnému vztahu ke kulturnímu bohatství své vlasti i k evropské a světové výtvarné kultuře.

Vzdělávání v předmětu směřuje k:

- rozvíjení tvořivosti a představivosti
- osvojení pracovních návyků
- osvojení základních výtvarných technik a postupů

Průřezová témata

- OSV (Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj, Morální rozvoj)
- VDO (Občanská společnost a škola)
- EGS (Evropa a svět nás zajímá, Jsme Evropané)
- MKV (Kulturní diference)
- EV (Vztah člověka k prostředí)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Vyučující využije všech dostupných a vhodných forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí.

Kompetence k učení

Žáci: - učí se realizovat vlastní nápady
- tvořivě přistupují k řešení zajímavých úkolů

Učitel: - umožňuje žákům realizovat vlastní nápady
- podněcuje u žáků tvořivost
- motivuje žáky k reprezentaci školy a k účasti na soutěžích

Kompetence k řešení problémů

Žáci: - aplikují osvojené postupy a vědomosti do praxe
- prezentují své výstupy ve školním časopise a na výstavách

Učitel: - vede žáky ke kreativě

Kompetence komunikativní

Žáci: - jsou schopni aktivního kultivovaného projevu v mateřském jazyce

Učitel: - učí žáky obhajovat kultivovanou formou svůj názor a zároveň vyslechnout a respektovat názor jiných

Kompetence sociální a personální

Žáci: - dokážou spolupracovat v týmu
- učí se kriticky posuzovat a hodnotit

Učitel: - vede žáky k respektování práce vlastní i druhých
- učí žáky základům kooperace, týmové práce, vzájemné pomoci a empatie

Kompetence občanské

Žáci: - učí se prezentovat se na veřejnosti
- učí se hrdosti na kulturní dědictví svého národa

Učitel: - připravuje žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti
- seznamuje žáky s kulturním dědictvím národa

Kompetence pracovní

Žáci: - učí se trpělivosti a preciznosti
- osvojují si různé výtvarné techniky

Učitel: - pomáhá žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti

Kompetence digitální

Žáci: - seznamují se i s digitálními výtvarnými technikami
- prezentují svá díla na školním webu

Učitel: - pomáhá žákům orientovat se ve světě nových výtvarných technik

Výstupy žáka	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> • umí zahájit a ukončit svoji výtvarnou činnost přípravou a úklidem svého pracovního prostoru • dovede správně namíchat a nanášet barvy na plochu • rozezná základní barvy • je schopen spolupráce ve skupině • uplatňuje kreativitu a originalitu, je schopen empatie • rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty), porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ 	<ul style="list-style-type: none"> • rozvíjení smyslové citlivosti • rozvíjení výtvarného vnímání, tvořivosti a představivosti • poznávání výtvarného materiálu, pomůcek a výtvarných technik • získání důvěry ve vlastní vyjadřovací schopnosti
<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností • na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil 	<ul style="list-style-type: none"> • pozorování – specifika ročních období • sběr přírodnin v různých ročních obdobích a jejich následné uplatnění ve výtvarném projevu
<ul style="list-style-type: none"> • hledá a uvědomuje si vlastní pocity a prožitky a výtvarně je ztvárňuje 	<ul style="list-style-type: none"> • objevování světa přírody (zvířata, rostliny, krajina, roční období)
<ul style="list-style-type: none"> • chápe vztah ilustrace a literárního díla • dokáže se správně chovat při návštěvě kulturní společenské akce 	<ul style="list-style-type: none"> • rozvíjení představivosti a tvořivosti

Výstupy žáka	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> • dokáže organizovat vlastní výtvarnou činnost • rozezná barvy teplé a studené • dovede rozvinout svou fantazii a výtvarně se vyjádřit podle pocitů a nálad na základě citového prožitku • rozezná základní výtvarné techniky a výtvarný materiál 	<ul style="list-style-type: none"> • orientovat se ve svých malířských potřebách, udržovat je v pořádku, po skončení práce si pracovní místo uklidit • základní klasifikace barev, světlostní a teplotní kontrast, výrazové vlastnosti barev • začínat chápat i výrazové vlastnosti barvy a základy barevné harmonie
<ul style="list-style-type: none"> • je schopen pozorovat, výtvarně vnímat a zachytit tvar a růst přírodnin • dovede výtvarně vyjádřit změny v přírodě • při tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace 	<ul style="list-style-type: none"> • výtvarné vnímání a analyzování morfologické stavby zajímavých přírodnin • tematické kreslení na základě přímého dojmu • výtvarné vyjádření slovního uměleckého projevu (např. básně)
<ul style="list-style-type: none"> • dovede výtvarně zaznamenat průběh děje • zachytí linii postav v klidu i v pohybu • zaznamená siluetu i detail v dětském způsobu vidění • vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje 	<ul style="list-style-type: none"> • zážitky všedních a slavnostních událostí • individuální emocionální prožitek – vztahy k různým lidem • rozvíjení tvořivosti a představivosti – při kresbě chápe vzájemné souvislosti zobrazovaných předmětů a postupuje od celku k detailu
<ul style="list-style-type: none"> • vnímá výtvarné umění jako bohatství své země • uvědomuje si význam ochrany kulturních památek 	<ul style="list-style-type: none"> • rozvíjení představivosti a tvořivosti • rozpoznávání lidového umění, užitého umění a její výtvarné ztvárnění • vybrání a rozmístění obrazových prvků v popředí a v pozadí • pohádka, pověst – zachycení zvolené části děje nebo průběhu děje
<p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>žák: zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu; rozpoznává, pojmenovává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele); uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům</p>	

Výstupy žáka	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> • realizuje námět výtvarnými prostředky • při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností • objevuje a utváří si vlastní názor a postoj na svět kolem sebe skrze vlastní kreativní činnost 	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňování vlastního řešení při výtvarném projevu • vyjadřování prožitků, seberealizace • lidské tělo a jeho výtvarné ztvárnění • člověk a příroda • poznávání a následné uplatňování výtvarných technik i prostředků
<ul style="list-style-type: none"> • citlivě vnímá a vyjadřuje barvu, tvar, linii • výtvarně vyjádří věci a vztahy v reálném světě • dovede rozvinout svou fantazii a výtvarně se vyjádřit podle pocitů a nálad na základě citového prožitku • je schopen hodnotit, obhájit a zdůvodnit vlastní uměleckou výpověď • osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření. Pro vyjádření nových a neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy 	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňování uměleckého pohledu na svět - posuzování vlastností povrchů, objevování detailů, ozvlášťování věcí • výtvarný přepis skutečnosti • rozvíjení spolupráce a komunikace • uplatňování subjektivity, kreativity a originality
<ul style="list-style-type: none"> • chápe spojitost výtvarného umění s jinými oblastmi umění • nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil • využívá podnětů z jiných oblastí umění ke svému výtvarnému projevu • dokáže vytvořit ilustraci k textu pro děti • uvědomuje si zvyky a tradice jako kulturní dědictví národa, chápe jejich význam i hodnotu a dokáže se v jejich duchu výtvarně vyjádřit 	<p>práce s uměleckým dílem</p> <ul style="list-style-type: none"> • významná architektura regionu • výtvarný přepis (reprodukce) jinými výrazovými prostředky (ilustrace) • výtvarné zachycení zvyků a tradic • výtvarné hry

Výstupy žáka	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> • je schopen soustředit se na vlastní pocity a prožitky a na jejich základě se výtvarně vyjádřit • umí zacházet s dostupnými zobrazovacími prostředky • uplatňuje kreativitu a originalitu • vnímá svět lidí, přírody a věcí vytvořených člověkem jako celek • dokáže účinně spolupracovat se svými spolužáky, obhájit svůj názor a prezentovat své výtvarné dílo 	<p>Svět přírody a člověka</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozvíjení smyslové citlivosti, seberealizace • vyjadřování subjektivních pocitů a nálad • uplatňování obecného pohledu na svět a jeho objektivního zachycení • přenesení obecných zákonitostí do výtvarného projevu • uplatňování účinků komunikace • tematické kreslení na základě představ
<ul style="list-style-type: none"> • dokáže přeměnit smysly vnímanou reálnou skutečnost na výtvarnou skutečnost prostřednictvím výrazových prostředků a výtvarné formy • individuálně volí vyjadřovací prostředky • při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření. Porovnává je na základě vztahů • dokáže najít námět, který je vhodný pro výtvarné zobrazení 	<p>Setkání se skutečností</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozvíjení pozorovacích schopností, smyslu pro detail, výřez, výtvarného pohledu na zvětšeninu • hra s linkou, tvarem, barvou • světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy
<ul style="list-style-type: none"> • nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě • porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace 	<p>Práce s uměleckým dílem</p> <ul style="list-style-type: none"> • pozorování a výtvarné vnímání předmětů (analyzování podle dekoru, tvaru, funkcí) • volné ztvárnění výtvarnými prostředky dojmů z jiných uměleckých zážitků, rozvoj vyjádření a komunikace
<p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>žák: uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr; rozlišuje, porovnává, třídí linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života</p> <p>- (s dopomocí učitele); při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie; vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla</p>	

NÁZEV VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU: HUDEBNÍ VÝCHOVA

Vzdělávací oblast: **Umění a kultura**

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Hudební výchova se vyučuje jako samostatný předmět, a to v 1. až 5. ročníku v rozsahu 1 hodina týdně. Hudební výchova učí uměleckému vnímání světa. Rozvíjí tvořivost a estetické citění, přispívá k utváření kladného vztahu ke kulturním hodnotám současnosti i minulosti. Výuka probíhá převážně v kmenových třídách.

Hudební výchova zahrnuje vokální, instrumentální, hudebně pohybové, hudebně tvořivé a percepční složky, které se vzájemně propojují a doplňují. Žáci získávají základní pěvecké návyky a dovednosti, seznamují se s hrou na jednoduché hudební nástroje, reagují na hudbu pohybem a poznávají hudbu v různých žánrech a stylech. Hudební výchova rozvíjí celkovou dětskou hudebnost, schopnosti, které se projevují sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými dovednostmi.

Vzdělávání v předmětu směřuje k:

- rozvíjení hudebnosti
- vyjadřování svých pocitů prostřednictvím hudebních a pohybových aktivit
- osvojení základních hudebních technik a postupů

Průřezová témata

- OSV (Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj, Morální rozvoj)
- VDO (Občanská společnost a škola)
- EGS (Evropa a svět nás zajímá, Jsme Evropané)
- MKV (Kulturní diference)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Vyučující využije všech dostupných a vhodných forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí.

Kompetence k učení

Žáci: - učí se vyjadřovat své emoce prostřednictvím hudby
- tvořivě přistupují k řešení zajímavých úkolů

Učitel: - umožňuje žákům realizovat vlastní nápady
- podněcuje u žáků tvořivost
- vede žáky k samostatnému organizování některých akcí
- motivuje žáky k reprezentaci školy a k účasti na soutěžích

Kompetence k řešení problémů

Žáci: - aplikují osvojené postupy a vědomosti do praxe

Učitel: - podněcuje žáky k tvořivému myšlení a logickému uvažování

Kompetence komunikativní

Žáci: - jsou schopni aktivního kultivovaného projevu v mateřském jazyce
- učí se vystupovat na veřejnosti

Učitel: - učí žáky obhajovat kultivovanou formou svůj vlastní názor a zároveň vyslechnout a respektovat názor jiných
- podporuje komunikaci s jinými institucemi

Kompetence sociální a personální

Žáci: - dokážou spolupracovat v týmu
- učí se kriticky posuzovat a hodnotit

Učitel: - vede žáky k respektování práce vlastní i druhých
- učí žáky základům kooperace, týmové práce, vzájemné pomoci a empatie

Kompetence občanské

Žáci: - učí se prezentovat se při kulturních akcích pro veřejnost
- učí se hrdosti na kulturní dědictví svého národa

Učitel: - připravuje žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti
- seznamuje žáky s kulturním dědictvím národa

Kompetence pracovní

Žáci: - učí se trpělivosti a preciznosti
- učí se zodpovědnosti
- osvojují si různé pěvecké, hudebně pohybové a intonační techniky

Učitel: - pomáhá žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti

Kompetence digitální

Žáci: - učí se využívat digitálních technologií

Učitel: - pomáhá žákům orientovat se v této oblasti

Výstupy žáka	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> • seznamuje se se základními dechovými a pěveckými návyky a dovednostmi • dbá na hlasovou hygienu • reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie 	<ul style="list-style-type: none"> • zvuk-tón, dechová cvičení, zpěv jednoduchých písní • rytmizace textů lidové slovesnosti • písně v rozsahu c1-c2 • rytmus, dynamika, melodie, metrum, takt, barva • jednoduché tanečky
<ul style="list-style-type: none"> • dokáže opakovat jednoduchou melodii • umí napodobit tleskáním jednoduchý rytmický celek • zpívá v jednohlase • využívá vlastních schopností při nácvičení vystoupení, dokáže se správně chovat při návštěvě kulturní akce • rozpozná jednotlivé části písně • umí přečíst noty v notové osnově • využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře 	<ul style="list-style-type: none"> • klesavá a stoupavá melodie, • zpěv jednoduchých písní v návaznosti na MŠ • notová osnova, noty e – a v jednočárkované oktávě • Orffovy nástroje
<ul style="list-style-type: none"> • soustředěně poslouchá krátkou hudební ukázkou a hodnotí ji 	<ul style="list-style-type: none"> • poslechové vnímání hudby

Výstupy žáka	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> využívá správné pěvecké návyky a dovednosti 	<ul style="list-style-type: none"> zpěv lidových i umělých písní sólový zpěv
<ul style="list-style-type: none"> vnímá dvojhlasý zpěv, ve skupině zpívá dvojhlasně 	<ul style="list-style-type: none"> jednoduché kánony, držený tón
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v notovém zápisu 	<ul style="list-style-type: none"> melodie klesavá, stoupavá, skokem
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální 	<ul style="list-style-type: none"> využívání nástrojů Orffovy školy, vlastní improvizace klavír, housle, flétna, kontrabas, klarinet
<ul style="list-style-type: none"> rozvíjí poslechové dovednosti a na základě svých hudebních schopností reprodukuje krátké motivy 	<ul style="list-style-type: none"> barva tónů, hudební nástroje valčík, polka
<ul style="list-style-type: none"> rytmizuje a melodizuje jednoduché texty 	<ul style="list-style-type: none"> řikanky
<p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>žák: zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty, správně a hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmicizaci říkadél i při zpěvu; reaguje pohybem na tempové a rytmické změny; rozliší sílu zvuku - pozorně vnímá jednoduché skladby</p>	

Výstupy žáka	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozšiřuje hlasový rozsah do dvoučárkované oktávy 	
<ul style="list-style-type: none"> intonuje v tónině C-dur a orientuje se v notovém zápisu 	<ul style="list-style-type: none"> stupnice C dur
<ul style="list-style-type: none"> rytmicky i melodicky dotváří krátký hudební úryvek vytleská rytmus podle notového zápisu 	<ul style="list-style-type: none"> ukončená a neukončená melodie metrum, rytmus, synkopa
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje základní výrazové prostředky 	<ul style="list-style-type: none"> tempo, dynamika, harmonie a barva
<ul style="list-style-type: none"> poznává vybrané české hudební skladatele rozpoznává hudební formu jednoduché písně či skladby 	<ul style="list-style-type: none"> A. Dvořák, B. Smetana, L. Janáček variace
<ul style="list-style-type: none"> prohlubuje dovednost dvojhlasého zpěvu v terciích podle zvuku rozeznává hudební nástroje 	<ul style="list-style-type: none"> lidový dvojhlas housle, dudy, klarinet, kontrabas, buben, činely, varhany
<ul style="list-style-type: none"> zpívá v jednohlase či dvojhlasě v durových a mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti 	<ul style="list-style-type: none"> umělá píseň poslech dětských, smíšených, ženských a mužských sborů soprán, alt, tenor, bas
<ul style="list-style-type: none"> znázorňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace 	<ul style="list-style-type: none"> ukázky běžných tanců

Výstupy žáka	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vědomě používá správné pěvecké návyky a dovednosti a dodržuje hlasovou hygienu • využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní • realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not 	<ul style="list-style-type: none"> • opakování lidových a umělých písní • lidový dvojhlas, kánon, držený tón • zápis not do notové osnovy podle sluchu
<ul style="list-style-type: none"> • aktivně vnímá vážnou hudbu a vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění • chápe hudební žánr v souvislosti s dobou vzniku. 	<ul style="list-style-type: none"> • poslech • baroko – doba vzniku, životy a dílo skladatelů
<ul style="list-style-type: none"> • vytváří jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace 	<ul style="list-style-type: none"> • vánoční písně a koledy • hra na Orffovy nástroje • J. J. Ryba – Česká mše vánoční
<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků 	<ul style="list-style-type: none"> • klasicismus • tónika, dominanta, subdominanta
<ul style="list-style-type: none"> • zpívá státní hymnu 	<ul style="list-style-type: none"> • státní hymna
<p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>žák: zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem; propojí vlastní pohyb s hudbou; doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje; odliší tóny podle výšky, síly a barvy - pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb - správně hospodář s dechem při interpretaci písní – frázování</p>	

NÁZEV VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU: PRACOVNÍ ČINNOSTI

Vzdělávací oblast: **Člověk a svět práce**

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Obsahové, časové a organizační vymezení

RVP ZV ve vzdělávací oblasti Člověk a svět práce vyučovací předmět, jenž má být vyučován v rozsahu pět hodin, nijak nepojmenovává. Na naší škole byl zvolen název Pracovní činnosti. Vyučují se jako samostatný předmět, a to v 1. až 5. ročníku v rozsahu 1 hodina týdně.

Žáci se učí pracovat s různými materiály, osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky, učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Vzdělávací obor Člověk a svět práce je rozdělen do čtyř tematických okruhů: Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitecké práce a Příprava pokrmů. Ve všech tematických okruzích je dbáno na bezpečnost při práci a hygienu práce.

Vzdělávání v předmětu směřuje k:

- rozvíjení manuální zručnosti
- podpoře tvořivosti
- osvojení základních pracovních postupů a návyků

Průřezová témata

- OSV (Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj, Morální rozvoj)
- VDO (Občanská společnost a škola)
- EV (Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Vyučující využije všech dostupných a vhodných forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí.

Kompetence k učení

Žáci: - osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky
- učí se poznávat různé nástroje, nářadí, pomůcky
- tvořivě přistupují k řešení úkolů

Učitel: - umožňuje žákům realizovat vlastní nápady
- podněcuje u žáků tvořivost
- umožňuje žákům pracovat s různými materiály a nástroji

Kompetence k řešení problémů

Žáci: - aplikují osvojené postupy a vědomosti do praxe
- dokážou samostatně přistoupit k problému

Učitel: - podněcuje žáky k tvořivému myšlení a logickému uvažování
- vede je k samostatnosti při řešení problémů
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů

Kompetence komunikativní

Žáci: - si rozšiřují slovní zásobu v dané oblasti
- učí se popsat postup práce

Učitel: - vede žáky k užívání správné terminologie

Kompetence sociální a personální

Žáci: - dokážou spolupracovat v týmu
- učí se kriticky posuzovat a hodnotit práci svou i ostatních

Učitel: - vede žáky k respektování práce vlastní i druhých
- učí žáky základům kooperace, týmové práce, vzájemné pomoci

Kompetence občanské

Žáci: - jsou houževnatí, učí se překonávat obtíže
- umí naslouchat a brát v úvahu názory ostatních

Učitel: - vytváří u žáků pozitivní vztah k práci
- vede žáky k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- umožňuje žákům na základě jasných kritérií hodnotit výsledky své činnosti

Kompetence pracovní

Žáci: - učí se trpělivosti a preciznosti
- učí se správně zacházet s pracovními pomůckami a náradím
- osvojují si různé techniky a postupy

Učitel: - pomáhá žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti
- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti a hygieny včetně používání ochranných pracovních prostředků
- vede žáky ke správným způsobům užití materiálu a pracovních nástrojů
- zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá

Kompetence digitální

Žáci: - chápou význam digitálních technologií při výrobě

Učitel: - pomáhá žákům orientovat se v této problematice

Výstupy žáka	Učivo
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM	
<ul style="list-style-type: none"> • udržuje pracovní plochu v čistotě a pořádku • vystřihává a vytrhává jednotlivé geometrické tvary • správně užívá pracovní nástroj • seznámí se se zásadami hygieny a bezpečnosti práce 	<ul style="list-style-type: none"> • hygiena pracovního místa • práce s papírem, barevným papírem • skládání, vytrhávání, trhání, lepení, stříhání
<ul style="list-style-type: none"> • pracuje podle slovního návodu a předlohy • navléká, aranžuje, třídí 	<ul style="list-style-type: none"> • modelování • práce s přírodninami
<ul style="list-style-type: none"> • pracuje s jednoduchými pomůckami a nástroji • zvládá základní manuální dovednosti a činnosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami • seznámí se se základními myšlenkami a pojmy ekologie 	<ul style="list-style-type: none"> • třídění odpadu
KONSTRUKČNÍ ÚLOHY	
<ul style="list-style-type: none"> • zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi 	<ul style="list-style-type: none"> • jednoduchý výrobek ze stavebnice
PĚSTITELSKÉ PRÁCE	
<ul style="list-style-type: none"> • provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích 	<ul style="list-style-type: none"> • kalendář přírody • péče o pokojové květiny
PŘÍPRAVA POKRMŮ	
<ul style="list-style-type: none"> • chová se vhodně při stolování 	

Výstupy žáka	Učivo
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM	
<ul style="list-style-type: none"> • udržuje pořádek a čistotu pracovního místa • dodržuje zásady bezpečnosti práce a hygieny 	<ul style="list-style-type: none"> • práce s papírem, barevným papírem • stříhání, vystřihování, lepení, skládání, určování různých druhů papíru
<ul style="list-style-type: none"> • pracuje podle předlohy s doprovodným slovním návodem • vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů • zvládá jednoduché pracovní postupy, provádí jednoduchou montáž a demontáž • zapojuje se do práce ve skupině či dvojici 	<ul style="list-style-type: none"> • modelování • práce s přírodninami • práce s textilem, drobným materiálem
<ul style="list-style-type: none"> • chápe důvody třídění odpadu 	<ul style="list-style-type: none"> • odpad a jeho likvidace (třídění)
KONSTRUKČNÍ ÚLOHY	
<ul style="list-style-type: none"> • pracuje s jednoduchými pomůckami a nástroji 	<ul style="list-style-type: none"> • jednoduchý výrobek ze stavebnice
PĚSTITELSKÉ PRÁCE	
<ul style="list-style-type: none"> • provádí pozorování a zhodnotí jeho výsledky 	<ul style="list-style-type: none"> • péče o pokojové rostliny
PŘÍPRAVA POKRMŮ	
<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje základní pravidla správného stolování 	<ul style="list-style-type: none"> • základní stolovací návyky

Výstupy žáka	Učivo
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM	
<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje hygienu a zásady bezpečnosti při práci • organizuje a plánuje svoji pracovní činnost a je schopen řídit pracovní proces s ohledem na získané informace 	<ul style="list-style-type: none"> • práce s papírem a kartonem • přesné měření, stříhání, lepení a překládání • práce s přírodninami • práce s textilem • různé druhy stehů
<ul style="list-style-type: none"> • provádí přiměřené praktické činnosti s daným drobným materiálem 	<ul style="list-style-type: none"> • zhotovování šperků, ozdob
<ul style="list-style-type: none"> • samostatně pracuje podle slovního návodu a jednoduchého náčrtu • pracovat s jednoduchým nářadím • vnímá estetické kvality prostředí • udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch 	<ul style="list-style-type: none"> • vánoční, velikonoční dekorace
KONSTRUKČNÍ ÚLOHY	
<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje postup při sestavování a spojování stavebnic 	<ul style="list-style-type: none"> • montážní a demontážní práce
PĚSTITELSKÉ PRÁCE	
<ul style="list-style-type: none"> • pečuje o nenáročné rostliny • provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování 	<ul style="list-style-type: none"> • ošetření pokojových rostlin • výsev nenáročných druhů zeleniny
PŘÍPRAVA POKRMŮ	
<ul style="list-style-type: none"> • připraví tabuli pro jednoduché stolování 	<ul style="list-style-type: none"> • slavnostní oběd, úprava stolů
<p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>žák: zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů; pracuje podle slovního návodu a předlohy</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi - provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky; pečuje o nenáročné rostliny - upraví stůl pro jednoduché stolování; chová se vhodně při stolování 	

Výstupy žáka	Učivo
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM	
<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti pracovního prostředí • zvládá jednoduché pracovní postupy • udržuje pořádek na pracovišti • přizpůsobí se práci ve dvojici 	<ul style="list-style-type: none"> • práce s papírem a kartonem • přesné stříhání, měření, lepení, trhání • textil – různé druhy stehů • práce s přírodninami • práce s netradičními materiály
<ul style="list-style-type: none"> • pracuje podle slovního návodu, pracuje samostatně podle předlohy a náčrtu • vytváří různé výrobky na základě své fantazie • orientuje se v základním vybavení kuchyně • využívá květiny při výzdobě interiéru 	<ul style="list-style-type: none"> • výzdoba školy • jednoduchá úprava stolu • jednoduchá vazba a úprava květin
<ul style="list-style-type: none"> • používá návod pro práci v týmu • poskytne první pomoc při úraze • uvědomuje si přírodní a sociální prostředí jako zdroj inspirace pro vytváření kulturních a uměleckých hodnot 	<ul style="list-style-type: none"> • navlékání korálek a jiných drobných materiálů
KONSTRUKČNÍ ÚLOHY	
<ul style="list-style-type: none"> • zvládá jednoduché pracovní operace a postupy při montážních a demontážních činnostech • provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> • sestavování dopravního prostředku, práce se stavebnicí • základy poskytnutí první pomoci
PĚSTITELSKÉ PRÁCE	
<ul style="list-style-type: none"> • provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky • ošetřuje pokojové rostliny • provádí základní pěstitelské práce 	<ul style="list-style-type: none"> • kalendář přírody s piktogramy • péče o pokojové květiny • pěstování květin ze semen v místnosti
PŘÍPRAVA POKRMŮ	
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v základním vybavení kuchyně • připraví samostatně jednoduchý pokrm • dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování • udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce 	<ul style="list-style-type: none"> • základní pojmy a umístění v kuchyni - příbor, talíř, sklenička, naběračka, vařečka • příprava pomazánky, krájení zeleniny • příprava tabule slavnostního oběda

Výstupy žáka	Učivo
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM	
<ul style="list-style-type: none"> • prokazuje základní dovednosti a návyky při práci s nástroji • využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic • vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu 	<ul style="list-style-type: none"> • úklid okolí školy • práce s kartonem, papírem, fólií
<ul style="list-style-type: none"> • udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu • volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu 	<ul style="list-style-type: none"> • práce s textiliemi • perličkový steh, vyšívání blahopřání • práce s přírodninami – adventní věnec, ...
KONSTRUKČNÍ ÚLOHY	
<ul style="list-style-type: none"> • pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, pořádek na svém pracovním místě, poskytne první pomoc při drobném úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> • montážní a demontážní práce
PĚSTITELSKÉ PRÁCE	
<ul style="list-style-type: none"> • provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pokusy a pozorování • ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny • podle druhu pěstitelských činností volí správné pomůcky, nástroje a náčiní 	<ul style="list-style-type: none"> • příprava půdy, klíčení, sadby, osiva ve třídě, na zahradě • léčivé rostliny (jejich využívání i zneužívání – koření, drogy, alergie) • pěstování pokojových rostlin • rostliny jedovaté
PŘÍPRAVA POKRMŮ	
<ul style="list-style-type: none"> • poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni 	<ul style="list-style-type: none"> • nákup, skladování a výběr potravin
<p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>žák: vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu; využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii; volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu; udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění</p> <p>- provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž; pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu; udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu - užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky</p> <p>- dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin; ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování; volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě</p> <p>- uvede základní vybavení kuchyně; připraví samostatně jednoduchý pokrm; dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování; udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni - uplatňuje zásady správné výživy</p>	

NÁZEV VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU: TĚLESNÁ VÝCHOVA

Vzdělávací oblast: **Člověk a zdraví**

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Tělesná výchova se vyučuje jako samostatný předmět, a to v 1. až 5. ročníku v rozsahu 2 hodiny týdně. Tělesná výchova napomáhá zdravému životnímu stylu a podporuje tělesnou a duševní pohodu. Výuka probíhá v tělocvičně, na školním hřišti, v plaveckém bazénu, na kluzišti, případně v přírodě (např. v parku na Ostrově).

Vzdělávací obsah předmětu je rozdělen do tří okruhů: činnosti ovlivňující zdraví, činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností a činnosti podporující pohybové učení.

Vzdělávání v předmětu směřuje k:

- rozvoji zdravého životního stylu
- vzbuzení zájmu o pohybové aktivity a sport
- osvojení a prohloubení pohybových dovedností

Průřezová témata

- OSV (Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj, Morální rozvoj)
- VDO (Občanská společnost a škola, Občan, občanská společnost a stát)
- EGS (Evropa a svět nás zajímá, Jsme Evropané)
- MKV (Lidské vztahy, Multikulturalita)
- EV (Vztah člověka k prostředí)
- MDV (Fungování a vliv médií ve společnosti)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Vyučující využije všech dostupných a vhodných forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí.

Kompetence k učení

Žáci: - učí se cvičit podle jednoduchého nákresu nebo popisu cvičení
- učí se měřit výkony a porovnávat je s předchozími
- adaptují se na vodní prostředí, dodržují hygienu plavání, zvládají v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti
- zvládají v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti

Učitel: - vede žáky k objektivnímu sebehodnocení v konkurenčním prostředí
- vede žáky k osvojení si základního tělocvičného názvosloví
- motivuje žáky k reprezentaci školy a k účasti na závodech

Kompetence k řešení problémů

Žáci: - uplatňují zásady bezpečného chování ve sportovním prostředí
- řeší problémy v souvislosti s nespportovním chováním
- učí se používat různé sportovní náčiní a nářadí

Učitel: - dodává žákům sebedůvěru
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá

Kompetence komunikativní

- Žáci: - jsou vedeni ke spolupráci při týmových pohybových činnostech a soutěžích
- učí se reagovat na základní povely a pokyny a sami je i vydávají
- zorganizují jednoduché pohybové soutěže, činnosti a jejich varianty
- učí se vystupovat na veřejnosti

- Učitel: - vede žáky k vzájemnému naslouchání a oceňování přínosu druhých
- podporuje přátelské vztahy ve třídě

Kompetence sociální a personální

- Žáci: - dokážou spolupracovat v týmu
- učí se kriticky posuzovat a hodnotit

- Učitel: - vede žáky k jednání v duchu fair - play
- učí žáky základům spolupráce
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence občanské

- Žáci: - podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu
- projevují přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení své zdatnosti
- spojují svou pohybovou činnost se zdravím
- učí se být ohleduplní a taktní

- Učitel: - vede žáky k aktivnímu zapojení do sportovních aktivit
- spoluvytváří bezpečnou a zdravou atmosféru v kolektivu

Kompetence pracovní

- Žáci: - učí se trpělivosti a preciznosti
- učí se zodpovědnosti

- Učitel: - pomáhá žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti
- vede žáky k uplatňování hlavních zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v běžném životě
- učí se užívat jednotlivé tělocvičné nářadí a náčiní
-

Kompetence digitální

- Žáci: - chápou význam digitálních technologií, vědí, že je lze využít ve sportu

- Učitel: - pomáhá žákům orientovat se v této problematice

Výstupy žáka	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> dokáže dodržet základní pravidla hygieny a bezpečného chování při TV 	<ul style="list-style-type: none"> základní pravidla chování a jednání v prostředí sportoviště
<ul style="list-style-type: none"> reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci 	<ul style="list-style-type: none"> základní tělových. pojmy, smluvené signály, povely, organizace prostoru a činností
<ul style="list-style-type: none"> zvládá v souladu s individuálními předpoklady napodobit jednoduché činnosti 	<ul style="list-style-type: none"> rytmické a kondiční formy cvičení (lavičky, žebřiny)
<ul style="list-style-type: none"> dokáže rychle, obratně a vytrvale překonávat přírodní překážky 	<ul style="list-style-type: none"> A - běh v terénu, překonávání přírodních překážek. T- opičí dráhy
<ul style="list-style-type: none"> zvládá správnou techniku hodů vrchním obloukem jednoruč 	<ul style="list-style-type: none"> hod do dálky i na cíl (jednoruč vrchní oblouk)
<ul style="list-style-type: none"> dokáže se orientovat v terénu 	<ul style="list-style-type: none"> cvičení v přírodě
<ul style="list-style-type: none"> pracuje s jednoduchými pravidly hry a týmové hry 	<ul style="list-style-type: none"> PH – soutěživé hry, vybíjená
<ul style="list-style-type: none"> zvládá průpravné cviky pro kotoul vpřed. dokáže krátce udržet rovnováhu 	<ul style="list-style-type: none"> G - nácvik správného sbalení při kotoulu vpřed lavičky
<ul style="list-style-type: none"> spojuje pohyb se zdravím 	<ul style="list-style-type: none"> tělovýchovné chvílky

Výstupy žáka	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> • spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti 	<ul style="list-style-type: none"> • základní pravidla chování a jednání v prostředí sportoviště.
<ul style="list-style-type: none"> • podle pokynů dovede zaujmout základní cvičební polohy 	<ul style="list-style-type: none"> • základní tělových. pojmy, smluvené signály, povely.
<ul style="list-style-type: none"> • bezpečně se pohybuje v terénu a dokáže odhadnout vzdálenosti 	<ul style="list-style-type: none"> • cvičení v přírodě.
<ul style="list-style-type: none"> • zvládá správný rozběh a odraz při skoku do dálky • zvládá techniku nízkého startu 	<ul style="list-style-type: none"> • A – běh v terénu • nácvik skoku do dálky. • rychlý běh 50m (nízký start).
<ul style="list-style-type: none"> • zvládá jednoduché pohybové činnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • G - krok přísunný, poskočný, cval stranou • cvičení na nářadí (lavičky, žebřiny,...) • šplh
<ul style="list-style-type: none"> • cvičí v přírodě. 	<ul style="list-style-type: none"> • SH – přihrávky jednoruč i obouruč (vrchní oblouk), obouruč trčením • PH – hry zaměřené na koulení a chytání.
<ul style="list-style-type: none"> • zvládá techniku kotoulu vpřed 	<ul style="list-style-type: none"> • G - průpravné cviky ke kotoulu vpřed
<ul style="list-style-type: none"> • rozvíjí svou obratnost a vytrvalost 	<ul style="list-style-type: none"> • zimní hry v přírodě na sněhu (sáňkování, bobování, bruslení...)
<ul style="list-style-type: none"> • skáče přes švihadlo snožmo i jednož 	<ul style="list-style-type: none"> • cvičení se švihadly – přeskoky snožmo, jednož.
<ul style="list-style-type: none"> • pracuje s pravidly hry a jejich variacemi 	<ul style="list-style-type: none"> • SH - jednoduché hry se základními pravidly.
<ul style="list-style-type: none"> • dokáže překonat švédskou bednu • zvládá jednoduchá cvičení na žebřinách 	<ul style="list-style-type: none"> • CN – švédská bedna, žebřiny

Výstupy žáka	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy 	<ul style="list-style-type: none"> • základní pravidla chování a jednání v prostředí sportoviště
<ul style="list-style-type: none"> • podle pokynů dokáže zaujmout základní cvičební polohy 	<ul style="list-style-type: none"> • základní tělových. pojmy, smluvené signály, povely, organizace prostoru a činností
<ul style="list-style-type: none"> • zvládne rozběh a odraz při skoku do dálky • zlepšuje výkony v běhu 	<ul style="list-style-type: none"> • A – skok do dálky s rozběhem (měření výkonu). • rychlý běh – 60m (nízký start)
<ul style="list-style-type: none"> • umí driblovat na místě i v pohybu 	<ul style="list-style-type: none"> • SH – nácvik driblingu na místě i v pohybu L i P rukou (závodivé hry, slalomové dráhy)
<ul style="list-style-type: none"> • bezpečně se pohybuje v terénu a dokáže odhadnout vzdálenost 	<ul style="list-style-type: none"> • běh v terénu, překonávání přírodních překážek, hod na cíl v terénu, pozorování přírody
<ul style="list-style-type: none"> • zvládne kotoul vpřed opakovaně 	<ul style="list-style-type: none"> • G – kotoul vpřed opakovaně
<ul style="list-style-type: none"> • dokáže se správně odrazit i dopadnout při přeskočích 	<ul style="list-style-type: none"> • průpravná cvičení pro přeskoky (výskoky i seskoky ze švédské bedny)
<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje herní dovednost ve hře podle jednoduchých pravidel 	<ul style="list-style-type: none"> • SH – jednoduché hry s využitím driblingu (jednoduchá pravidla)
<ul style="list-style-type: none"> • zvyšuje svou výkonnost ve šplhu na tyči 	<ul style="list-style-type: none"> • šplh s přírazem
<ul style="list-style-type: none"> • zvládne různé typy přihrávek v klidu i v pohybu 	<ul style="list-style-type: none"> • SH - škola míče – přihrávka jednoruč vrch. obloukem, obouruč trčením (v klidu i v pohybu), přihrávky nohou
<ul style="list-style-type: none"> • dokáže zpevnit těla pro stoj na rukou 	<ul style="list-style-type: none"> • průpravná cvičení pro stoj na rukou.
<ul style="list-style-type: none"> • spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích 	<ul style="list-style-type: none"> • PH – netradiční hry – florbal... • SH – plné míče – cvičení, hry
<ul style="list-style-type: none"> • zvládá opakované přeskoky přes švihadlo 	<ul style="list-style-type: none"> • G – cvičení se švihadly – opakované přeskoky jednož, střídnož, snožmo
<ul style="list-style-type: none"> • zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení 	<ul style="list-style-type: none"> • střelba na branku, koš – míče různých velikostí
<ul style="list-style-type: none"> • zlepšuje svou rychlost a obratnost 	<ul style="list-style-type: none"> • A – rychlý překážkový běh
<ul style="list-style-type: none"> • zlepšuje svou obratnost a rovnováhu 	<ul style="list-style-type: none"> • kondiční cvičení na žebřinách, lavičkách,
<ul style="list-style-type: none"> • zlepšuje svou výkonnost v běhu, hodu i skoku 	<ul style="list-style-type: none"> • A - skok daleký s rozběhem • hod kriketovým míčkem (průpravné cviky)
<ul style="list-style-type: none"> • plavecký výcvik 	<ul style="list-style-type: none"> • potápění a orientace ve vodě, skok do vody po nohou, splývání, dýchání do vody a osvojení jednoho plaveckého způsobu

Výstupy žáka	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje základní pravidla bezpečného chování při TV • uvědomuje si vlastní jednání a jeho důsledky ve vztahu k druhým, podílí se na vytváření dobrých mezilidských vztahů v kolektivu 	<ul style="list-style-type: none"> • význam pohybu pro zdraví, délka a intenzita cvičení. • základní pravidla chování a jednání v prostředí sportoviště.
<ul style="list-style-type: none"> • zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy 	<ul style="list-style-type: none"> • drobné pohybové hry
<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje bezpečné způsoby chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty • splňuje požadavky pro získání průkazu cyklisty. • prakticky využívá pravidla pro bezpečnou jízdu na kole, umí zkontrolovat jednotlivé součásti jízdního kola, zná a využívá pravidla silničního provozu, zná základní pravidla první pomoci 	<ul style="list-style-type: none"> • dopravní výchova – jízda na kole
<ul style="list-style-type: none"> • adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti • zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • výuka plavání

Výstupy žáka	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka • podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti • jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví 	<ul style="list-style-type: none"> • význam pohybu pro zdraví, pohybový režim žáků, délka a intenzita cvičení. • základní pravidla chování a jednání v prostředí sportoviště.
<ul style="list-style-type: none"> • zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením • užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení 	<ul style="list-style-type: none"> • organizace prostoru a činností • příprava na zátěž – rozcvička a protažení, vydýchání a uvolnění po zátěži • základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností
<ul style="list-style-type: none"> • jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti • orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace • změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her 	<ul style="list-style-type: none"> • sportovní akce ve škole a v místě bydliště • měření základních pohybových výkonů • nenáročné pohybové aktivity
<p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>žák chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu; zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením; zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností; uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti; reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti; dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play - zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla - zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy</p>	

NÁZEV VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU: INFORMATIKA

Vzdělávací oblast: **Informační a komunikační technologie**

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Informatika je na 1. stupni zařazen samostatně ve 4. a 5. ročníku a to v hodinové dotaci 1 hodina týdně. Výuka probíhá v počítačové učebně ve třídách dělených na dvě skupiny.

Důraz je kladen na získání základních dovedností při práci s informačními a komunikačními technologiemi, zejména při využití výpočetní techniky a internetu. Žáci si osvojují správné zásady práce s počítačem, dodržují základní hygienická pravidla. Postupně rozeznávají základní hardwarové prvky počítačové sestavy, osvojují si základy práce s klávesnicí a myší pomocí jednoduchých textových editorů a výukových her. Učí se ovládat základní funkce grafického a textového editoru a internetového prohlížeče. Pracují s internetem jako informačním a komunikačním médiem.

Vzdělávání v předmětu směřuje k:

- osvojení základních dovedností při práci s počítačem
- využívání různých zdrojů informací
- otvírá cestu k řešení mnoha úloh a situací, které život přináší

Průřezová témata

- OSV (Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj, Morální rozvoj)
- EV (Vztah člověka k prostředí)
- MV (Funkce a vliv médií ve společnosti)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Vyučující využije všech dostupných a vhodných forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí.

Kompetence k učení

Žáci: - objevují možnosti využití informačních a komunikačních technologií v životě
- získané poznatky hodnotí, třídí a vyvozují z nich závěry
- spolupracují s jinými žáky

Učitel: - stanovuje dílčí vzdělávací cíle
- motivuje žáky k aktivnímu zapojování se do vyučovacího procesu
- vede žáky k ověřování výsledků.

Kompetence k řešení problémů

Žáci: - učí se rozvíjet důvěru ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh
- tvořivě přistupují k řešení problému

Učitel: - vede žáky k aktivnímu přístupu k řešení problémů
- zařazuje metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci
- zařazuje úkoly, které nemají jen jedno řešení

Kompetence komunikativní

Žáci: - učí se přesnému a stručnému vyjadřování
- rozšiřuje si slovní zásobu o nové pojmy

Učitel: - zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky

Kompetence sociální a personální

Žáci: - spolupracují v týmu, naslouchají si a pomáhají si
- umí hodnotit svoji práci i práci ostatních

Učitel: - hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- učí žáky základům kooperace a týmové práce

Kompetence občanské

Žáci: - umí naslouchat a brát v úvahu názory ostatních
- učí se hodnotit svoji práci a práci ostatních
- učí se vnímat složitosti světa

Učitel: - vede žáky k dodržování pravidel, k prezentaci myšlenek a názorů
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá a umožňuje jim, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky

Kompetence pracovní

Žáci: - efektivně organizují vlastní práci a podílejí se na práci skupiny
- učí se využívat nové poznatky a dovednosti v praktických činnostech
- vyhledávají a kombinují informace z různých informačních zdrojů

Učitel: - vede žáky ke správnému způsobu používání techniky a vybavení
- vede žáky ke správným způsobům užití vybavení, techniky a pomůcek

Kompetence digitální

Žáci: - učí se používat digitální zařízení, aplikace a služby; využívají je při učení
- učí se vytvářet a upravovat digitální obsah, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků
- chápou význam digitálních technologií pro lidskou společnost

Učitel: - vede žáky ke správnému používání digitální techniky

Výstupy žáka	Učivo
DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ	
<ul style="list-style-type: none"> využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie. 	<ul style="list-style-type: none"> co je to počítač a z čeho se skládá
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ	
<ul style="list-style-type: none"> pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru. má základní přehled o využití jednotlivých programů spustí výukové programy a využívá jejich možností vytvoří novou složku a pojmenuje ji, přesouvá soubory mezi složkami, dokáže přejmenovat daný soubor 	<ul style="list-style-type: none"> nabídka Start průzkumník pracovní plocha programy WordPad a Malování ukládání souborů, vytváření složek, přesun dat, přejmenování a mazání souborů, složek
INFORMAČNÍ SYSTÉMY	
<ul style="list-style-type: none"> při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty. vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích, komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení 	<ul style="list-style-type: none"> vyhledávače, internetové adresy, digitální mapy Wikipedie emailová schránka – založení, psaní emailů, email s přílohou, odpověď na email, přeposlání emailu, hromadná korespondence výukové programy
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE	
<ul style="list-style-type: none"> dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi 	<ul style="list-style-type: none"> bezpečnost při práci s počítači

Výstupy žáka	Učivo
DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ	
<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat • popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji • vyčte informace z daného modelu 	<ul style="list-style-type: none"> • data, informace: sběr (pozorování, dotazník, průzkum) a záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku; hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů • kódování a přenos dat: využití značek, piktogramů, symbolů a kódů pro záznam, sdílení, přenos a ochranu informace; • modelování: model jako zjednodušené znázornění skutečnosti; využití obrazových modelů (myšlenkové a pojmové mapy, schémata, tabulky, diagramy) ke zkoumání, porovnávání a vysvětlování jevů kolem žáka
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ	
<ul style="list-style-type: none"> • sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů • popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy • ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu 	<ul style="list-style-type: none"> • řešení problému krokováním: postup, jeho jednotlivé kroky, vstupy, výstupy a různé formy zápisu pomocí obrázků, značek, symbolů či textu; příklady situací využívajících opakovaně použitelné postupy; přečtení, porozumění a úprava kroků v postupu, algoritmu; sestavení funkčního postupu řešícího konkrétní situaci • programování: experimentování a objevování v blokově orientovaném programovacím prostředí; události, sekvence, opakování, podprogramy; sestavení programu • kontrola řešení: porovnání postupu s jiným a diskuse o nich; ověřování funkčnosti programu a jeho částí opakovaným spuštěním; nalezení chyby a oprava kódu; nahrazení opakujícího se vzoru cyklem
INFORMAČNÍ SYSTÉMY	
<ul style="list-style-type: none"> • v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi • pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data 	<ul style="list-style-type: none"> • systémy: skupiny objektů a vztahy mezi nimi, vzájemné působení; příklady systémů z přírody, školy a blízkého okolí žáka; části systému a vztahy mezi nimi • práce se strukturovanými daty: shodné a odlišné vlastnosti objektů; řazení prvků do řad, číslovaný a nečíslovaný seznam, víceúrovňový seznam; tabulka a její struktura; záznam, doplnění a úprava záznamu

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE	
<ul style="list-style-type: none"> • najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu • propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí 	<ul style="list-style-type: none"> • hardware a software: digitální zařízení a jejich účel; prvky v uživatelském rozhraní; spuštění, přepínání a ovládání aplikací; uložení dat, otevírání souborů • počítačové sítě: propojení technologií, (bez)drátové připojení; internet, práce ve sdíleném prostředí, sdílení dat • bezpečnost: pravidla bezpečné práce s digitálními zařízeními; uživatelské účty, hesla
<p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>žák - uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na otázky, které se týkají jeho osoby na základě dat; popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho opakované zkušenosti, určí, co k ní již ví</p> <ul style="list-style-type: none"> - sestavuje symbolické zápisy postupů; popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb, navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení; rozpozná opakující se vzory, používá opakování známých postupů - v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky; pro vymezený problém, který opakovaně řešil, zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data - najde a spustí známou aplikaci, pracuje s daty různého typu; popíše bezpečnostní a jiná pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi 	

Školní vzdělávací program 2. stupeň

NÁZEV VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Vzdělávací oblast: **Jazyk a jazyková komunikace**

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Český jazyk a literatura je vyučován jako samostatný předmět ve všech ročnících, v 6. a 8. ročníku 5 hodin týdně, v 7. a 9. ročníku 4 hodiny týdně. V 9. ročníku si žáci také mohou vybrat volitelný předmět Seminář českého jazyka, kde si prohlubují, upevňují a rozšiřují učivo. Výuka probíhá převážně v kmenových třídách, výjimečně mimo školu (např. v knihovně, archivu).

Předmět je formálně členěn na tři okruhy – jazykovou výchovu, slohovou a komunikační výchovu a literární výchovu. Upřednostňovanou formou realizace předmětu je vyučovací hodina, operativně zařazujeme krátkodobé i dlouhodobé projekty. Při výuce klademe důraz na rozvoj komunikačních schopností, tvůrčí činnost, spolupráci a umění učit se. Předmět směřuje k tomu, aby žáci byli schopni číst s porozuměním, porozumět informacím a pracovat s nimi, vnímat umělecká díla a získávat vztah k umění, používat jazyk v podobě mluvené i psané.

Jako stěžejní metody volíme ty, které podporují samostatnost a spolupráci dětí, vlastní aktivitu a tvořivost, utřídění informací a hledání jejich souvislostí, vyhodnocování a řešení problémů, formulování a ověřování vlastních názorů.

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace zaujímá stěžejní postavení ve vzdělávacím procesu, neboť dobré jazykové vzdělání a jazyková kultura patří k podstatným znakům všeobecné kulturnosti a vyspělosti absolventa základního vzdělávání.

Výstupy po ukončení 1. stupně základní školy

Jazyková výchova

Žák porovnává významy slov, rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku, určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu, rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary, vyhledává základní skladební dvojici, základ věty, odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně je mění, užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje, píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách, zvládá základní příklady syntaktického pravopisu.

Komunikační a slohová výchova

Žáci umí číst s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas, rozlišovat v nich podstatné a okrajové informace, posuzovat úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení, reprodukovat obsah přiměřeně složitějšího sdělení a zapamatovat si z něj podstatná fakta. Přečtený nebo slyšený text různého typu dokáže analyzovat a kriticky posoudit jeho obsah, ve vyšších ročnících posoudí formální stránku textu a jeho výstavbu. Žák rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace. Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru. Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry, sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti.

Literární výchova

Žák čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku, vyjadřuje své pocity z přečteného textu, rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění, vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je, volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma, rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů, při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy (literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání, básnický přívlastek, bajka, povídka, čas a prostředí děje, řeč autora a postav).

Vzdělávání v předmětu český jazyk a literatura směřuje k:

- rozvíjení kultivovaného písemného i ústního projevu
- porozumění různým druhům psaných i mluvených jazykových projevů, poznání záměru autora, hlavní myšlenky
- vnímání literatury jako specifického zdroje poznání a prožitků
- využívání různých zdrojů informací pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných k dalšímu vzdělávání a sebevzdělávání

Průřezová témata

- OSV (Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj, Morální rozvoj)
- VDO (Občan, občanská společnost a stát)
- EGS (Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané)
- MKV (Kulturní diference, Lidské vztahy, Etnický původ, Multikulturalita, Princip sociálního smíru a solidarity)
- EV (Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí)
- MDV (Funkování a vliv mediálního sdělení, Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Stavba mediálních sdělení, Vnímání autora mediálních sdělení, Tvorba mediálního sdělení, Práce v realizačním týmu)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Vyučující využije všech dostupných a vhodných forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí.

Kompetence k učení

Žáci: - snaží se aktivně se zapojovat do vyučovacího procesu.
- získané poznatky hodnotí, třídí a vyvozují z nich závěry

Učitel: - vede žáky ke stálému zdokonalování čtení

- vytváří podmínky pro získávání dalších informací potřebných k práci
- stanovuje dílčí vzdělávací cíle v pravopisu
- motivuje žáky k aktivnímu zapojování se do vyučovacího procesu
- vede žáky k samostatnému organizování některých akcí, k realizaci vlastních nápadů
- motivuje žáky k reprezentaci školy a účasti na různých soutěžích a olympiádách

Kompetence k řešení problémů

Žáci: - učí se získávat informace z věrohodných zdrojů

- prezentují své názory a nápady ve školním časopise
- tvořivě přistupují k řešení problému, vyhledávají vhodné informace, pracují s nimi
- zkouší kriticky myslet, zvažují a posuzují věrohodnost různých zdrojů informací,
- jsou schopni hájit svá rozhodnutí

Učitel: - vede žáky k aktivnímu podílu na všech fázích činnosti školy
 - vede žáky k řešení problémů, dokončování úkolů a zdůvodňování závěrů

Kompetence komunikativní

Žáci: - formulují a vyjadřují své myšlenky a názory souvisle a kultivovaně
 - umí naslouchat promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagují, argumentují
 - pracují s běžnými informačními technologiemi

Učitel: - vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu
 - vede žáky ke spolupodílení se na práci školního parlamentu, na tvorbě časopisu
 - podporuje přátelské vztahy ve třídách, mezi třídami

Kompetence sociální a personální

Žáci: - spolupracují v týmu, naslouchají si a pomáhají, upevňují mezilidské vztahy
 - umí hodnotit svoji práci i práci ostatních
 - dokážou učinit rozhodnutí
 - respektují pokyny pedagogů

Učitel: - učí žáky základům kooperace a týmové práce, vede je k respektování dohodnutých pravidel chování
 - vede žáky k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili svou činnost
 - učí je odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky
 - usiluje o vytvoření zdravé a bezpečné atmosféry ve škole
 - učí žáky základům kooperace, týmové práce, vzájemné pomoci a empatie
 - sociální kompetence vyvozuje na praktických cvičeních a modelových situacích

Kompetence občanské

Žáci: - znají obecné morální zákony a dodržují je
 - umí naslouchat a brát v úvahu názory ostatních
 - formují si volní a charakterové rysy

Učitel: - vede žáky k dodržování pravidel chování, k prezentaci jejich myšlenek a názorů
 - seznamuje žáky s kulturním dědictvím země i jiných národů
 - vede žáky k aktivnímu zapojení se do kulturního dění v rámci města a regionu

Kompetence pracovní

Žáci: - efektivně organizují vlastní práci a podílejí se na práci skupiny

Učitel: - vede žáky ke správnému způsobu používání techniky a vybavení
 - výuku doplňuje o tematické exkurze a besedy
 - požaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů
 - vede žáky k organizování a plánování učení

Kompetence digitální

Žáci: - chápou význam digitálních technologií
 - učí se ověřovat si pravdivost informací uváděných na digitálních platformách

Učitel: - pomáhá žákům orientovat se ve světě digitálních technologií

Výstupy žáka	Učivo
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	
<ul style="list-style-type: none"> • rozliší zprávu a oznámení • rozlišuje druhy dopisů (soukromý, úřední) • vhodně stylizuje a formuluje text 	<ul style="list-style-type: none"> • jednoduché komunikační žánry <ul style="list-style-type: none"> - zpráva - oznámení • dopis
<ul style="list-style-type: none"> • pracuje s textem, z ukázek vyvozuje charakteristické rysy • vybírá výstižná a přesná slova, pracuje se synonymy • rozlišuje nespisovné a hovorové výrazy, umí je nahradit spisovnými, používá přirovnání a rčení, odborná slova • vytváří logicky uspořádaný návod 	<ul style="list-style-type: none"> • popis <ul style="list-style-type: none"> - předmětu - osoby - děje - pracovního postupu
<ul style="list-style-type: none"> • zná důvody, proč se výpisky a výtah pořizují • umí vytvořit stručné výpisky nebo výtah z přečteného textu 	<ul style="list-style-type: none"> • výpisky • výtah
<ul style="list-style-type: none"> • zvládne reprodukovat přečtený příběh • podle své fantazie dokončí načaté vypravování • samostatně napíše vypravování 	<ul style="list-style-type: none"> • vypravování
JAZYKOVÁ VÝCHOVA	
<ul style="list-style-type: none"> • seznamuje se s ohebnými slovními druhy • vyhledává je, určuje, třídí 	<ul style="list-style-type: none"> • tvarosloví
<ul style="list-style-type: none"> • ve větě vyhledá podmět a přísudek 	<ul style="list-style-type: none"> • větné členy
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se ve stavbě věty a postavení základních a rozvíjejících větných členů • rozliší větu hlavní a vedlejší • seznámí se s ostatními rozvíjejícími větnými členy 	<ul style="list-style-type: none"> • věta jednoduchá a souvětí
LITERÁRNÍ VÝCHOVA	
<ul style="list-style-type: none"> • chápe pojmy a rozlišuje realitu od fantazie • vysvětlí, proč vznikají mýty a báje 	<ul style="list-style-type: none"> • Mýty, báje
<ul style="list-style-type: none"> • vyjmenuje charakteristické znaky pohádky. Zná jména spisovatelů a sběratelů pohádek • orientuje se v textu a dokáže vyhledávat odpovědi na otázky • vyhledá zastaralá slova nebo tvary slov a porovná je se současným jazykem 	<ul style="list-style-type: none"> • Pohádky, pověsti, regionální pověsti

Výstupy žáka	Učivo
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	
<ul style="list-style-type: none"> odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru 	<ul style="list-style-type: none"> popis uměleckých děl líčení charakteristika
JAZYKOVÁ VÝCHOVA	
<ul style="list-style-type: none"> spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh 	<ul style="list-style-type: none"> nauka o významu slov sousloví, rčení slova jednoznačná a mnohoznačná synonyma odborné názvy
<ul style="list-style-type: none"> seznamuje se s neohebnými slovními druhy vyhledává je, určuje, třídí rozlišuje jména obecná a vlastní rozlišuje věty jednočlenné a dvojčlenné druhy vedlejších vět 	<ul style="list-style-type: none"> tvarosloví psaní velkých písmen ve vlastních jménech skladba
LITERÁRNÍ VÝCHOVA	
<ul style="list-style-type: none"> uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo 	<ul style="list-style-type: none"> balada, povídka poezie, próza drama humor nonsensu

Výstupy žáka	Učivo
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	
<ul style="list-style-type: none"> dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru 	<ul style="list-style-type: none"> slovní zásoba výklad výtah úvaha
JAZYKOVÁ VÝCHOVA	
<ul style="list-style-type: none"> samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci 	<ul style="list-style-type: none"> pravopisná pravidla skladba tvarosloví
LITERÁRNÍ VÝCHOVA	
<ul style="list-style-type: none"> rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie 	<ul style="list-style-type: none"> česká a světová literatura
<p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>žák (9. ročník) - čte plynule s porozuměním; reprodukuje text; komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk; píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma</p> <p>- orientuje se v Pravidlech českého pravopisu; pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa; rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk; rozezná větu jednoduchou od souvětí; správně píše slova s předponami a předložkami; ovládá pravopis vyjmenovaných slov; zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem</p> <p>- orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku; ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení; rozezná základní literární druhy a žánry; dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury - má pozitivní vztah k literatuře</p>	

Výstupy žáka	Učivo
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	
<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj • v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči • zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu • využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát • uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování • využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů 	<ul style="list-style-type: none"> • čtení – praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací), kritické (analytické, hodnotící), prožitkové • naslouchání – praktické (výchova k empatii, podnět k jednání), věcné (soustředěné, aktivní), kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího, manipulativní působení projevu, zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové), zážitkové • mluvený projev – zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace), zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální); komunikační žánry: připravený i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek, referát, diskuse • písemný projev – na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech; vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní (komunikační žánry: výpisek, žádost, soukromý a úřední dopis, objednávka, teze, strukturovaný životopis, pozvánka, charakteristika, subjektivně zabarvený popis, výklad, úvaha)
JAZYKOVÁ VÝCHOVA	
<ul style="list-style-type: none"> • využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace • v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí • rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití 	<ul style="list-style-type: none"> • zvuková podoba jazyka – zásady spisovné výslovnosti, modulace souvislé řeči (přízvuk slovní a větný), intonace, členění souvislé řeči (pauzy, frázování) • slovní zásoba a tvoření slov – slovní zásoba a její jednotky, slohové rozvrstvení slovní zásoby, význam slova, homonyma, synonyma, obohacování slovní zásoby, způsoby tvoření slov

	<ul style="list-style-type: none"> • tvarosloví – slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov • skladba – výpověď a věta, stavba věty, pořádek slov ve větě, rozvíjející větné členy, souvětí, přímá a nepřímá řeč, stavba textu • pravopis – lexikální, morfologický, syntaktický • obecné poučení o jazyce – čeština (jazyk národní, jazyk mateřský), skupiny jazyků (slovanské – především slovenština – a jiné, jazyky menšinové), rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary a prostředky), jazyk a komunikace (jazyková norma a kodifikace, kultura jazyka a řeči, původ a základy vývoje češtiny, jazykové příručky)
LITERÁRNÍ VÝCHOVA	
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty • rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele • uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře • porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování • vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích 	<ul style="list-style-type: none"> • tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, dramatizace, vytváření vlastních textů, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům • způsoby interpretace literárních a jiných děl • základy literární teorie a historie – struktura literárního díla (námět a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu), jazyk literárního díla (obrazná pojmenování; zvukové prostředky poezie: rým, rytmus; volný verš), literatura umělecká a věcná (populárně-naučná, literatura faktu, publicistické žánry) • literární druhy a žánry – poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické, dramatické v proměnách času – hlavní vývojová období národní a světové literatury, typické žánry a jejich představitelé

NÁZEV VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU: ANGLICKÝ JAZYK

Vzdělávací oblast: **Jazyk a jazyková komunikace**

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Anglický jazyk je vyučován v 6. až 9. ročníku v hodinové dotaci 3 hodiny týdně, v třídách s rozšířenou výukou anglického jazyka je týdenní hodinová dotace navýšena o jednu hodinu týdně. V 6. – 9. ročníku je výuka anglického jazyka posílena o volitelný předmět Konverzace v anglickém jazyce v hodinové dotaci 1 hodina týdně.

Důraz je kladen na komunikační schopnosti žáků. Rozvíjejí se dovednosti porozumění mluvenému slovu, psanému textu a aktivnímu použití jazyka. Žák je schopen vést rozhovor na dané téma a hovořit o základních oblastech lidského života. Prohlubují se znalosti gramatických zákonitostí anglického jazyka. Výuka průběžně seznamuje žáky s reáliemi anglicky hovořících zemí, což vede k pochopení odlišností cizojazyčných kultur.

Ve výuce se využívají metody a formy práce založené na spolupráci žáků. Žáci pracují ve dvojicích a malých skupinách a jsou schopni aplikace již zvládnutých dovedností a znalostí a orientace v jednoduchých anglických pramenech. Výuka probíhá v kmenových, jazykových a počítačových učebnách.

Hodnocení žáka sleduje jeho schopnost reagovat na pokyny, vést rozhovor v běžných situacích a hovořit o praktických tématech. Opírá se o jeho schopnosti pracovat s anglickým textem, spolupracovat a přemýšlet. Hodnocení je také založeno na výsledcích písemných testů.

Vzdělávání v předmětu směřuje k:

- získávání zájmu o studium cizího jazyka a vytváření pozitivního vztahu k jazyku
- osvojení potřebných jazykových znalostí a dovedností a k aktivnímu využití účinné komunikace v cizím jazyce
- získání schopnosti vyhledat požadované informace v autentických materiálech
- přiměřenému porozumění ústnímu sdělení, rozvíjení srozumitelné výslovnosti, přízvuku, intonace, ovládnutí pravopisu slov a používání gramatických jevů
- poznání kultury a reálií zemí příslušné jazykové oblasti, vyhledání nejdůležitějších informací o zemích studovaného jazyka a k práci s nimi
- pochopení významu znalosti cizích jazyků pro osobní život, formování vzájemného porozumění mezi zeměmi, respektu a tolerance k odlišným kulturním hodnotám

Průřezová témata:

- OSV (Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj, Morální rozvoj)
- VDO (Občanská společnost a škola)
- EGS (Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět)
- MKV (Lidské vztahy, Kulturní diference, Multikulturalita)
- MDV (Tvorba mediálního sdělení)
- EV (Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Vyučující využije všech dostupných a vhodných forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí.

Kompetence k učení

- Žáci:
- snaží se aktivně se zapojovat do vyučovacího procesu
  - vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení
  - získané poznatky hodnotí, třídí a propojují
  - poznávají smysl a cíl učení

- Učitel:
- vytváří podmínky pro získávání dalších informací potřebných k práci
  - motivuje žáky k aktivnímu zapojování se do vyučovacího procesu
  - zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace

Kompetence k řešení problémů

- Žáci:
- tvořivě přistupují k řešení problému, dokážou si své řešení obhájit
  - vyhledávají vhodné informace, pracují s nimi

- Učitel:
- pracuje s úlohami využitelnými v praktickém životě
  - vede žáky k řešení problémů a dokončování úkolů

Kompetence komunikativní

- Žáci:
- formulují a vyjadřují své myšlenky a názory souvisle a kultivovaně
  - komunikují na odpovídající úrovni
  - umí naslouchat promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagují

- Učitel:
- začleňuje metodu kooperativního učení, vede žáky ke spolupráci při vyučování,
  - vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky
  - vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu

Kompetence sociální a personální

- Žáci:
- spolupracují ve skupině a v týmu, naslouchají si a pomáhají
  - umí hodnotit svoji práci i práci ostatních
  - jsou schopni sebekontroly

- Učitel:
- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
  - učí žáky základům kooperace a týmové práce
  - vede žáky k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili svou činnost

Kompetence občanské

- Žáci:
- umí naslouchat a brát v úvahu názory ostatních
  - formují si volní a charakterové rysy

- Učitel:
- vede k dodržování pravidel slušného chování
  - vede žáky k prezentaci jejich myšlenek a názorů
  - seznamuje žáky s kulturním dědictvím jiných zemí a národů
  - vede žáky ke vzájemné diskusi a naslouchání si

Kompetence pracovní

- Žáci:
- efektivně organizují vlastní práci a podílejí se na práci skupiny

- Učitel:
- vede žáky ke správnému způsobu používání techniky a vybavení jazykové učebny
  - požaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů
  - napomáhá při cestě ke správnému řešení
  - zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu žáků

Kompetence digitální

- Žáci:
- používají digitální zařízení, aplikace a služby;

- získávají, vyhledává, kriticky posuzují a sdílejí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu

Učitel: - vede žáky k prezentaci jejich myšlenek a názorů v cizím jazyce

- seznamuje žáky s kulturním dědictvím jiných zemí a národů

Posílení obsahu výuky ve skupinách (třídách) s rozšířenou výukou jazyků

6. ročník

Žák ze skupiny s rozšířenou výukou jazyků více posiluje své kompetence i v oblasti psaní (zprávy, dopisy, dotazníky, formuláře). Větší důraz je kladen na komunikační dovednosti (témata např. sport, život náctiletých u nás i v Británii...). Nedílnou součástí výuky je rozšířená výuka reálií anglicky mluvících zemí – žák zná systém školní výuky v Británii a umí hovořit o možnostech trávení volného času u nás i v Británii).

7. ročník

Žák ze skupiny s rozšířenou výukou zvládne samostatně pracovat na větších projektech v anglickém jazyce, individuálně nebo ve skupině (Plakát o mé zemi apod.). Žák upevňuje gramatické struktury a slovní zásobu dramatisací reálných situací (obchod, nakupování, cestování, školní výlet apod.). Žák umí interpretovat podrobnější informace o reáliích Velké Británie a o počasí ve Velké Británii.

8. ročník

Žák ve skupině s rozšířenou výukou jazyků si ve vyšší míře osvojuje, procvičuje a upevňuje fráze a specifické komunikační obraty v cílovém jazyce (interested in, good at). V písemném projevu žák zvládne i neformální komunikaci (email). V oblasti reálií si žák osvojí detailní informace i částech Velké Británie – Irsko, Londýn, Loch Ness. Porozumí textům o životě v anglicky mluvících zemích v minulosti a interpretuje je. Žák umí pracovat s autentickým textem – informační leták, brožura, turistické materiály.

9. ročník

Žák ve skupině s rozšířenou výukou jazyků zvládá samostatnou konverzaci na běžná témata, umí samostatně vypracovat projekt. Se slovníkem porozumí i náročnějším textům. Žák je schopen samostatně vyjádřit názor na problematiku a téma dané lekce či téma z reálného života. Z reálií žák zná i podrobnější fakta nejen z anglicky mluvících zemí – London Eye, Belfast, zajímavá místa ve světě, tanec a bydlení ve světě.

Výstupy žáka	Učivo
POSLECH S POROZUMĚNÍM, MLUVENÍ, ČTENÍ S POROZUMĚNÍM, PSANÍ	
<ul style="list-style-type: none"> • umí popsat postavu a obličej osoby • dokáže pojmenovat a popsat oblečení • umí pojmenovat některé domácí práce • umí vyjádřit, že činnost probíhá právě teď 	<ul style="list-style-type: none"> • Obličej a tělo • Přítomný čas průběhový • Srovnání přítomného času průběhového a prostého
<ul style="list-style-type: none"> • umí si koupit oblečení 	<ul style="list-style-type: none"> • Nakupování - základní fráze
<ul style="list-style-type: none"> • umí vyprávět o měsících v roce • umí pojmenovat a popsat svátky během roku • umí vyplnit jednoduchý formulář • umí popsat třídu • dokáže vést jednoduchý dialog v obchodě • dokáže hovořit o svých zálibách 	<ul style="list-style-type: none"> • Přítomný čas prostý • Přítomný čas průběhový • Řadové číslovky • Data, narozeniny • Základní fráze
<ul style="list-style-type: none"> • umí popsat oblíbené zvíře • umí popsat lidské tělo 	<ul style="list-style-type: none"> • Přítomný čas prostý a průběhový • Zájmena
<ul style="list-style-type: none"> • dokáže vyjádřit, co dělal v minulosti 	<ul style="list-style-type: none"> • Minulý čas slovesa „být“ v kladné větě, v otázce a v záporu • Nepravidelná slovesa
<ul style="list-style-type: none"> • dokáže pojmenovat běžné nemoci • je schopen popsat situaci u doktora 	<ul style="list-style-type: none"> • Minulý čas sloves v kladné a záporné větě a v otázce
<ul style="list-style-type: none"> • umí si objednat jídlo v restauraci • rozumí jídelnímu lístku • dokáže popsat přípravu jednoduchého jídla • je schopen zeptat se a vyjádřit množství potravin 	<ul style="list-style-type: none"> • Budoucí čas „going to“ • Určitý a neurčitý člen • Počítatelná a nepočítatelná podstatná jména

Výstupy žáka	Učivo
POSLECH S POROZUMĚNÍM, MLUVENÍ, ČTENÍ S POROZUMĚNÍM, PSANÍ	
<ul style="list-style-type: none"> dokáže porovnat a popsat rozdíly mezi předměty 	<ul style="list-style-type: none"> Stupňování přídavných jmen as...as
<ul style="list-style-type: none"> dokáže říci základní informace o Velké Británii umí napsat přání k svátku sv. Valentýna dokáže hovořit o oděvech v obchodě 	<ul style="list-style-type: none"> Výslovnost názvů měst a států
<ul style="list-style-type: none"> je schopen hovořit o svém oblíbeném filmu dokáže říci, zda ve volném čase chodí do kina, divadla, poslouchá rádio a dívá se na televizi 	<ul style="list-style-type: none"> Modální sloveso „muset“ Frekvenční příslovce Příslovce
<ul style="list-style-type: none"> dokáže si sjednat schůzku 	
<ul style="list-style-type: none"> umí využívat dvojjazyčný slovník rozumí textu písně 	<ul style="list-style-type: none"> Vyhledávání informací
<ul style="list-style-type: none"> umí vyjádřit, co dělal v minulosti a na totéž se umí zeptat dokáže porovnat život v současnosti s životem v minulosti rozumí telefonnímu rozhovoru umí hodnotit své dojmy umí pojmenovat příbuzenské vztahy 	<ul style="list-style-type: none"> Minulý čas prostý v kladné větě, otázce a záporu Slovní zásoba: život, události, volný čas Fráze Zájmena
<ul style="list-style-type: none"> dokáže vyjádřit, co obvykle dělá a nedělá, co má a nemá rád umí mluvit o dějích, které se obvykle dějí a o dějích, které se odehrávají právě teď umí popsat svoje plány v budoucnosti 	<ul style="list-style-type: none"> Přítomný čas prostý Přítomný čas průběhový
<ul style="list-style-type: none"> je schopen vyjádřit nabídku, své rozhodnutí, odmítnutí a omluvu umí vyjadřovat budoucnost pomocí will rozumí dotazníku týkajícímu se budoucnosti 	<ul style="list-style-type: none"> Fráze Budoucí čas

Výstupy žáka	Učivo
POSLECH S POROZUMĚNÍM, MLUVENÍ, ČTENÍ S POROZUMĚNÍM, PSANÍ	
<ul style="list-style-type: none"> • umí vyjádřit, co lidé v minulosti dělali • udává časové údaje 	<ul style="list-style-type: none"> • minulý čas průběhový • předložky
<ul style="list-style-type: none"> • dokáže říci základní informace o Londýně • rozumí textu o historické události • umí si poradit s orientací ve městě 	<ul style="list-style-type: none"> • člen určitý a neurčitý • přítomný čas • průběhový čas • zájmena
<ul style="list-style-type: none"> • umí hovořit o tom, co lidé právě udělali nebo neudělali • je schopen hovořit o svých zájmech a kulturních pořadech • dokáže říci základní informace o New Yorku 	<ul style="list-style-type: none"> • předpřítomný čas
<ul style="list-style-type: none"> • umí popsat své povinnosti a problémy, zákazy a povolení • umí vyjádřit radu 	<ul style="list-style-type: none"> • modální slovesa
<ul style="list-style-type: none"> • umí užívat číslovky • rozumí rozhovoru o tom, co kdo dělal • rozumí textu o známých lidech 	<ul style="list-style-type: none"> • Číslovky • Předpřítomný čas • ever/never
<p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>žák (9. ročník) - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů; rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby</p> <ul style="list-style-type: none"> - odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) - reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby 	

Výstupy žáka	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> • umí hovořit a vést rozhovor o svém současném životě a o svých zálibách • umí vyjmenovat běžná povolání a umí popsat, co je jejich náplní 	<ul style="list-style-type: none"> • Přítomný čas prostý a průběhový • Stavová slovesa • Slovní zásoba: zaměstnání
<ul style="list-style-type: none"> • rozumí textu o módě • dokáže popsat co má na sobě 	<ul style="list-style-type: none"> • Předpřítomný čas • Slovní zásoba: oblečení
<ul style="list-style-type: none"> • umí vyprávět o minulosti, pokládá otázky • umí hovořit o tom, co lidé v minulosti museli a mohli dělat 	<ul style="list-style-type: none"> • Minulý čas prostý a průběhový • Způsobová slovesa v min. čase
<ul style="list-style-type: none"> • umí vyjádřit své zkušenosti • dokáže mluvit o svých zážitcích 	<ul style="list-style-type: none"> • Předpřítomný čas • Minulý čas
<ul style="list-style-type: none"> • dokáže hovořit o tom, co by mohlo nastat 	<ul style="list-style-type: none"> • Podmiňovací způsob, frázová slovesa
POSLECH S POROZUMĚNÍM	
<ul style="list-style-type: none"> • rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně • rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat 	<ul style="list-style-type: none"> • viz výše
MLUVENÍ	
<ul style="list-style-type: none"> • zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích • mluví o rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech • vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci z každodenního života • 	
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM	
<ul style="list-style-type: none"> • vyhledá požadované informace v jednoduchých autentických materiálech • rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace 	
PSANÍ	
<ul style="list-style-type: none"> • vyplní základní údaje o sobě ve formuláři • napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • reaguje na jednoduché písemné sdělení 	

NÁZEV VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU: NĚMECKÝ JAZYK

Vzdělávací oblast: **Jazyk a jazyková komunikace**

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Německý jazyk je vyučován v 8. a 9. ročníku v hodinové dotaci 3 hodiny týdně, v 7. ročníku je ve třídě s rozšířenou výukou anglického jazyka vyučován 1 hodinu týdně.

Výuka je zaměřena na vytváření a prohlubování zájmu o německý jazyk a německy mluvící země, na vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu a na pochopení významu znalosti cizích jazyků pro osobní život. Je zaměřena především na zvládnutí komunikativních dovedností na úrovni A1 podle Společenského evropského referenčního rámce pro jazyky.

Důraz je kladen na dialogy, čtení s porozuměním, poslech s porozuměním, samostatný ústní projev a psaní. Při výuce jsou využívána různá média, a to i digitální. Ve výuce se využívají metody a formy práce založené na spolupráci žáků. Žáci pracují ve dvojicích a malých skupinách a jsou schopni aplikace již zvládnutých dovedností a znalostí a orientace v jednoduchých německy psaných pramenech. Výuka probíhá v kmenových, jazykových a počítačových učebnách.

Hodnocení žáka sleduje jeho schopnost reagovat na pokyny, vést rozhovor v běžných situacích a hovořit o praktických tématech. Opírá se o jeho schopnost pracovat s německým textem, schopnost spolupracovat a přemýšlet. Hodnocení je také založeno na výsledcích písemných testů.

Vzdělávání v předmětu směřuje k:

- získávání zájmu o studium cizího jazyka a vytváření pozitivního vztahu k jazyku
- osvojení potřebných jazykových znalostí a dovedností a k aktivnímu využití účinné komunikace v cizím jazyce
- získání schopnosti vyhledat požadované informace v autentických materiálech
- přiměřenému porozumění ústnímu sdělení, rozvíjení srozumitelné výslovnosti, přízvuk, intonace, ovládnutí pravopisu a používání gramatických jevů
- poznání kultury a reálií zemí příslušné jazykové oblasti, vyhledání nejdůležitějších informací o zemích studovaného jazyka a k práci s nimi

Průřezová témata:

- OSV (Sociální rozvoj – Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Kooperace a kompetice)
- EGS (Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět)
- MKV (Lidské vztahy, Kulturní diference, Multikulturalita)
- MDV (Tvorba mediálního sdělení)
- EV (Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí)
- VDO (Občanská společnost a škola)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Vyučující využije všech dostupných a vhodných forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí.

Kompetence k učení

- Žáci:
- snaží se aktivně se zapojovat do vyučovacího procesu
  - vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení

- získané poznatky hodnotí, třídí a propojují
- poznávají smysl a cíl učení

Učitel: - vytváří podmínky pro získávání dalších informací potřebných k práci
 - motivuje žáky k aktivnímu zapojování se do vyučovacího procesu
 - zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace

Kompetence k řešení problémů

Žáci: - tvořivě přistupují k řešení problému
 - dokážou si své řešení obhájit
 - vyhledávají vhodné informace, pracují s nimi

Učitel: - pracuje s úlohami využitelnými v praktickém životě
 - vede žáky k řešení problémů a dokončování úkolů

Kompetence komunikativní

Žáci: - formulují a vyjadřují své myšlenky a názory souvisle a kultivovaně
 - komunikují na odpovídající úrovni
 - umí naslouchat promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagují

Učitel: - začleňuje metodu kooperativního učení, vede žáky ke spolupráci při vyučování
 - vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky
 - vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu

Kompetence sociální a personální

Žáci: - spolupracují ve skupině a v týmu, naslouchají si a pomáhají
 - umí hodnotit svoji práci i práci ostatních
 - jsou schopni sebekontroly

Učitel: - hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
 - učí žáky základům kooperace a týmové práce
 - vede žáky k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili svou činnost

Kompetence občanské

Žáci: - umí naslouchat a brát v úvahu názory ostatních
 - formují si volní a charakterové rysy

Učitel: - vede k dodržování pravidel slušného chování
 - vede žáky k prezentaci jejich myšlenek a názorů
 - seznamuje žáky s kulturním dědictvím jiných zemí a národů
 - vede žáky ke vzájemné diskusi a naslouchání si

Kompetence pracovní

Žáci: - efektivně organizují vlastní práci a podílejí se na práci skupiny

Učitel: - vede žáky ke správnému způsobu používání techniky
 - požaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů
 - napomáhá při cestě ke správnému řešení
 - zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu žáků

Kompetence digitální

Žáci: - používají digitální zařízení, aplikace a služby;
 - získávají, vyhledávají, kriticky posuzují a sdílejí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu

Učitel: - seznamuje žáky s kulturním dědictvím jiných zemí a národů

Výstupy žáka	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby • rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci • rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova • rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledává známé výrazy, fráze a odpoví na otázky • odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu • sestaví jednoduché sdělení (ústní i písemné) týkající se jeho osoby, života v rodině, škole a situací souvisejících s probíranými tematickými okruhy • vede jednoduchý rozhovor • vyžádá si jednoduchou informaci 	<ul style="list-style-type: none"> • Komunikace: základy výslovnosti, abeceda, jednoduché texty – učebnice, poslech učitele, audionahrávek, větná melodie, slovní přízvuk, délka vokálů pozdravy kladení otázek k osobám a věcem (WER, WIE, WAS, WO, podání informací o sobě a jiných, záliby, škola, domácí zvířata říct co mám/nemám rád(a), co umím/můžu, domluvit si schůzku, něco přislíbit/odříct, udělat návrh • základní gramatické struktury a jevy
<p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>žák (9. ročník) - je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka; rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování; rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) - rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku) - rozumí jednoduchým pokynům učitele</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas; sdělí své jméno a věk - rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) - reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby 	

Výstupy žáka	Učivo
POSLECH S POROZUMĚNÍM	
<ul style="list-style-type: none"> rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat 	<ul style="list-style-type: none"> zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov slovní zásoba – slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem
MLUVENÍ	
<ul style="list-style-type: none"> zapojí se do jednoduchých rozhovorů sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá 	<ul style="list-style-type: none"> tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, reálie zemí příslušných jazykových oblastí
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM	
<ul style="list-style-type: none"> rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci 	
PSANÍ	
<ul style="list-style-type: none"> vyplní základní údaje o sobě ve formuláři napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení 	<ul style="list-style-type: none"> mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

NÁZEV VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU: MATEMATIKA

Vzdělávací oblast: **Matematika a její aplikace**

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Matematika na 2. stupni se vyučuje jako samostatný předmět, a to v 6. a 8. ročníku v hodinové dotaci 4 hodiny týdně, v 7. a 9. ročníku v hodinové dotaci 5 hodin týdně.

V 9. ročníku si žáci v rámci volitelných předmětů mohou rozšířit své znalosti v předmětu Seminář z matematiky (1 hodina týdně) a Technické kreslení (1 hodina týdně).

Výuka probíhá zejména v kmenových třídách, využívány jsou i počítačové učebny. Cílem výuky matematiky není pouze dosažení vědomostí a dovedností, ale řešením úloh rozvíjí matematika logické myšlení žáků, vede je k racionálnímu přístupu k řešení problému, který je potřebný v každé oblasti činnosti člověka. Důraz je kladen na porozumění základním myšlenkám a pojmům matematiky a jejich vzájemných vztahů. Předmět rozvíjí důslednost, tvořivost, vynalézavost. Žák si vytváří komplexní pohled na matematiku a přírodní vědy, učí se sestavovat znění vypočítaných výsledků srozumitelně a v logickém sledu.

Předmět Matematika je úzce spjat s ostatními předměty, především ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda.

Vzdělávání v předmětu směřuje k:

- užití matematiky v reálných situacích
- osvojení pojmů, matematických postupů
- rozvoji abstraktního a exaktního myšlení
- logickému a kritickému usuzování

Průřezová témata

- OSV (Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj, Morální rozvoj)
- EV (Vztah člověka k prostředí)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Vyučující využije všech dostupných a vhodných forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí.

Kompetence k učení

Žáci: - snaží se aktivně se zapojovat do vyučovacího procesu
- získané poznatky hodnotí, třídí a vyvozují z nich závěry
- učí se přesně a stručně vyjadřovat užíváním matematického jazyka včetně symboliky
- zdokonalují svůj grafický projev, rozvíjí si abstraktní, exaktní, kombinatorické a logické myšlení

Učitel: - zařazuje metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci
- dodává žákům sebedůvěru
- vede žáky k ověřování výsledků

Kompetence k řešení problémů

Žáci: - učí se rozvíjet důvěru ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh
- učí se sebekontrolu, systematickosti, vytrvalosti a přesnosti

- využívají vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení problémů
- osvědčené postupy aplikují při řešení podobných nebo nových problémových situací

Učitel: - vede žáky k aktivnímu přístupu k řešení problémů

- klade otevřené otázky a vybízí žáky k pojmenování cíle činnosti
- vede žáky k plánování úkolů a postupů
- pracuje s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení

Kompetence komunikativní

Žáci: - zdůvodňují matematické postupy

- vytvářejí hypotézy
- komunikují na odpovídající úrovni

Učitel: - zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů

- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky

Kompetence sociální a personální

Žáci: - spolupracují v týmu, naslouchají si a pomáhají, upevňují mezilidské vztahy

- učí se věcně argumentovat prostřednictvím řešení matematických problémů
- umí hodnotit svoji práci i práci ostatních

Učitel: - hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

- učí žáky základům kooperace a týmové práce, vede je k respektování dohodnutých pravidel
- vede žáky k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili svou činnost

Kompetence občanské

Žáci: - umí naslouchat a brát v úvahu názory ostatních

- učí se hodnotit svoji práci a práci ostatních
- učí se zodpovědně se rozhodovat

Učitel: - vede žáky k dodržování pravidel slušného chování

- vede žáky k prezentaci jejich myšlenek a názorů
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá a umožňuje jim, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky

Kompetence pracovní

Žáci: - efektivně organizují vlastní práci a podílejí se na práci skupiny

- učí se využívat matematické poznatky a dovednosti v praktických činnostech

Učitel: - požaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů

- vede žáky k vytváření zásoby matematických nástrojů pro řešení reálných situací
- vede žáky ke správným způsobům užití vybavení, techniky a pomůcek

Výstupy žáka	Učivo
ČÍSLO A PROMĚNNÁ	
<ul style="list-style-type: none"> • provádí početní operace s přirozenými čísly z paměti a písemně • řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru přirozených čísel 	<ul style="list-style-type: none"> • přirozená čísla znázorňování přirozených čísel porovnávání přirozených čísel zaokrouhlování přirozených čísel početní operace s přirozenými čísly
<ul style="list-style-type: none"> • čte, zapisuje a porovnává desetinná čísla • provádí početní operace s desetinnými čísly • zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor • vyjádří část celku graficky i zlomkem • převádí jednotky délky, hmotnosti, času • řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru přirozených, desetinných čísel 	<ul style="list-style-type: none"> • desetinná čísla čtení a zápis v desítkové soustavě zobrazení na číselné ose porovnávání a zaokrouhlování početní operace s desetinnými čísly aritmetický průměr převody jednotek • desetinné zlomky • číselný výraz
<ul style="list-style-type: none"> • zná základní pojmy týkající se dělitelnosti přirozených čísel • používá znaky dělitelnosti • rozumí pojmu prvočíslo, číslo složené • rozloží číslo na součin prvočísel • určuje a užívá násobky a dělitele včetně nejmenšího společného násobku a největšího společného dělitele • modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel 	<ul style="list-style-type: none"> • dělitelnost přirozených čísel. násobek, dělitel znaky dělitelnosti prvočíslo, číslo složené, rozklad na součin prvočísel společný násobek, nejmenší společný násobek společný dělitel, největší společný dělitel
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY	
<ul style="list-style-type: none"> • zobrazí bod v pravouhlé soustavě souřadnic, určí souřadnice zobrazeného bodu • spočítá aritmetický průměr a aplikuje jej v úlohách • vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data • vypracuje jednoduchou tabulku, diagram 	<ul style="list-style-type: none"> • pravouhlá soustava souřadnic • aritmetický průměr • grafy, diagramy, tabulky
GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU	
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje a třídí základní rovinné útvary • rozlišuje a používá různé druhy čar • zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku 	<ul style="list-style-type: none"> • geometrické útvary v rovině. bod, úsečka, přímka, polopřímka čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnice, kruh • druhy čar

<ul style="list-style-type: none"> • narýsuje a změří daný úhel, odhaduje velikost • rozlišuje druhy úhlů podle jejich velikosti • určuje velikost úhlu měřením a výpočtem • charakterizuje vlastnosti dvojic úhlů 	<ul style="list-style-type: none"> • úhel a jeho velikost ostrý, tupý, pravý a přímý úhel vrcholové a vedlejší úhly jednotky velikosti úhlu
<ul style="list-style-type: none"> • užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků • sestrojí výšky a těžnice v trojúhelníku, charakterizuje a používá vlastnosti výšky a těžnice • analyzuje a řeší geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu 	<ul style="list-style-type: none"> • trojúhelníky trojúhelníková nerovnost vnitřní a vnější úhly trojúhelníku druhy trojúhelníků věty o shodnosti trojúhelníku konstrukce trojúhelníku těžnice, výšky kružnice opsaná, vepsaná
<ul style="list-style-type: none"> • načrtne a sestrojí rovinné útvary • pozná útvary osově souměrné, určí osu souměrnosti • sestrojí osu úsečky a úhlu 	<ul style="list-style-type: none"> • osová souměrnost. shodnost geometrických útvarů
<ul style="list-style-type: none"> • používá a převádí jednotky délky a obsahu • využívá centimetrovou čtverečnou síť pro výpočet obvodu a obsahu mnohoúhelníku • odhaduje a vypočítá obvod a obsah čtverce a obdélníku 	<ul style="list-style-type: none"> • obvod a obsah čtverce, obdélníku
<ul style="list-style-type: none"> • určuje a charakterizuje základní prostorová tělesa, analyzuje jejich vlastnosti • načrtne a sestrojí síť krychle a kvádrů, modeluje tělesa • načrtne a sestrojí obraz krychle a kvádrů ve volném rovnoběžném promítání • vypočítá povrch krychle, kvádrů • odhaduje a vypočítá objem krychle, kvádrů • užívá jednotky objemu a vzájemně je převádí 	<ul style="list-style-type: none"> • krychle a kvádr síť krychle a kvádrů volné rovnoběžné promítání povrch krychle, kvádrů objem krychle, kvádrů jednotky objemu
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY	
<ul style="list-style-type: none"> • doplní číselnou řadu • doplní početní tabulky, čtverce • vysvětlí způsob řešení úlohy 	<ul style="list-style-type: none"> • číselné řady • početní obrazce
<ul style="list-style-type: none"> • rozdělí nebo vytvoří geometrický útvar podle zadaných údajů, využívá vlastnosti rovinných a geometrických útvarů 	<ul style="list-style-type: none"> • vlastnosti rovinných a prostorových útvarů

Výstupy žáka	Učivo
ČÍSLO A PROMĚNNÁ	
<ul style="list-style-type: none"> • modeluje a zapisuje zlomkem část celku • převádí zlomky na des. čísla a naopak • porovnává zlomky • provádí početní operace se zlomky • užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, zlomkem, deset. číslem) 	<ul style="list-style-type: none"> • zlomky celek – část, znázornění zlomku vztah mezi zlomky a desetinnými čísly zobrazení na číselné ose, porovnávání zlomků smíšené číslo početní operace se zlomky, složený zlomek, aplikační úlohy se zlomky
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje kladná a záporná čísla • zobrazuje kladná a záporná čísla na vodorovné i svislé číselné ose • chápe pojem opačné číslo • určí absolutní hodnotu daného čísla a chápe její geometrický význam • provádí početní operace s celými čísly • analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nich využívá matematický aparát v oboru celých čísel 	<ul style="list-style-type: none"> • celá čísla zobrazení na číselné ose čísla kladná a záporná čísla navzájem opačná absolutní hodnota početní operace s celými čísly
<ul style="list-style-type: none"> • provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel • analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nich využívá matematický aparát v oboru racionálních čísel • užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh, nalézá různá řešení problémových situací 	<ul style="list-style-type: none"> • racionální čísla uspořádání racionálních čísel, zobrazení na číselné ose, porovnávání početní operace s racionálními čísly aplikační slovní úlohy s racionálními čísly
<ul style="list-style-type: none"> • vyjadřuje poměr mezi danými hodnotami • užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, zlomkem, poměrem, deset. číslem, procentem) • zvětšuje a zmenšuje veličiny v daném poměru • dělí celek na části v daném poměru • řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem, pracuje s měřítky map a plánů 	<ul style="list-style-type: none"> • poměr zvětšení a zmenšení v daném poměru rozdělení dané hodnoty v daném poměru měřítko mapy a plánu aplikační úlohy vedoucí k užití poměru
<ul style="list-style-type: none"> • rozumí a využívá pojmu úměra • využívá trojčlenku při řešení slovních úloh • určí vztah přímé a nepřímé úměrnosti • vyjádří funkční vztah tabulkou, grafem, rovnicí 	<ul style="list-style-type: none"> • přímá a nepřímá úměrnost úměra, trojčlenka soustava souřadnic graf přímé a nepřímé úměrnosti

<ul style="list-style-type: none"> • chápe pojem procento • užívá základní pojmy procentového počtu • vyjádří část celku pomocí procent • řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek) 	<ul style="list-style-type: none"> • procenta. základ, procentová část, počet procent aplikační slovní úlohy řešené procenty
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY	
<ul style="list-style-type: none"> • porovnává soubory dat • určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti • orientuje se v sloupkových a kruhových diagramech, ze vstupních dat vytvoří diagram • využívá graf přímé a nepřímé úměrnosti při zpracování dat 	<ul style="list-style-type: none"> • tabulky, grafy, diagramy • třídění dat • přímá a nepřímá úměrnosti • finanční matematika
GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU	
<ul style="list-style-type: none"> • načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar 	<ul style="list-style-type: none"> • středová souměrnost • středově souměrné obrazy
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje pojem rovnoběžníku • rozlišuje různé typy rovnoběžníků • sestrojí rovnoběžník, odhaduje a vypočítává obvod a obsah rovnoběžníku • odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů • rozpozná a pojmenuje lichoběžník • sestrojí lichoběžník • užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh, nalézá řešení problémových situací 	<ul style="list-style-type: none"> • čtyřúhelník • rovnoběžník a jeho vlastnosti • konstrukce rovnoběžníku • obvod a obsah rovnoběžníku • obsah trojúhelníku • lichoběžník, jeho vlastnosti • konstrukce lichoběžníku • obvod a obsah lichoběžníku • aplikační úlohy vedoucí k výpočtům obvodu a obsahu
<ul style="list-style-type: none"> • rozezná a pojmenuje hranol • načrtne a narýsuje obraz tělesa v rovině • načrtne a narýsuje síť hranolu • odhaduje a vypočítá povrch a objem hranolu 	<ul style="list-style-type: none"> • hranoly • síť hranolu • povrch a objem hranolu
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY	
<ul style="list-style-type: none"> • doplní číselnou řadu v oboru celých a racionálních čísel, doplní obrázkovou řadu • doplní početní tabulky, čtverce • prezentuje způsob řešení úlohy 	<ul style="list-style-type: none"> • číselné a obrázkové řady • početní obrazce • prezentace řešení úlohy
<ul style="list-style-type: none"> • rozdělí nebo vytvoří geometrický útvar podle zadaných parametrů s využitím vlastností rovinných a prostorových útvarů 	<ul style="list-style-type: none"> • postupy při řešení netradičních geometrických úloh

Výstupy žáka	Učivo
ČÍSLO A PROMĚNNÁ	
<ul style="list-style-type: none"> odhaduje a počítá druhou mocninu a odmocninu užívá druhou mocninu a odmocninu ve výpočtech zapiše číslo ve tvaru $a \cdot 10^n$ pro $1 < a < 10$, n je celé číslo provádí početní operace, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu 	<ul style="list-style-type: none"> mocniny a odmocniny druhá mocnina a odmocnina. mocnina s přirozeným mocnitelem pravidla pro počítání s mocninami početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem
<ul style="list-style-type: none"> matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkání 	<ul style="list-style-type: none"> výrazy. číselný výraz a jeho hodnota výrazy s proměnnou, hodnota výrazu mnohočlen početní operace s mnohočleny rozklad mnohočlenu na součin
<ul style="list-style-type: none"> užívá ekvivalentní úpravy při řešení rovnic formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh, nalézá různá řešení problémových situací 	<ul style="list-style-type: none"> lineární rovnice rovnost, rovnice ekvivalentní úpravy rovnic řešení rovnic s jednou neznámou slovní úlohy řešené pomocí rovnic
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY	
<ul style="list-style-type: none"> vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem zaznamená výsledky jednoduchých statistických šetření do tabulek vyhledá a vyhodnotí jednoduchá statistická data v grafech a tabulkách 	<ul style="list-style-type: none"> základy statistiky základní statistické pojmy základní charakteristiky statistického souboru diagramy
GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU	
<ul style="list-style-type: none"> rozliší odvěsny a přepony rozumí odvození vzorce Pythagorovy věty využívá poznatků při výpočtu délek stran pravoúhlého trojúhelníku využívá poznatky ve slovních úlohách. 	<ul style="list-style-type: none"> Pythagorova věta výpočet délek stran v pravoúhlém trojúhelníku užití Pythagorovy věty v rovině a prostoru
<ul style="list-style-type: none"> určí vzájemnou polohu přímky a kružnice určí vzájemnou polohu dvou kružnic vypočítává obvod a obsah kruhu 	<ul style="list-style-type: none"> kruh, kružnice vzájemná poloha přímky a kružnice vzájemná poloha dvou kružnic délka kružnice, obsah kruhu
<ul style="list-style-type: none"> odhaduje a vypočítá objem a povrch těles 	<ul style="list-style-type: none"> válec, síť válce, povrch, objem
<ul style="list-style-type: none"> sestrojí jednoduché konstrukce 	<ul style="list-style-type: none"> konstrukční úlohy.

<ul style="list-style-type: none"> • rozumí pojmu množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh • využívá poznatků (výška, těžnice, Thaletova kružnice,...) v konstrukčních úlohách 	<ul style="list-style-type: none"> • jednoduché konstrukce • množiny všech bodů dané vlastnosti • Thaletova kružnice • konstrukční úlohy
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY	
<ul style="list-style-type: none"> • řeší kombinatorické úlohy úsudkem a vysvětlí způsob řešení 	<ul style="list-style-type: none"> • kombinační úsudek v úlohách
<ul style="list-style-type: none"> • využívá při řešení netradičních geometrických úloh prostorovou představivost 	<ul style="list-style-type: none"> • prostorová představivost

Výstupy žáka	Učivo
ČÍSLO A PROMĚNNÁ	
<ul style="list-style-type: none"> • provádí početní operace s lomenými výrazy 	<ul style="list-style-type: none"> • lomené výrazy • pojem lomený výraz • početní operace s lomenými výrazy
<ul style="list-style-type: none"> • řeší rovnice s neznámou ve jmenovateli s využitím znalostí o lomených výrazech 	<ul style="list-style-type: none"> • rovnice s neznámou ve jmenovateli.
<ul style="list-style-type: none"> • řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými (metoda sčítací a dosazovací) • řeší slovní úlohy pomocí soustav lin. rovnic 	<ul style="list-style-type: none"> • soustavy rovnic. • soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými • slovní úlohy řešené pomocí soustav lineárních rovnic
<ul style="list-style-type: none"> • užívá a zapisuje vztah nerovnosti • řeší lineární nerovnice • znázorní řešení lin. nerovnic na číselné ose 	<ul style="list-style-type: none"> • nerovnice, soustavy nerovnic. • nerovnost nerovnice • ekvivalentní úpravy nerovnice
<ul style="list-style-type: none"> • řeší úlohy z praxe na jednoduché úrokování 	<ul style="list-style-type: none"> • finanční matematika. • základní pojmy finanční matematiky
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY	
<ul style="list-style-type: none"> • chápe pojem funkce • sestaví tabulku a zakreslí graf dané funkce • užívá funkční vztahy při řešení úloh • matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů 	<ul style="list-style-type: none"> • funkce, graf funkce • pravoúhlá soustava souřadnic • pojem funkce, definiční obor, obor hodnot
GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU	
<ul style="list-style-type: none"> • rozliší shodné a podobné útvary • určí poměr podobnosti z rozměru útvarů a naopak • užívá věty o podobnosti trojúhelníků v početních a konstrukčních úlohách 	<ul style="list-style-type: none"> • podobnost • věty o podobnosti trojúhelníků
<ul style="list-style-type: none"> • načrtne a sestrojí sítě základních těles • analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu 	<ul style="list-style-type: none"> • tělesa - kužel, jehlan, koule • síť kužele a jehlanu • povrch a objem těles
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY	
<ul style="list-style-type: none"> • užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací 	<ul style="list-style-type: none"> • optimalizace řešení úloh
<ul style="list-style-type: none"> • řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí 	<ul style="list-style-type: none"> • aplikovaná matematika

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák - písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem; pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek–část (zlomek, desetinné číslo, procento); čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace; provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla; píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000; používá měřítko mapy a plánu; řeší jednoduché úlohy na procenta, zvládá orientaci na číselné ose

- vyhledává a třídí data; porovnává data; vypracuje jednoduchou tabulku - užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu - zvládá početní úkony s penězi
- vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce; vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu; provádí jednoduché konstrukce; rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary; sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osově souměrnosti; vypočítá povrch a objem kvádru, krychle a válce; sestrojí síť základních těles; načrtne základní tělesa; zobrazuje jednoduchá tělesa - odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky - umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami - používá technické písmo - čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům
- samostatně řeší praktické úlohy; hledá různá řešení předložených situací; aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí - využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh

NÁZEV VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU: INFORMATIKA

Vzdělávací oblast: **Informační a komunikační technologie**

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Informatika se vyučuje na 2. stupni v 6. až 9. ročníku jako samostatný předmět v hodinové dotaci 1 hodina týdně. Výuka probíhá v počítačové učebně ve třídách dělených na dvě skupiny.

Důraz je kladen na získání dovedností při práci s informačními a komunikačními technologiemi, zejména při využití výpočetní techniky a internetu. Žáci tvoří, experimentují, prověřují své hypotézy, objevují, aktivně hledají, navrhují a ověřují různá řešení, diskutují s ostatními a tím si prohlubují a rozvíjejí porozumění základním informatickým konceptům a principům fungování digitálních technologií. Při analýze problému vybírají, které aspekty lze zanedbat a které jsou podstatné pro jeho řešení. Učí se vytvářet, formálně zapisovat a systematicky posuzovat postupy vhodné pro automatizaci, zpracovávat i velké a nesourodé soubory dat. Díky poznávání toho, jak a proč digitální technologie fungují, žáci chápou základní principy kódování, modelování a s větším porozuměním chrání sebe, své soukromí, data i zařízení.

V průběhu základního vzdělávání žáci začínají vyvíjet funkční technická řešení problémů. Osvojují si časté testování prototypů a jejich postupné vylepšování jako přirozenou součást designu a vývoje v informačních technologiích. Zvažují a ověřují dopady navrhovaných řešení na jedince, společnost, životní prostředí

Při výuce se využívají metody a formy práce založené převážně na individuálním řešení problému, který může být součástí většího celku, zpracovávání informací a následné prezentaci vlastního řešení.

Vzdělávání v předmětu směřuje k:

- systémovému přístupu při analýze situací a jevů světa kolem něj
- k nacházení různých řešení a výběru toho nejvhodnějšího pro danou situaci
- ke zkušenosti, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům
- k porozumění různým přístupům k informacím i různým způsobům jejich organizace
- k rozhodování na základě relevantních dat, k jeho obhajování pomocí věcných argumentů
- ke komunikaci pomocí formálních jazyků, kterým porozumí i stroje
- k standardizování pracovních postupů v situacích, kdy to usnadní práci
- k posuzování technických řešení z pohledu druhých lidí a jejich vyhodnocování v osobních, etických, bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, environmentálních a kulturních souvislostech
- k otevřenosti novým cestám, nástrojům, snaze postupně se zlepšovat

Průřezová témata

- OSV (Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj, Morální rozvoj)
- EV (Vztah člověka k prostředí)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Vyučující využije všech dostupných a vhodných forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí.

Kompetence k učení

- Žáci:
- snaží se aktivně se zapojovat do vyučovacího procesu
  - získané poznatky hodnotí, třídí a vyvozují z nich závěry
  - jsou schopni řešit problémy
  - dokážou kvantitativně redukovat učivo

Učitel: - zařazuje metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci
- dodává žákům sebedůvěru, vede žáky k ověřování výsledků

Kompetence k řešení problémů

- Žáci:
- učí se rozvíjet důvěru ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh
  - zvažují a posuzují věrohodnost různých zdrojů informací
  - osvědčené postupy aplikují při řešení podobných problémových situací

Učitel: - při výuce pracuje v co největší míře s úlohami využitelnými v praktickém životě
- klade otevřené otázky a vybízí žáky k pojmenování cíle činnosti
- vede žáky k plánování úkolů a postupů
- pracuje s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- vede výuku tak, aby žáci hledali kreativní řešení problému a dokázali ho obhájit

Kompetence komunikativní

- Žáci:
- dokážou obhajovat vlastní názor a argumentovat
  - pracují s běžnými informačními technologiemi
  - pro komunikaci na dálku se učí využívat vhodné technologie

Učitel: - zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- vede žáky k dodržování vžitých konvencí a pravidel

Kompetence sociální a personální

- Žáci:
- spolupracují v týmu, naslouchají si a pomáhají, upevňují mezilidské vztahy
  - učí se věcně argumentovat
  - umí hodnotit svoji práci i práci ostatních

Učitel: - hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- učí žáky základům kooperace a týmové práce, vede je k respektování dohodnutých pravidel
- vede žáky k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili svou činnost

Kompetence občanské

- Žáci:
- umí naslouchat a brát v úvahu názory ostatních
  - učí se být flexibilní při rychlých změnách, učí se nalézat nová řešení

Učitel: - vede žáky k dodržování pravidel slušného chování
- vede žáky k prezentaci jejich myšlenek a názorů

Kompetence pracovní

- Žáci:
- efektivně organizují vlastní práci
  - podílejí se na práci skupiny
  - aplikují získané vědomosti a dovednosti v praxi

Učitel: - vede žáky ke správnému způsobu používání techniky a vybavení učebny
- vyhledává a kombinuje informace z různých informačních zdrojů
- vede žáky ke správným způsobům užití vybavení, techniky a pomůcek

Kompetence digitální – komplexní pohled

Výstupy žáka	Učivo
DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ	
<ul style="list-style-type: none"> • získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat • navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu • vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní • zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji 	<ul style="list-style-type: none"> • data, informace: získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači; proces komunikace, kompletnost dat, časté chyby při interpretaci dat • kódování a přenos dat: různé možnosti kódování čísel, znaků, barev, obrázků, zvuků a jejich vlastnosti; standardizované kódy; bit; bajt, násobné jednotky; jednoduché šifry a jejich limity • modelování: schéma, myšlenková mapa, vývojový diagram, ohodnocený a orientovaný graf; základní grafové úlohy
<p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák - získá z dat informace, interpretuje data z oblastí, se kterými má zkušenosti; zakóduje a dekoduje jednoduchý text a obrázek; popíše problém podle nastavených kritérií a na základě vlastní zkušenosti určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; k popisu problému používá grafické znázornění; stanoví podle návodu, zda jsou v popisu problému všechny informace potřebné k jeho řešení</p>	
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ	
<ul style="list-style-type: none"> • po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen • rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení • vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému • v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné • ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu 	<ul style="list-style-type: none"> • algoritmizace: dekompozice úlohy, problému; tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu • programování: nástroje programovacího prostředí, blokově orientovaný programovací jazyk, cykly, větvení, proměnné • kontrola: ověření algoritmu, programu (například změnou vstupů, kontrolou výstupů, opakovaným spuštěním); nalezení chyby (například krokováním); úprava algoritmu a programu • tvorba digitálního obsahu: tvorba programů (například příběhy, hry, simulace, roboti); potřeby uživatelů, uživatelské rozhraní programu; autorství a licence programu; etika programátora
<p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák - po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti, kterou opakovaně řešil, uvede příklad takové činnosti; rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a</p>	

popíše podle návodu kroky k jejich řešení; navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterým se opakovaně setkal	
INFORMAČNÍ SYSTÉMY	
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů; nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat; vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu 	<ul style="list-style-type: none"> informační systémy: informační systém ve škole; uživatelé, činnosti, práva, struktura dat; ochrana dat a uživatelů, účel informačních systémů a jejich role ve společnosti návrh a tvorba evidence dat: formulace požadavků; struktura tabulky, typy dat; práce se záznamy, pravidla a omezení; kontrola správnosti a použitelnosti struktury, nastavených pravidel; úprava požadavků, tabulky či pravidel hromadné zpracování dat: velké soubory dat; funkce a vzorce, práce s řetězci; řazení, filtrování, vizualizace dat; odhad závislostí
<p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>žák - popíše účel informačních systémů, které používá; nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce; na základě doporučeného návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat</p>	
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE	
<ul style="list-style-type: none"> popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení 	<ul style="list-style-type: none"> hardware a software: pojmy hardware a software, součásti počítače a principy jejich společného fungování; operační systémy – funkce, typy, typické využití; datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému, komprese a formáty souborů, správa souborů, instalace aplikací; fungování nových technologií kolem žáka počítačové sítě: typy, služby a význam počítačových sítí, fungování sítí – klient, server, switch, IP adresa; struktura a principy internetu; web – fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz, URL, vyhledávač; princip cloudových aplikací; metody zabezpečení přístupu k datům, role a přístupová práva řešení technických problémů: postup při řešení problému s digitálním zařízením – nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení bezpečnost: útoky – cíle a metody útočníků, nebezpečné aplikace a systémy; zabezpečení digitálních zařízení a dat –

	<p>aktualizace, antivir, firewall, bezpečná práce s hesly a správce hesel, dvoufaktorová autentizace, šifrování dat a komunikace, zálohování a archivace dat</p> <ul style="list-style-type: none"> • digitální identita: digitální stopa (obsah a metadata) – sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, cookies, sledování komunikace, informace v souboru; sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat, fungování a algoritmy sociálních sítí
<p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák - rozlišuje funkce počítače po stránce hardwaru i operačního systému; ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu; pracuje v online prostředí; propojí podle návodu digitální zařízení a na příkladech popíše možná rizika, která s takovým propojením souvisejí; rozpozná typické závady a chybové stavy počítačů a obrátí se s žádostí o pomoc na dospělou osobu; dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat</p>	

NÁZEV VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU: DĚJEPIS

Vzdělávací oblast: **Člověk a společnost**

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Dějepis je vyučován 2 hodiny týdně v 6. až 9. ročníku. V 7. a 8. ročníku si žáci v rámci volitelného předmětu mohou zvolit Společenskovědní seminář, v 9. ročníku Dějepisný seminář, kde je základní učivo rozšiřováno a prohlubováno. Výuka probíhá v kmenových třídách, ve společenskovědní učebně, v učebně výpočetní techniky a také mimo školu (např. v muzeu, archivu, knihovně, v průběhu vycházky po městě).

Hlavním posláním předmětu Dějepis je kultivace historického vědomí jedince a uchování historické paměti, vede žáky k poznávání dějů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu i dějin místních.

Dějepis připravuje žáky pro život v demokratické společnosti, rozvíjí vědomí přináležitosti k evropskému společenství a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována.

Vzdělávání v předmětu směřuje k:

- rozvíjení vlastního historického vědomí
- vnímání obrazu hlavních vývojových linií
- získávání orientace v historickém čase
- pochopení souvislostí dějinných událostí a procesů
- chápání kulturní rozmanitosti světa
- utváření pozitivního hodnotového systému

Průřezová témata

- OSV (Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj, Morální rozvoj)
- VDO (Občan, občanská společnost a stát, Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování)
- EGS (Evropa a svět nás zajímá, Jsme Evropané)
- MKV (Kulturní diference, Lidské vztahy, Etnický původ, Multikulturalita, Princip sociálního smíru a solidarity)
- EV (Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí)
- MDV (Fungování a vliv mediálního sdělení, Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Vyučující využije všech dostupných a vhodných forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí.

Kompetence k učení

- Žáci:
- vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojují získané poznatky do širších celků, nalézají souvislosti
  - získané poznatky hodnotí, třídí a vyvozují z nich závěry
  - chápou kontinuitu minulosti a současnosti

- Učitel: - klade důraz na práci s textem, vyhledávání a zpracovávání informací
- používá metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů

Kompetence k řešení problémů

- Žáci: - přistupují k řešení problému, vyhledávají vhodné informace, pracují s nimi
- zkouší kriticky myslet, zvažují a posuzují věrohodnost různých zdrojů informací
- jsou schopni hájit svá rozhodnutí

- Učitel: - klade otevřené otázky
- umožňuje žákům přístup k materiálům a pomůckám

Kompetence komunikativní

- Žáci: - formulují a vyjadřují své myšlenky a názory souvisle a kultivovaně
- umí naslouchat promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagují
- využívají ke komunikaci vhodné informační technologie
- rozumí grafům, tabulkám, diagramům, mapám

- Učitel: - začleňuje metodu kooperativního učení, vede žáky ke spolupráci při vyučování,
- vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky
- vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu

Kompetence sociální a personální

- Žáci: - spolupracují v týmu, naslouchají si a pomáhají, upevňují mezilidské vztahy
- umí hodnotit svoji práci i práci ostatních
- dokáží učinit rozhodnutí

- Učitel: - hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- učí žáky základům kooperace a týmové práce
- vede žáky k respektování dohodnutých pravidel chování
- vede žáky k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili svou činnost

Kompetence občanské

- Žáci: - znají obecné morální zákony a dodržují je
- umí naslouchat a brát v úvahu názory ostatních
- formují si volní a charakterové rysy

- Učitel: - vede k dodržování pravidel slušného chování, k prezentaci jejich myšlenek a názorů
- seznamuje žáky s kulturním dědictvím země i jiných národů
- vede je k aktivnímu zapojení se do kulturního dění v rámci města a regionu

Kompetence pracovní

- Žáci: - efektivně organizují vlastní práci a podílejí se na práci skupiny

- Učitel: - vede ke správnému způsobu používání techniky a vybavení
- výuku doplňuje o tematické exkurze a besedy
-

Kompetence digitální

- Žáci: - využívají digitální technologie, aby vyhledali informace
- aby zefektivnili a zjednodušili své pracovní postupy

- Učitel: vytváří a připravuje výukové materiály s využitím digitálních technologií
- ukazuje žákům možnosti využívání digitálních technologií při studiu historie

Výstupy žáka	Učivo
ČLOVĚK V DĚJINÁCH	
<ul style="list-style-type: none"> • uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků • uvede příklady zdrojů informací o minulosti, pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány • orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu 	<ul style="list-style-type: none"> • význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách • historické prameny, historický čas a prostor
POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI	
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu • objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost 	<ul style="list-style-type: none"> • člověk a lidská společnost v pravěku
NEJSTARŠÍ CIVILIZACE. KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY	
<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací • uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví • demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství • porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie 	<ul style="list-style-type: none"> • starověké civilizace a jejich kulturní odkaz • antické Řecko a Řím • střední Evropa a její kontakty s antickým Středomořím
<p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: rozliší základní rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí; podle obrázků popíše pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, předměty denní potřeby a kulturní předměty (doslovná citace z RVP) - uvědomuje si souvislosti mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých států; popíše život v době nejstarších civilizací</p>	

Výstupy žáka	Učivo
KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA	
<ul style="list-style-type: none"> • popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států • objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech • vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí • ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury 	<ul style="list-style-type: none"> • nový etnický obraz Evropy • utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj • islám a islámská říše ovlivňující Evropu (Arabové, Turci) • Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě • křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy • struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev • kultura středověké společnosti – románské a gotické umění a vzdělanost
OBJEVY A DOBÝVÁNÍ	
<ul style="list-style-type: none"> • popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky 	<ul style="list-style-type: none"> • zámořské objevy a počátky dobývání světa
POČÁTKY NOVÉ DOBY	
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí znovuzrození antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve • vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život • objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie • objasní příčiny vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky • rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek 	<ul style="list-style-type: none"> • renesance, humanismus • husitství a reformace a jejich šíření Evropou • český stát a velmoci v 15. a 18. století • barokní kultura • osvícenství
<p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>Žák - uvede první státní útvary na našem území; uvede základní informace z období počátků českého státu; popíše úlohu a postavení církve ve středověké společnosti; charakterizuje příčiny, průběh a důsledky husitského hnutí; rozeznává období rozkvětu českého státu v přemyslovské a lucemburské době; uvede nejvýraznější osobnosti přemyslovského a lucemburského státu</p> <p>- popíše důsledky objevných cest a poznávání nových civilizací pro Evropu; uvede zásadní historické události v naší zemi v daném období; pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku</p>	

Výstupy žáka	Učivo
MODERNIZACE SPOLEČNOSTI	
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují moderní společnosti 	<ul style="list-style-type: none"> vznik USA industrializace a její důsledky pro společnost; sociální otázka
<ul style="list-style-type: none"> objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbití starých společenských struktur v Evropě 	<ul style="list-style-type: none"> Velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vliv na Evropu a svět
<ul style="list-style-type: none"> porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů 	<ul style="list-style-type: none"> národní hnutí velkých a malých národů - utváření novodobého českého národa
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezi význam kolonií 	<ul style="list-style-type: none"> revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů politické proudy (konzervatismus, liberalismus, demokratismus, socialismus), ústava, politické strany, občanská práva kulturní rozrůzněnost doby konflikty mezi velmocemi, kolonialismus
<p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>Žák - uvede základní historické události v naší zemi v 19. století;</p> <p>- vyjmenuje nejvýznamnější osobnosti českých dějin 19. století</p>	

Výstupy žáka	Učivo
MODERNÍ DOBA	
<ul style="list-style-type: none"> na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světové válce a jeho důsledky 	<ul style="list-style-type: none"> první světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky
<ul style="list-style-type: none"> rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě vznik Československa, jeho hospodářsko-politický vývoj, sociální a národnostní problémy mezinárodněpolitická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech totalitní systémy – komunismus, fašismus, nacismus – důsledky pro Československo a svět
<ul style="list-style-type: none"> na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv 	<ul style="list-style-type: none"> antisemitismus, nacionalismus, rasismus, druhá světová válka, holocaust; situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj politické, mocenské a ekonomické důsledky války
ROZDĚLENÝ A INTEGROUJÍCÍ SE SVĚT	
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa, uvede příklady střetávání obou bloků vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce 	<ul style="list-style-type: none"> studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi; politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření vnitřní situace zemí východního bloku (na vybraných příkladech srovnání s charakteristikou západních zemí) vývoj Československa od roku 1945 do roku 1989
<ul style="list-style-type: none"> posoudí postavení rozvojových zemí 	<ul style="list-style-type: none"> rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět
<ul style="list-style-type: none"> prokáže základní orientaci v problémech současného světa 	<ul style="list-style-type: none"> vznik České republiky problémy současnosti věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje; sport a zábava
<p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák - uvede příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky 1. světové války; uvede základní informace o vzniku samostatné Československé republiky; popíše průběh a důsledky 2. světové války a politický a hospodářský vývoj v poválečné Evropě; chápe význam událostí v roce 1989 a vítězství demokracie v naší vlasti</p>	

NÁZEV VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU: GLOBÁLNÍ VÝCHOVA

Vzdělávací oblast: **Člověk a společnost**

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU:

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Globální výchova je v 6. až 9. ročníku vyučován 1 hodinu týdně. Podle zvolené metody výuky může být výuka realizována v blocích (dvě hodiny jednou za čtrnáct dní). Výuka probíhá v kmenových třídách, ve společenskovední učebně, v učebně výpočetní techniky a také mimo školu (např. centrum ekologické výchovy).

Předmět umožňuje žákům porozumět globálním, lokálním i osobním problémům, jejich vzájemné spojitosti. Posiluje v žácích přesvědčení, že i zdánlivě drobné pozitivní změny v jejich bezprostředním okolí mohou mít velký význam v globálním měřítku. Vede k respektování a přijímání lidí s odlišnými názory, pohledy na svět a rozdílným kulturním zázemím. Utváří znalosti, dovednosti a postoje potřebné k tomu, aby se žáci vydali na cestu celoživotního osobnostního růstu a naplňovali tak odpovědnost vůči sobě a svému okolí.

Vzdělávání v předmětu směřuje k:

- postupnému formování a rozvíjení občanského profilu žáků
- orientaci ve významných okolnostech společenského života
- formování vnitřních postojů žáků k důležitým oblastem života
- sebepoznávání a formování vědomí odpovědnosti za vlastní život
- rozvoji finanční gramotnosti a k orientaci ve světě financí
- osvojení pravidel chování při běžných i rizikových situacích i při mimořádných událostech

Průřezová témata

- OSV (Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj, Morální rozvoj)
- VDO (Občanská společnost a škola, Občan, občanská společnost a stát, Formy participace občanů v politickém životě, Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování)
- EGS (Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané)
- MKV (Kulturní diference, Lidské vztahy, Etnický původ, Multikulturalita, Princip sociálního smíru a solidarity)
- EV (Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí)
- MDV (Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Fungování a vliv médií ve společnosti, Tvorba mediálního sdělení, Práce v realizačním týmu)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Jsou využívány formy a metody výuky, které samy o sobě slouží jako prostředek pro vytváření klíčových kompetencí a dosahování očekávaných výstupů – např. simulační hry, hraní rolí, skupinové projekty, diskusní techniky, učení prožitkem v terénu.

Kompetence k učení

- Žáci:
- vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení
  - propojují získané poznatky do širších celků, nalézají souvislosti
  - získané poznatky hodnotí, třídí a vyvozují z nich závěry

Učitel: - používá metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci
- podněcuje jejich tvořivost a volbu různých postupů řešení problémů

Kompetence k řešení problémů

Žáci: - tvořivě přistupují k řešení problémů, jsou schopni hájit svá rozhodnutí
- vyhledávají vhodné informace, pracují s nimi a umí nalézt řešení

Učitel: - klade otevřené otázky
- pracuje s úlohami využitelnými v praktickém životě
- tvořivě využívá projektové dny

Kompetence komunikativní

Žáci: - souvisle a kultivovaně formulují a vyjadřují své myšlenky a názory
- umí naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na ně reagují
- komunikují na odpovídající úrovni, umí argumentovat
- umí využívat ke komunikaci vhodné informační technologie

Učitel: - vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu
- vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky, podněcuje žáky k argumentaci
- podporuje přátelské vztahy ve třídách a mezi třídami

Kompetence sociální a personální

Žáci: - umí spolupracovat v týmu, vzájemně si naslouchají a pomáhají
- upevňují dobré mezilidské vztahy, umí řešit konflikty
- umí hodnotit svoji práci i práci ostatních

Učitel: - hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- vede žáky k hodnocení své činnosti
- učí žáky základům kooperace a týmové práce
- vede žáky k respektování dohodnutých pravidel chování

Kompetence občanské

Žáci: - znají legislativu a obecné morální zákony a dodržují je, zodpovědně se rozhodují
- formují si volní a charakterové rysy, respektují názory ostatních
- při běžných i mimořádných událostech uplatňují aktivní přístup k ochraně zdraví a majetku
- orientují se v problematice peněz a cen, osvojují si pravidla finanční gramotnosti
- učí se odpovědně spravovat osobní (rodinný) rozpočet

Učitel: - vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- zdůrazňuje význam environmentální výchovy

Kompetence pracovní

Žáci: - organizují svou práci, podílí se na práci skupiny a společnosti
- aplikují získané vědomosti a dovednosti v praxi

Učitel: - vede žáky k efektivitě při organizování vlastní práce
- dodává jim sebedůvěru při hledání cesty ke správnému řešení
- výuku doplňuje o praktické exkurze

Kompetence digitální

Žáci: - učí se využívat při studiu digitální technologie (vyhledávání informací, třídění, prezentace)

Učitel: - upozorňuje na negativní dopad nadužívání moderních technologií na lidské zdraví

Výstupy žáka	Učivo
ČLOVĚK JAKO JEDINEC	
<ul style="list-style-type: none"> objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru 	<ul style="list-style-type: none"> podobnost a odlišnost lidí, projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání; osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter vrozené předpoklady, osobní potenciál vnitřní svět člověka – vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, systém osobních hodnot, sebehodnocení; stereotypy v posuzování druhých lidí osobní rozvoj – životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezměna; význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji
<ul style="list-style-type: none"> uvědomí si význam domova pro děti i dospělé pěstuje si pěkný vztah k rodičům a příbuzným zamýšlí se nad postavením mužů a žen v rodině 	<ul style="list-style-type: none"> život v rodině, rodina má mnoho podob rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI	
<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích rozpozná projevy porušování dětských práv, šikany a násilného chování, ví, jak se zachovat a kam se obrátit o pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> lidská setkání, přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi vztahy mezi lidmi, mezilidská komunikace, konflikty v mezilidských vztazích, nesnášenlivost
<ul style="list-style-type: none"> objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu 	<ul style="list-style-type: none"> pojem vlasti a vlastenectví
<p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>žák - chápe význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním; formuluje své nejbližší plány, - respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití; uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem; rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům</p>	

Výstupy žáka	Učivo
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI	
<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem • respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě • rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti • objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám • kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí 	<ul style="list-style-type: none"> • zásady lidského soužití, morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost • pravidla chování • problémy lidské nesnášenlivosti • rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, masová kultura, prostředky komunikace
ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ	
<ul style="list-style-type: none"> • sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti • rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady 	<ul style="list-style-type: none"> • peníze, formy placení • hospodaření – rozpočet domácnosti, úspory • formy vlastnictví, hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana • hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví
<p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>žák: je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie; respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti</p>	

Výstupy žáka	Učivo
ČLOVĚK, STÁT A HOSPODAŘENÍ	
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu • na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení • vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kde je využít • uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu • na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz 	<ul style="list-style-type: none"> • hospodaření • investice, úvěry, splátkový prodej, leasing; rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti; význam daní • banky a jejich služby – aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků
ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO	
<ul style="list-style-type: none"> • přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod 	<ul style="list-style-type: none"> • právo v každodenním životě, důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající; základní práva spotřebitele; styk s úřady
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky • rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu • objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů • vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů 	<ul style="list-style-type: none"> • znaky státu, typy a formy státu; státní občanství ČR; Ústava ČR; složky státní moci, jejich orgány a instituce, obrana státu • státní správa a samospráva – orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly • principy demokracie – znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu; politický pluralismus, sociální dialog a jejich význam; význam a formy voleb do zastupitelstev
<p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:žák - ukáže na příkladech vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet; uvede příklady služeb, které banky nabízejí občanům; uvědomuje si význam sociální péče o potřebné občany</p> <p>- vyjmenuje základní práva a povinnosti občanů, na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu, uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele</p>	

Výstupy žáka	Učivo
ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO	
<ul style="list-style-type: none"> • objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství • uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci • dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování • rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů • rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady • diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání 	<ul style="list-style-type: none"> • lidská práva – základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana; úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech; poškozování lidských práv, šikana, diskriminace • právní řád České republiky – význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů; právní norma, předpis, publikování právních předpisů • protiprávní jednání – druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postizitelnost; porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví
MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT	
<ul style="list-style-type: none"> • popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování • uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky • objasní souvislosti globálních a lokálních problémů • objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí vojenského i nevojenského charakteru 	<ul style="list-style-type: none"> • evropská integrace – podstata, význam, výhody; Evropská unie a ČR • mezinárodní spolupráce – ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy, její výhody; významné mezinárodní organizace (Rada Evropy, NATO, OSN aj.) - velmi aktuální • globalizace – projevy, klady a zápory; významné globální problémy včetně válek a terorismu
<p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>Žák: uvede základní prvky fungování demokratické společnosti; chápe státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy; uvede symboly našeho státu a zná způsoby jejich užívání; vyjmenuje základní práva a povinnosti občanů; uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání; uvede základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků; vyřizuje své osobní záležitosti včetně běžné komunikace s úřady; požádá v případě potřeby vhodným způsobem o radu; rozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy; v krizových situacích využívá služby pomáhajících organizací</p> <p>- uvede příklady základních práv občanů ČR v rámci EU a způsoby jejich uplatňování; ví o výhodách spolupráce mezi státy</p>	

NÁZEV VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU: FYZIKA

Vzdělávací oblast: **Člověk a příroda**

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Fyzika se vyučuje jako samostatný předmět, a to v 6., 7. a 9. ročníku v rozsahu 2 hodiny týdně, v 8. ročníku v hodinové dotaci 1 hodina týdně.

Při výuce tohoto předmětu se předpokládá, že žák zvládl očekávané výstupy vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět se zjevným zaměřením na tematický celek „Rozmanitosti přírody“. Zvláště je důležité, aby uměl pracovat s jednoduchými pomůckami, dokázal vyhodnocovat zjištěné poznatky. V týmové práci by se měl prosadit tak, aby nepotlačoval činnost ostatních členů týmu a zároveň do výsledku zařadil to, v čem vyniká.

Předmět Fyzika je úzce spjat s ostatními předměty, především s matematikou a s dalšími předměty ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Vždy je kladen důraz na dodržování zásad bezpečné práce a postupů. Výuka probíhá v kmenových třídách a v odborné učebně fyziky a chemie.

Vzdělávání v předmětu směřuje k:

- využití fyziky v reálných situacích
- osvojení základních fyzikálních pojmů a postupů a odborné terminologie
- rozvoji abstraktního a exaktního myšlení, logickému a kritickému usuzování
- zájmu o zkoumání příčin přírodních procesů

Průřezová témata

- OSV (Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj, Morální rozvoj)
- VDO (Občanská společnost a škola)
- EGS (Jsme Evropané)
- EV (Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Vyučující využije všech dostupných a vhodných forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí.

Kompetence k učení

Žáci: - jsou zodpovědní za přístup ke svému učení

- pracují se zkušeností, dávají znalosti do souvislostí
- získané poznatky hodnotí, třídí a vyvozují z nich závěry

Učitel: - zařazuje metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci

- dodává žákům sebedůvěru
- vede žáky k ověřování výsledků
- umožňuje žákům realizovat vlastní nápady, podněcuje jejich tvořivost

Kompetence k řešení problémů

Žáci: - učí se rozvíjet důvěru ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh

- učí se sebekontrolu, systematickosti, vytrvalosti a přesnosti
- zvažuje a posuzuje různé zdroje dat

- využívá vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení problémů
- osvědčené postupy aplikuje při řešení podobných nebo nových problémových situací

Učitel: - pracuje v co největší míře s úlohami využitelnými v praktickém životě

- vede výuku tak, aby žáci hledali kreativní řešení a dokázali si ho obhájit
- klade otevřené otázky a vybízí žáky k pojmenování cíle činnosti
- vede žáky k plánování úkolů a postupů
- pracuje s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení

Kompetence komunikativní

Žáci: - vytvářejí hypotézy, zdůvodňují své postupy

- pracují s běžnými informačními technologiemi
- komunikují na odpovídající úrovni

Učitel: - zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů

- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky

Kompetence sociální a personální

Žáci: - spolupracují v týmu, naslouchají si a pomáhají

- umí hodnotit svoji práci i práci ostatních

Učitel: - hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

- učí žáky základům kooperace a týmové práce, vede je k respektování dohodnutých pravidel
- vede žáky k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili svou činnost

Kompetence občanské

Žáci: - umí naslouchat a brát v úvahu názory ostatních

- učí se hodnotit svoji práci a práci ostatních
- učí se zodpovědně se rozhodovat

Učitel: - vede k dodržování pravidel slušného chování, k prezentaci jejich myšlenek a názorů

- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá a umožňuje jim, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky

Kompetence pracovní

Žáci: - efektivně organizují vlastní práci a podílejí se na práci skupiny

- učí se využívat získané poznatky a dovednosti v praktických činnostech

Učitel: - vede ke správnému způsobu používání techniky a vybavení

- požaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů

Kompetence digitální

Žáci: - ovládají běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby;

- učí se rozhodovat, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- chápou význam digitálních technologií pro lidskou společnost
- seznamují se s novými technologiemi, hodnotí přínosy a reflektují rizika jejich užívání

Učitel: - ukazuje žákům, na jakých fyzikálních základech zařízení fungují

- snaží se vzbudit v nich zájem o techniku a moderní digitální technologie

Výstupy žáka	Učivo
LÁTKY A TĚLESA	
<ul style="list-style-type: none"> • změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa • volí při všech činnostech vhodné měřidlo 	<ul style="list-style-type: none"> • měřené veličiny – délka, objem, hmotnost, teplota a její změna, čas • skupenství látek – souvislost skupenství látek s jejich částicovou stavbou; difuze
<ul style="list-style-type: none"> • uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí 	<ul style="list-style-type: none"> • částicová stavba látek • vzájemné silové působení částic • atomy a molekuly
<ul style="list-style-type: none"> • využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů 	<ul style="list-style-type: none"> • hustota • výpočet hmotnosti a objemu
<ul style="list-style-type: none"> • předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty 	<ul style="list-style-type: none"> • změna objemu pevných, kapalných a plyných těles při zahřívání a ochlazování
<p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák - změří v jednoduchých konkrétních případech vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa – délku, hmotnost, čas</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje termín těleso a látka • objasní, kdy dochází k vzájemnému silovému působení těles • uvede příklady vlivu gravitačního pole Země na život na této planetě • změří siloměrem velikost síly 	<ul style="list-style-type: none"> • vzájemné působení těles • síla, gravitační síla a gravitační pole • měření síly
<ul style="list-style-type: none"> • elektruje těleso třením, dotykem a tento jev vysvětlí 	<ul style="list-style-type: none"> • elektrování těles
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje na magnetu magnetické póly, netečné pásmo • určí magnetkou sever 	<ul style="list-style-type: none"> • magnetické vlastnosti látek • magnety přírodní a umělé • magnetické póly • magnetické pole • magnetizace látky
<ul style="list-style-type: none"> • změří délku • změří objem odměrným válcem • změří hmotnost tělesa laboratorními váhami 	<ul style="list-style-type: none"> • měření fyzikálních veličin • délka, základní jednotka, odvozené jednotky • objem • hmotnost
<ul style="list-style-type: none"> • změří čas stopkami • převádí jednotky času • změří teplotu kapalného tělesa 	<ul style="list-style-type: none"> • jednotky času • měření času • měření teploty • změna teploty vzduchu v průběhu času

Výstupy žáka	Učivo
POHYB TĚLES; SÍLY	
<ul style="list-style-type: none"> rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu 	<ul style="list-style-type: none"> pohyb a klid tělesa vzhledem k vztažné soustavě pohyb posuvný a otáčivý přímočarý a křivočarý pohyb částic
<ul style="list-style-type: none"> odlišuje pohyb rovnoměrný od pohybu nerovnoměrného využívá s porozuměním při řešení problému a úlohu vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles 	<ul style="list-style-type: none"> rychlost rovnoměrného pohybu odvození vzorce pro výpočet rychlosti jednotky rychlosti a převodní vztahy výpočet průměrné rychlosti
<ul style="list-style-type: none"> užívá grafu k zjišťování rychlosti i dráhy a času 	<ul style="list-style-type: none"> graf přímé úměrnosti dráhy a času při rovnoměrném pohybu
<ul style="list-style-type: none"> určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici určí souvislost mezi gravitační silou Země a hmotností tělesa určí experimentálně těžiště tělesa 	<ul style="list-style-type: none"> síla - vzájemné silové působení, gravitační síla a hmotnost. znázornění síly, skládání sil. těžiště
<p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák - rozeznává, že je těleso v klidu, či pohybu vůči jinému tělesu; zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného přímočarého pohybu těles při řešení jednoduchých problémů; rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla; předvídá změnu pohybu těles při působení síly; aplikuje poznatky o jednoduchých strojích při řešení jednoduchých praktických problémů</p>	
MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN	
<ul style="list-style-type: none"> využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů 	<ul style="list-style-type: none"> mechanické vlastnosti kapalin; přenášení tlaku v kapalinách; užití výsledků Pascalova zákona
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí důsledky působení gravitační síly Země na kapalinu výpočtem určuje velikost hydrostatického tlaku. 	<ul style="list-style-type: none"> působení gravitační síly na kapalinu v klidu, hydrostatická tlak. síla, hydrostatický tlak
<ul style="list-style-type: none"> určuje velikost vztlakové síly v kapalině výpočtem i experimentálně 	<ul style="list-style-type: none"> Archimédův zákon, vztlaková síla
<ul style="list-style-type: none"> aplikuje Archimédův zákon i pro plyny vysvětlí význam Torricelliho pokusu 	<ul style="list-style-type: none"> mechanické vlastnosti plynů – Archimédův zákon pro plyny; měření atmosférického tlaku, manometry
<p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák - využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení jednoduchých praktických problémů</p>	

Výstupy žáka	Učivo
ENERGIE	
<ul style="list-style-type: none"> využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem 	
<ul style="list-style-type: none"> početně určuje velikost polohové energie 	<ul style="list-style-type: none"> pohybová a polohová energie přeměna pohybové a polohové energie
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí pojem vnitřní energie tělesa rozlišuje tepelné vodiče a tepelné izolanty odlišuje termín teplo od teploty 	<ul style="list-style-type: none"> vnitřní energie tělesa teplo, tepelná výměna.
<ul style="list-style-type: none"> určí, za jakých podmínek dochází k jednotlivým změnám skupenství vysvětlí činnost pístových spalovacích motorů 	<ul style="list-style-type: none"> změny skupenství látky. tání a tuhnutí. vypařování, var kapalnění pístové spalovací motory.
<ul style="list-style-type: none"> zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí 	
<p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>žák - uvede vzájemný vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem (bez vzorců); rozpozná vzájemné přeměny různých forem energie, jejich přenosu a využití; pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí</p>	

Výstupy žáka	Učivo
ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE	
<ul style="list-style-type: none"> • rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností • rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí 	<ul style="list-style-type: none"> • elektrický náboj • elektrické pole • elektrické vlastnosti látek, elektroskop • jednotka elektrického náboje • vodič a izolant v elektrickém poli • siločáry elektrického pole
<ul style="list-style-type: none"> • sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu • změří velikost elektrického proudu a napětí a rozliší stejnosměrný proud od střídavého • má dovednost zapojovat spotřebiče a využívat odlišnosti zapojení 	<ul style="list-style-type: none"> • elektrický proud • elektrické napětí • elektrický odpor • zapojení spotřebičů za sebou • zapojení spotřebičů vedle sebe
<ul style="list-style-type: none"> • využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní 	<ul style="list-style-type: none"> • elektromagnetické jevy – magnetické pole cívky, kterou prochází el. proud • elektromotor • elektromagnetická indukce • změna magnetického pole cívky
<ul style="list-style-type: none"> • využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problému a úloh 	<ul style="list-style-type: none"> • optika zdroje světla, šíření světla, rychlost světla • slunce – přirozený zdroj světla i tepla • zákon odrazu světla, zrcadla
<ul style="list-style-type: none"> • rozhodne ze znalosti rychlosti světla ve dvou různých optických prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami 	<ul style="list-style-type: none"> • lom světla, čočky
<p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák - sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod; vyjmenuje zdroje elektrického proudu; rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností; zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními; zná druhy magnetů a jejich praktické využití; rozpozná, zda těleso je, či není zdrojem světla; zná způsob šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí; rozliší spojnou čočku od rozptylky a zná jejich využití</p>	
ZVUKOVÉ DĚJE	
<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost prostředí pro šíření zvuku • posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> • zvukové jevy, šíření zvuku ochrana před nadměrným hlukem
<p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p>	

žák - rozpozná zdroje zvuku, jeho šíření a odraz; posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka

VESMÍR

objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet	Země a vesmír, sluneční soustava, naše galaxie, kosmický výzkum

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák - objasní pohyb planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Země; zná planety sluneční soustavy a jejich postavení vzhledem ke Slunci - osvojí si základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese a jejím postavení ve vesmíru

NÁZEV VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU: CHEMIE

Vzdělávací oblast: **Člověk a příroda**

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Chemie se vyučuje jako samostatný předmět, a to v 8. a 9. ročníku v rozsahu 2 hodiny týdně. Výuka probíhá v kmenových třídách a v odborné učebně fyziky a chemie.

Při výuce tohoto předmětu se předpokládá, že žák zvládl očekávané výstupy vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět se zjevným zaměřením na tematický celek „Rozmanitosti přírody“. Obzvláště je důležité, aby žák uměl pracovat s jednoduchými pomůckami, dokázal vyhodnocovat zjištěné poznatky. V týmové práci by se měl umět prosadit tak, aby nepotlačoval činnost ostatních členů týmu a zároveň do výsledku uměl zařadit to, v čem vyniká on sám.

Předmět Chemie je úzce spjat s ostatními předměty, především s dalšími předměty ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda a s matematikou.

Vzdělávání v předmětu směřuje k:

- odchycení a rozvíjení zájmu o obor
- poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí s využíváním jednoduchých chemických pokusů
- naučení jak řešit problémy a správně jednat v praktických situacích, vysvětlovat a zdůvodňovat chemické jevy
- získávání a upevňování dovedností pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech nebezpečnými látkami

Průřezová témata

- OSV (Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj, Morální rozvoj)
- VDO (Občanská společnost a škola)
- EGS (Jsme Evropané)
- EV (Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Vyučující využije všech dostupných a vhodných forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí.

Kompetence k učení

Žáci: - jsou zodpovědní za přístup ke svému učení

- pracují se zkušeností, dávají znalosti do souvislostí
- získané poznatky hodnotí, třídí a vyvozují z nich závěry

Učitel: - zařazuje metody, při kterých docházejí k objevům, řešení a závěrům sami žáci

- dodává žákům sebedůvěru
- vede žáky k ověřování výsledků
- umožňuje žákům realizovat vlastní nápady, podněcuje jejich tvořivost

Kompetence k řešení problémů

Žáci: - při řešení úloh se učí rozvíjet důvěru ve vlastní schopnosti a možnosti

- učí se sebekontrolu, systematickosti, vytrvalosti a přesnosti
- zvažují a posuzují různé zdroje dat
- využívají vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení problémů
- osvědčené postupy aplikují při řešení podobných nebo nových problémových situací

Učitel: - pracuje v co největší míře s úlohami využitelnými v praktickém životě

- vede výuku tak, aby žáci hledali kreativní řešení a dokázali si ho obhájit
- klade otevřené otázky a vybízí žáky k pojmenování cíle činnosti
- vede žáky k plánování úkolů a postupů
- pracuje s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení

Kompetence komunikativní

Žáci: - vytvářejí hypotézy, zdůvodňují své postupy

- pracují s běžnými informačními technologiemi
- komunikují na odpovídající úrovni

Učitel: - zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů

- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky

Kompetence sociální a personální

Žáci: - spolupracují v týmu, naslouchají si a pomáhají

- umí hodnotit svoji práci i práci ostatních

Učitel: - hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

- učí žáky základům kooperace a týmové práce
- vede žáky k respektování dohodnutých pravidel chování
- vede žáky k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili svou činnost

Kompetence občanské

Žáci: - umí naslouchat a brát v úvahu názory ostatních

- učí se hodnotit svoji práci a práci ostatních
- učí se zodpovědně se rozhodovat

Učitel: - vede žáky k dodržování pravidel slušného chování

- vede žáky k prezentaci jejich myšlenek a názorů
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá a umožňuje jim, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky

Kompetence pracovní

Žáci: - efektivně organizují vlastní práci a podílejí se na práci skupiny

- učí se využívat získané poznatky a dovednosti v praktických činnostech

Učitel: - vede ke správnému způsobu používání techniky a vybavení učebny

- požaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů

Kompetence digitální

Žáci: - používají běžná digitální zařízení, aplikace a služby; využívají je při učení

- získávají, vyhledávají, kriticky posuzují, spravují a sdílí data
- využívají digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti

Učitel: vede žáky ke správnému způsobu využívání digitálních technologií

Výstupy žáka	Učivo
POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE	
<ul style="list-style-type: none"> určí společné a rozdílné vlastnosti látek pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovitost, posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí 	<ul style="list-style-type: none"> vlastnosti látek – hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek zásady bezpečné práce – ve školní pracovně (laboratoři) i v běžném životě nebezpečné látky a přípravky – H-věty, P-věty, piktogramy a jejich význam
SMĚSI	
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje směsi a chemické látky vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití, uvede příklady znečišťování vody a vzduchu 	<ul style="list-style-type: none"> směsi – různorodé, stejnorodé roztoky; hmotnostní zlomek a koncentrace roztoku; koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok; oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace) voda – destilovaná, pitná, odpadní; výroba pitné vody; čistota vody vzduch – složení, čistota ovzduší, ozonová vrstva
ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY	
<ul style="list-style-type: none"> požívá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti 	<ul style="list-style-type: none"> částicové složení látek – molekuly, atomy, atomové jádro, protony, neutrony, elektronový obal a jeho změny v chemických reakcích, elektrony prvky – názvy a značky vybraných prvků, vlastnosti a použití vybraných prvků, skupiny a periody v periodické soustavě chemických prvků; protonové číslo chemické sloučeniny – chemická vazba, názvosloví jednoduchých anorganických a organických sloučenin
CHEMICKÉ REAKCE	
<ul style="list-style-type: none"> rozliší a zapíše rovnici výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých 	<ul style="list-style-type: none"> chemické reakce – zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice, látkové množství, molární hmotnost

<p>chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání</p> <ul style="list-style-type: none"> • aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu 	<ul style="list-style-type: none"> • faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí – teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza
<p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>Žák - rozliší společné a rozdílné vlastnosti látek; pracuje bezpečně s vybranými běžně používanými nebezpečnými látkami; rozpozná přeměny skupenství látek</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozná směsi a chemické látky; rozezná druhy roztoků a jejich využití v běžném životě; - rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich použití, uvede zdroje znečištění vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí - uvede nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky; rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich možné vlastnosti - pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí 	

Výstupy žáka	Učivo
ANORGANICKÉ SLOUČENINY	
<ul style="list-style-type: none"> • porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí • orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi 	<ul style="list-style-type: none"> • oxidy – názvosloví, vlastnosti a použití vybraných oxidů • kyseliny a hydroxidy – kyselost a zásaditost roztoků; vlastnosti, vzorce, názvy a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů • soli kyslíkaté a nekyslíkaté – vlastnosti, použití vybraných solí, oxidační číslo, názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů
ORGANICKÉ SLOUČENINY	
<ul style="list-style-type: none"> • rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití • zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy • rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití • uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů 	<ul style="list-style-type: none"> • uhlovodíky – příklady v praxi významných alkanů, uhlovodíků s vícenásobnými vazbami a aromatických uhlovodíků • paliva – ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva • deriváty uhlovodíků – příklady v praxi významných alkoholů a karboxylových kyselin • přírodní látky – zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů
CHEMIE A SPOLEČNOST	
<ul style="list-style-type: none"> • zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi • aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe • orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka 	<ul style="list-style-type: none"> • chemický průmysl v ČR – výrobky, rizika v souvislosti se životním prostředím, recyklace surovin, koroze • průmyslová hnojiva; tepelně zpracovávané materiály – cement, vápno, sádra, keramika; plasty a syntetická vlákna – vlastnosti, použití, likvidace; detergenty, pesticidy a insekticidy; hořlaviny – význam tříd nebezpečnosti; léčiva a návykové látky
<p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák - popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a zná vliv těchto látek na životní prostředí; orientuje se na stupnici pH, změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem; poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem - zhodnotí užívání paliv jako zdrojů energie; vyjmenuje některé produkty průmyslového zpracování ropy; uvede příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v potravě - uvede příklady využívání prvotních a druhotných surovin; zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka</p>	

NÁZEV VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU: PŘÍRODOPIS

Vzdělávací oblast: **Člověk a příroda**

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Přírodopis se vyučuje jako samostatný předmět, a to v 6. a 7. ročníku v rozsahu 2 hodiny týdně, v 9. ročníku v rozsahu 1 hodina týdně. Výuka probíhá v kmenových třídách, v počítačové učebně, někdy v odborné učebně fyziky a chemie.

Předmět navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět, souvisí s ostatními vzdělávacími oblastmi, především se vzdělávacími oblastmi Člověk a svět práce a Výchova ke zdraví. Úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda.

Vzdělávání v předmětu Přírodopis poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a umožňuje poznat přírodu jako systém. Žáci si osvojují vědomosti a dovednosti o přírodě, učí se pracovat s přírodním materiálem, vytvářejí a ověřují si hypotézy, je podporováno otevřené myšlení a logické uvažování. Předmět učí žáka aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě.

Vzdělávání v předmětu směřuje k:

- podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu a přírodniny
- poznávání přírody jako systému, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se
- pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav i člověka, včetně možných ohrožení plynoucích ze zásahů člověka do přírody
- podpoře otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování
- chápání souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností

Průřezová témata

- OSV (Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj, Morální rozvoj)
- VDO (Občanská společnost a škola)
- EGS (Jsme Evropané, Evropa a svět nás zajímá)
- EV (Ekosystémy, Vztah člověka k prostředí, Základní podmínky života, Lidské aktivity a
- Problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Vyučující využije všech dostupných a vhodných forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí.

Kompetence k učení

- Žáci:
- vyhledávají a třídí informace, využívají je k procesu učení
  - vytvářejí si komplexnější pohled na přírodní a společenské jevy
  - pracují se zkušeností, dávají znalosti do souvislostí

Učitel:

- zařazuje metody, při kterých dochází k objevům, řešení a závěrům sami žáci

- zadává úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů
- vede žáky k ověřování výsledků
- umožňuje žákům realizovat vlastní nápady, podněcuje jejich tvořivost

Kompetence k řešení problémů

- Žáci:
- vnímají nejrůznější problémové situace a plánují způsob řešení problémů
  - učí se rozvíjet důvěru ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh
  - učí se sebekontrolu, systematickosti, vytrvalosti a přesnosti
  - využívají vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení problémů
  - osvědčené postupy aplikují při řešení podobných nebo nových problémových situací

- Učitel:
- pracuje v co největší míře s úlohami využitelnými v praktickém životě
  - vede výuku tak, aby žáci hledali kreativní řešení a dokázali si ho obhájit
  - klade otevřené otázky a vybízí žáky k pojmenování cíle činnosti
  - vede žáky k plánování úkolů a postupů
  - pracuje s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení

Kompetence komunikativní

- Žáci:
- vytvářejí hypotézy, zdůvodňují své postupy
  - pracují s běžnými informačními technologiemi
  - komunikují na odpovídající úrovni

- Učitel:
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
  - vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu
  - vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky

Kompetence sociální a personální

- Žáci:
- spolupracují v týmu, naslouchají si a pomáhají
  - umí hodnotit svoji práci i práci ostatních

- Učitel:
- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
  - učí žáky základům kooperace a týmové práce
  - vede žáky k respektování dohodnutých pravidel chování
  - vede žáky k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili svou činnost

Kompetence občanské

- Žáci:
- umí naslouchat a brát v úvahu názory ostatních
  - učí se hodnotit svoji práci a práci ostatních
  - učí se zodpovědně se rozhodovat
  - chápou základní ekologické souvislosti, usilují o kvalitní životní prostředí
  - rozhodují se v zájmu podpory a ochrany zdraví

- Učitel:
- vede žáky k dodržování pravidel chování, k prezentaci jejich myšlenek a názorů
  - podle potřeby žákům v činnostech pomáhá a umožňuje jim, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky

Kompetence pracovní

- Žáci:
- efektivně organizují vlastní práci a podílejí se na práci skupiny
  - učí se využívat získané poznatky a dovednosti v praktických činnostech

- Učitel:
- vede ke správnému způsobu používání techniky a vybavení
  - požaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů

Kompetence digitální

- Žáci:
- chápou význam digitálních technologií pro lidskou společnost,
  - seznamují se s novými technologiemi

- Učitel:
- vede žáky k pochopení významu využívání digitálních technologií při učení

Výstupy žáka	Učivo
PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY	
<ul style="list-style-type: none"> • aplikuje praktické metody poznávání přírody 	<ul style="list-style-type: none"> • praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou, mikroskopem (dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek
ZÁKLADY EKOLOGIE	
<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi • na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému • vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam P-9-7-04 uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> • organismy a prostředí – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému; • ochrana přírody a životního prostředí – globální problémy a jejich řešení, chráněná území
BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ	
<ul style="list-style-type: none"> • porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů • rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin • odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí • zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy 	<ul style="list-style-type: none"> • stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla – živočišná buňka, tkáň, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování • vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – prvoci, bezobratlí (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci), strunatci (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci) • rozšíření, význam a ochrana živočichů – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společenstva • projevy chování živočichů
<p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>žák - využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu</p> <p>- uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi; objasní základní princip některého ekosystému; vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech; popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky; pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí</p> <p>- porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů; rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce; odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí; ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy</p>	

Výstupy žáka	Učivo
BIOLOGIE HUB	
<ul style="list-style-type: none"> rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků 	<ul style="list-style-type: none"> houby bez plodnic – základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy; houby s plodnicemi – stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami lišejníky – stavba, symbióza, výskyt a význam
BIOLOGIE ROSTLIN	
<ul style="list-style-type: none"> odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů 	<ul style="list-style-type: none"> anatomie a morfologie rostlin – stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod) fyziologie rostlin – základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování systém rostlin – poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů řas, mechorostů, kaprad'orostů (plavuně, přesličky, kapradiny), nahosemenných a krytosemenných rostlin (jednoděložných a dvouděložných), jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců význam rostlin a jejich ochrana
<p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák - rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby podle charakteristických znaků - rozlišuje základní rostlinné fyziologické procesy a jejich využití; uvede význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování; rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce</p>	

Výstupy žáka	Učivo
NEŽIVÁ PŘÍRODA	
<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek • rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody • porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě • rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků • uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi 	<ul style="list-style-type: none"> • Země – vznik a stavba Země • nerosty a horniny – vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků; v • vnější a vnitřní geologické procesy – příčiny a důsledky • půdy – složení, vlastnosti a význam půdy • vývoj zemské kůry a organismů na Zemi – geologické změny, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí • geologický vývoj a stavba území ČR – Český masiv, Karpaty • podnebí a počasí ve vztahu k životu – význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka • mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi
<p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>žák - pozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny; rozliší důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů; na příkladech uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi</p>	

NÁZEV VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU: BIOLOGIE

Vzdělávací oblast: **Člověk a zdraví**

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Biologie se vyučuje jako samostatný předmět v 8. ročníku v rozsahu 2 hodiny týdně. Výuka probíhá v kmenových třídách, někdy v odborné učebně fyziky a chemie.

Předmět navazuje na vzdělávací oblast Člověk a příroda, s níž úzce souvisí. Vzdělávání v předmětu Biologie poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a umožňuje poznat přírodu jako systém, do něhož patří i člověk. Žáci si osvojují vědomosti o evoluci orgánů a orgánových soustav člověka, základy ekologie, komunikace a sociálního chování, vytvářejí a ověřují si hypotézy, je podporováno otevřené myšlení a logické uvažování. Předmět učí žáka aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě.

Vzdělávání v předmětu směřuje k:

- podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu
- poznávání přírody jako systému, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se
- pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav i člověka, včetně možných ohrožení plynoucích ze zásahů člověka do přírody
- podpoře otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování
- chápání souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností

Průřezová témata

- OSV (Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj, Morální rozvoj)
- VDO (Občanská společnost a škola)
- EGS (Jsme Evropané, Evropa a svět nás zajímá)
- EV (Ekosystémy, Vztah člověka k prostředí, Základní podmínky života, Lidské aktivity a
- Problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Vyučující využije všech dostupných a vhodných forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí.

Kompetence k učení

- Žáci:
- vyhledávají a třídí informace, využívají je k procesu učení
  - vytvářejí si komplexnější pohled na přírodní a společenské jevy
  - pracují se zkušenostmi, dávají znalosti do souvislostí
  - plánují, organizují a řídí vlastní učení

- Učitel:
- zařazuje metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci
  - zadává úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů
  - vede žáky k ověřování výsledků
  - umožňuje žákům realizovat vlastní nápady, podněcuje jejich tvořivost
  -

Kompetence k řešení problémů

- Žáci:
- vnímají nejrůznější problémové situace a plánují způsob řešení problémů
  - učí se rozvíjet důvěru ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh
  - učí se sebekontrolu, systematickosti, vytrvalosti a přesnosti
  - využívají vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení problémů
  - osvědčené postupy aplikují při řešení podobných nebo nových problémových situací

- Učitel:
- pracuje v co největší míře s úlohami využitelnými v praktickém životě
  - vede výuku tak, aby žáci hledali kreativní řešení a dokázali si ho obhájit
  - klade otevřené otázky a vybízí žáky k pojmenování cíle činnosti
  - vede žáky k plánování úkolů a postupů
  - pracuje s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení

Kompetence komunikativní

- Žáci:
- vytvářejí hypotézy, zdůvodňují své postupy
  - pracují s běžnými informačními technologiemi
  - komunikují na odpovídající úrovni
  - účinně se zapojují do diskuze

- Učitel:
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
  - vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu
  - vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky

Kompetence sociální a personální

- Žáci:
- spolupracují v týmu, naslouchají si a pomáhají
  - podílejí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
  - umí hodnotit svoji práci i práci ostatních

- Učitel:
- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
  - učí žáky základům kooperace a týmové práce
  - vede žáky k respektování dohodnutých pravidel chování
  - vede žáky k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili svou činnost

Kompetence občanské

- Žáci:
- umí naslouchat a brát v úvahu názory ostatních
  - učí se hodnotit svoji práci a práci ostatních
  - učí se zodpovědně se rozhodovat
  - chápou základní ekologické souvislosti, usilují o kvalitní životní prostředí
  - rozhodují se v zájmu podpory a ochrany zdraví

- Učitel:
- vede žáky k dodržování pravidel chování, k prezentaci jejich myšlenek a názorů
  - podle potřeby žákům v činnostech pomáhá a umožňuje jim, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky

Kompetence pracovní

- Žáci:
- efektivně organizují vlastní práci a podílejí se na práci skupiny
  - učí se využívat získané poznatky a dovednosti v praktických činnostech

- Učitel:
- vede ke správnému způsobu používání techniky a vybavení požaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů
  - vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti

Výstupy žáka	Učivo
BIOLOGIE ČLOVĚKA	
<ul style="list-style-type: none"> • určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy • orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka • objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří • rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby 	<ul style="list-style-type: none"> • fylogeneze a ontogeneze člověka – rozmnožování člověka • anatomie a fyziologie – stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací a rozmnožovací, řídicí), vyšší nervová činnost, hygiena duševní činnosti • nemoci, úrazy a prevence – příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí; závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie
OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA	
<ul style="list-style-type: none"> • rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů • popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel • rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů • třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek • vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti • uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů • uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka 	<ul style="list-style-type: none"> • vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam – výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty; názory na vznik života • základní struktura života – buňky, pletiva, tkáně, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné • význam a zásady třídění organismů • dědičnost a proměnlivost organismů – podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, gen, křížení • viry a bakterie – výskyt, význam a praktické využití
<p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>Žák - popíše stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla a jejich funkce; charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka; popíše vznik a vývin jedince; rozliší příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby</p> <p>- orientuje se v přehledu vývoje organismů a rozliší základní projevy a podmínky života; zná základní funkce hlavních orgánů a orgánových soustav rostlin i živočichů; rozpozná rozdíl mezi jednobuněčnými a mnohobuněčnými organismy; uvede na příkladech vliv virů a bakterií v přírodě a na člověka - má základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích - pozná význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka</p>	

NÁZEV VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU: ZEMĚPIS

Vzdělávací oblast: **Člověk a příroda**

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Zeměpis se vyučuje jako samostatný předmět, a to v 6. až 8. ročníku v rozsahu 2 hodiny týdně, v 9. ročníku v rozsahu 1 hodina týdně. Výuka probíhá v kmenových třídách, v učebně společenskovedních předmětů a v počítačové učebně.

Navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět, souvisí s ostatními vzdělávacími oblastmi, především se vzdělávací oblastí Člověk a příroda. Předmět Zeměpis studuje vztahy mezi člověkem a prostředím, uvádí žáky do hlavních přírodních, hospodářských a sociálních podmínek a seznamuje se životem lidí v jednotlivých světadílech, v Evropě a na území České republiky. Umožňuje žákům orientovat se v současném světě a v problémech lidstva, vnímat civilizační rizika a přebírat spoluzodpovědnost za kvalitu života na Zemi. V poznatkové oblasti si žáci osvojují základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese a o znázornění jejího povrchu.

Vzdělávání v předmětu směřuje k:

- získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, osvojování hlavních
- geografických objektů, jevů, pojmů a používání poznávacích metod
- získávání a rozvíjení dovedností pracovat se zdroji geografických informací
- podpoře ochrany životního prostředí
- rozvoji trvalého zájmu o poznávání vlastní země a regionů světa
- aplikování geografických poznatků v praktickém životě

Průřezová témata

- OSV (Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj, Morální rozvoj)
- VDO (Občanská společnost a škola, Občan, občanská společnost a stát)
- EGS (Evropa a svět nás zajímá, Jsme Evropané)
- EV (Ekosystémy, Vztah člověka k prostředí, Základní podmínky života, Lidské aktivity a Problémy životního prostředí)
- MDV (Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení)
- MKV (Multikulturalita, Kulturní diference)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Vyučující využije všech dostupných a vhodných forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí.

Kompetence k učení

Žáci: - vyhledávají a třídí informace, využívají je k procesu učení

- vytvářejí si komplexnější pohled na přírodní a společenské jevy
- pracují se zkušenostmi, dávají znalosti do souvislostí

Učitel: - zařazuje metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci

- zadává úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů
- vede žáky k ověřování výsledků
- umožňuje žákům realizovat vlastní nápady, podněcuje jejich tvořivost

Kompetence k řešení problémů

Žáci: - vnímají nejrůznější problémové situace, mimořádné situace, krizové situace a plánují způsob řešení problémů

- učí se rozvíjet důvěru ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh
- využívají vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení problémů
- osvědčené postupy aplikují při řešení podobných nebo nových problémových situací

Učitel: - pracuje v co největší míře s úlohami využitelnými v praktickém životě

- vede výuku tak, aby žáci hledali kreativní řešení a dokázali si ho obhájit
- klade otevřené otázky a vybízí žáky k pojmenování cíle činnosti
- vede žáky k plánování úkolů a postupů
- pracuje s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení

Kompetence komunikativní

Žáci: - vytvářejí hypotézy, zdůvodňují své postupy

- pracují s běžnými informačními technologiemi
- komunikují na odpovídající úrovni

Učitel: - zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů

- vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu
- vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky

Kompetence sociální a personální

Žáci: - spolupracují v týmu, naslouchají si a pomáhají

- umí hodnotit svoji práci i práci ostatních

Učitel: - hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

- učí žáky základům kooperace a týmové práce
- vede žáky k respektování dohodnutých pravidel chování
- vede žáky k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili svou činnost

Kompetence občanské

Žáci: - umí naslouchat a brát v úvahu názory ostatních

- učí se hodnotit svoji práci a práci ostatních
- chápou základní ekologické souvislosti, usilují o kvalitní životní prostředí
- rozhodují se v zájmu podpory a ochrany zdraví

Učitel: - vede k dodržování pravidel slušného chování, k prezentaci jejich myšlenek a názorů

- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá a umožňuje jim, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky
- vede žáky k pochopení povinností v souvislosti s principem trvale udržitelného rozvoje

Kompetence pracovní

Žáci: - efektivně organizují vlastní práci a podílejí se na práci skupiny

- učí se využívat získané poznatky a dovednosti v praktických činnostech

Učitel: - vede ke správnému způsobu používání techniky a vybavení

- požaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů

Kompetence digitální

Žáci: - používají běžná digitální zařízení a služby (mapy, GPS)

- získávají, vyhledávají a kriticky posuzují získaná data

Učitel: - vede ke spolupráci, komunikaci a sdílení digitálních informací

Výstupy žáka	Učivo
GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE	
<ul style="list-style-type: none"> • používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii 	<ul style="list-style-type: none"> • geografická kartografie a topografie – glóbus, měřítko glóbusu, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti; měřítko a obsah plánů a map, orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám
PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ	
<ul style="list-style-type: none"> • prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů • rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu • porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost 	<ul style="list-style-type: none"> • Země jako vesmírné těleso – tvar, velikost a pohyby Země, střídání dne a noci, střídání ročních období, světový čas, časová pásma, pásmový čas, datová hranice, smluvený čas • krajinná sféra – přírodní sféra, společenská a hospodářská sféra, složky a prvky přírodní sféry • systém přírodní sféry na planetární úrovni – geografické pásy, geografická (šířková) pásma, výškové stupně • systém přírodní sféry na regionální úrovni – přírodní oblasti
SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ	
<ul style="list-style-type: none"> • posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel 	<ul style="list-style-type: none"> • obyvatelstvo světa – základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické, hospodářské a kulturní charakteristiky
<p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>žák - rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii</p> <p>- objasní důsledky pohybů Země; uvede příklady působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost; uvede příklady působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu</p> <p>- uvede příklady, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí a rozmístěním lidských sídel</p>	

Výstupy žáka	Učivo
REGIONY SVĚTA	
<ul style="list-style-type: none"> • lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny; • porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států • zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich 	<ul style="list-style-type: none"> • světadíly, oceány, makroregiony světa – určující a porovnávací kritéria; jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti) • modelové regiony světa – vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení
SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ	
<ul style="list-style-type: none"> • zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje • porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit • porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků • lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech 	<ul style="list-style-type: none"> • politické a hospodářské poměry současného světa, sídelní systémy, urbanizace, suburbanizace • světové hospodářství – sektorová a odvětvová struktura, územní dělba práce, ukazatele hospodářského rozvoje a životní úrovně • regionální společenské, politické a hospodářské útvary – porovnávací kritéria: národní a mnohonárodnostní státy, části států, správní oblasti, kraje, města, aglomerace; hlavní a periferní hospodářské oblasti světa; politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení (integrace) států; geopolitické procesy, hlavní světová konfliktní ohniska
<p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák - vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány; rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů; charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států - vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace</p>	

Výstupy žáka	Učivo
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	
<ul style="list-style-type: none"> • porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin • uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) • uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> • krajina – přírodní a společenské prostředí, typy krajin • vztah přírody a společnosti – trvale udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické a environmentální problémy lidstva
TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE	
<ul style="list-style-type: none"> • ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu • aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny • uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech 	<ul style="list-style-type: none"> • cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze – orientační body, jevy, pomůcky a přístroje; stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu; jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schematické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů; • ochrana člověka při ohrožení zdraví a života – živelní pohromy; opatření proti nim, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích
GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE	
<ul style="list-style-type: none"> • používá v praxi základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii 	<ul style="list-style-type: none"> • praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě
<p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>Žák - umí pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozliší na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin; uvede příklady přírodních a kulturních krajinných složek; uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí</p> <p>- ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu; uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě</p>	

Výstupy žáka	Učivo
ČESKÁ REPUBLIKA	
<ul style="list-style-type: none"> • vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy • hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu • hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském i světovém kontextu • lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit • uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích státu 	<ul style="list-style-type: none"> • místní region – zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu, vztahy k okolním regionům, základní přírodní a socioekonomické charakteristiky s důrazem na specifika regionu důležitá pro jeho další rozvoj • Česká republika – zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry a zdroje; obyvatelstvo: základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky, sídelní poměry; rozmístění hospodářských aktivit, sektorová a odvětvová struktura hospodářství; transformační společenské, politické a hospodářské procesy a jejich územní projevy a dopady; hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě, zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu • regiony České republiky – územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění, kraj místního regionu, přeshraniční spolupráce se sousedními státy v euroregionech
GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE	
<ul style="list-style-type: none"> • organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů 	<ul style="list-style-type: none"> • komunikační geografický a kartografický jazyk – vybrané obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy; základní topografické útvary: důležité body, výrazné liniové (čárové) útvary, plošné útvary a jejich kombinace: síť, povrchy, ohniska – uzly; hlavní kartografické produkty: plán, mapa; jazyk mapy: symboly, smluvené značky, vysvětlivky; statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky; základní informační geografická média a zdroje dat
<p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák - vymezí a lokalizuje území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy; charakterizuje přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu; určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední státy; rozlišuje přírodní podmínky ČR, popíše povrch a jeho členitost; uvede hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva; vyhledá na mapách jednotlivé kraje České republiky a charakterizuje hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti; - rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii</p>	

NÁZEV VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU: VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Vzdělávací oblast: **Umění a kultura**

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Výtvarná výchova se vyučuje jako samostatný předmět, a to v 6. ročníku v rozsahu 2 hodiny týdně, v 7., 8. a 9. ročníku 1 hodina týdně. Výtvarná výchova učí uměleckému vnímání světa. Rozvíjí tvořivost a estetické cítění, přispívá k utváření kladného vztahu ke kulturním hodnotám současnosti i minulosti. Výuka probíhá v kmenových třídách, je doplňována o vycházky do přírody a do muzea, galerie apod.

Cílem předmětu je umožnit žákům poznávat okolní svět i svůj vnitřní svět, a to prostřednictvím různorodých výtvarných činností. Umožňuje žákům, aby si v konkrétních činnostech prakticky osvojovali potřebné výtvarné dovednosti a techniky, rozvíjeli svoji přirozenou potřebu vlastního výtvarného projevu, fantazii, prostorovou představivost, smysl pro originalitu a tím jim napomáhá rozvíjet vlastní tvořivé stránky jejich osobnosti.

Žáci jsou zároveň vedeni ke kladnému vztahu ke kulturnímu bohatství své vlasti i k evropské a světové výtvarné kultuře.

Vzdělávání v předmětu směřuje k:

- rozvíjení tvořivosti a představivosti
- osvojení pracovních návyků
- osvojení základních výtvarných technik a postupů

Průřezová témata

- OSV (Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj, Morální rozvoj)
- VDO (Občanská společnost a škola)
- EGS (Evropa a svět nás zajímá, Jsme Evropané)
- MKV (Kulturní diference)
- EV (Vztah člověka k prostředí)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Vyučující využije všech dostupných a vhodných forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí.

Kompetence k učení

Žáci: - učí se realizovat vlastní nápady

- tvořivě přistupují k řešení zajímavých úkolů

Učitel: - umožňuje žákům realizovat vlastní nápady

- podněcuje u žáků tvořivost
- motivuje žáky k reprezentaci školy a k účasti na soutěžích

Kompetence k řešení problémů

Žáci: - aplikují osvojené postupy a vědomosti do praxe

- prezentují své výstupy ve školním časopise a na výstavách

Učitel: - vede žáky ke kreativě

Kompetence komunikativní

Žáci: - jsou schopni aktivního kultivovaného projevu v mateřském jazyce

Učitel: - učí žáky obhajovat kultivovanou formou svůj názor a zároveň vyslechnout a respektovat názor jiných

Kompetence sociální a personální

Žáci: - dokážou spolupracovat v týmu
- učí se kriticky posuzovat a hodnotit

Učitel: - vede žáky k respektování práce vlastní i druhých
- učí žáky základům kooperace, týmové práce, vzájemné pomoci a empatie

Kompetence občanské

Žáci: - učí se prezentovat se na veřejnosti
- učí se hrdosti na kulturní dědictví svého národa
- nalézají nová řešení a postupy

Učitel: - připravuje žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti
- seznamuje žáky s kulturním dědictvím národa

Kompetence pracovní

Žáci: - učí se trpělivosti a preciznosti
- osvojují si různé výtvarné techniky

Učitel: - pomáhá žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti
- výuku doplňuje o praktické exkurze

Kompetence digitální

Žáci: - vyjadřují se výtvarně za pomoci digitálních prostředků
- využívají digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti

Učitel: - ukazuje žákům možnosti využití digitálních technologií ve výtvarné tvorbě

Výstupy žáka	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vybírá, pojmenovává i samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů a zkušeností na základě vlastního vnímání, poznání a svých představ • uplatňuje variace různých vlastností jednotlivých prvků a jejich vztahů, aby tak docílil osobitých výsledků • učí se interpretovat vizuálně reálně vnímané skutečnosti a odlišovat je od fantazijních představ • zachycuje vizuálně vnímané skutečnosti na základě vlastních pocitů, nálad a schopností • vnímá okolní prostředí jako zdroj inspirace při tvorbě uměleckých hodnot • prostřednictvím vlastní kreativní činnosti, která vychází z individuálních představ, fantazie, vnímání a prožívání objevuje a utváří si vlastní názor na okolní svět • dodržuje zásady společenského chování při kulturních akcích • je schopen sebekontroly, seberegulace ve známém i cizím prostředí • je schopen komunikace ve skupině, spolupráce, kompromisu při řešení a vytváření zadaných úloh, diskutuje o problémech, hledá jejich řešení, komunikuje v rámci zásad slušného chování • prezentuje vlastní tvorbu před spolužáky, porovnává a hodnotí účinek vlastního výtvarného vyjádření s pracemi spolužáků a při tom si uvědomuje rozdílnost názorů a přístupů • vnímá sám sebe, své nejbližší okolí, vlastní sociokulturní zázemí, vnímá odlišnosti různých kultur • učí se respektovat kulturní, etnické a jiné odlišnosti, chápat přínos evropské a světové kultury pro rozvoj národně regionální kultury • poznává lidové tradice, zvyky a svátky, výtvarně se k nim vyjadřuje, uvědomuje si jejich význam v naší kultuře • vnímá kulturní dědictví regionu a jmenuje umělecké osobnosti tvořící v regionu • umění vnímá jako bohatství své země a uvědomuje si význam ochrany kulturních památek • orientuje se v nabídkách kulturních institucí regionu • využívá podněty z médií jako zdroj informací 	<ul style="list-style-type: none"> • Vztahy mezi vlastním prožíváním a realitou • Dekorativní členění plochy (podobnost, kontrast, rytmus, struktura) • Techniky malby • Techniky kresby • Perspektiva • Světlo a stín • Kresba různými materiály • Kombinovaná technika • Tvorba objektů, prostorová tvorba • Teorie barev (teplé a studené barvy, barvy příbuzné,...) • Prohlubování schopnosti citového vnímání, osobních prožitků,... a jejich výtvarná podoba • Využití přírodních motivů, vztah člověka s okolním světem, vesmírem,... • Subjektivní vyjádření fantaskních představ s využitím různorodých materiálů, výtvarných postupů a technik • Rozvíjení estetického citění – tematické práce motivované lidovou tradicí – Vánoce, Velikonoce,... a jejich uplatnění při vkusné výzdobě interiéru

Výstupy žáka	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vnímá působení barev, uvědomuje si jejich psychický účinek • prostřednictvím vnímání si vytváří vlastní názor, objevuje svět, tvoří si postoj k němu. Vychází z vlastních představ a vnímání, které kreativně přetváří • učí se interpretovat vizuálně reálně vnímané skutečnosti a odlišovat je od fantazijních představ • zachycuje vizuálně vnímané skutečnosti na základě vlastních pocitů, nálad a schopností • uvědomuje si význam kulturních dědictví, zvyků a tradic • orientuje se v oblastech moderního výtvarného umění • je schopen kriticky hodnotit, obhájit, zdůvodnit vlastní výtvarnou výpověď, vést o ni dialog, argumentovat, vyjadřovat se k tvorbě druhých a tolerovat a chápat ji • komunikuje v rámci zásad slušného chování, asertivního jednání, ve skupině spolupracuje, polemizuje, je schopen kompromisu • diskutuje o globálních problémech, o problémech svých i svého okolí, hledá možnosti řešení a realizace • vnímá sám sebe, své nejbližší okolí, vlastní sociokulturní zázemí, vnímá odlišnosti různých kultur • pro vyhledávání informací je schopen používat nástroje internetu, využívá informačních zdrojů hromadných sdělovacích prostředků, aktuálního kulturních dění ve svém okolí, podnětů z vlastní četby • citlivě vnímá přírodu a je schopen tento prožitek přenášet do výtvarného projevu • orientuje se v teorii znalosti barev (základní barevná škála, barvy teplé, studené, míchání barev, kontrast světlostní a barevný, ...) • rozlišuje odlišnosti přírodních tvarů, struktury, povrchu, barev a hmoty vhodnými výtvarnými technikami • uvědomuje si problematiku globálního dění, důsledků aktivit člověka na jeho vývoj, zajímá se o možnosti řešení problému s tím spojených • vnímá kulturní dědictví regionu (kulturní památky) a jmenuje významné umělecké osobnosti tvořící v regionu. • orientuje se v nabídkách kulturních institucí regionu 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozlišování barevných tónů a dalších světelných kvalit na základě jejich porovnání. • Působení barvy, její možnosti (redukovaná barevná škála, valéry barvy) • Prohlubování schopností citového vnímání. Využití výtvarných prostředků pro vlastní vyjádření autentických smyslových zážitků, emocí, myšlenek. Propojení zrakového vnímání s vjemy ostatních smyslů (hmat, sluch, čich,...) • Zdokonalování techniky kresby (zvlněná linie, její kultivace, šrafura, stínování, vrstvení tvarů, linií v rámci plochy i prostoru) • Výrazové možnosti kreslicího materiálu (uhel, • Rudka, křída, tužka, perokresba • Kompozice barevných ploch, plošných prvků a písma (řazení světlých a tmavých ploch, experimentální řazení, seskupování, zmenšování i zvětšování, zmnožování,...) • Řemeslné zpracování materiálu, rozvoj citu pro přírodní materiály. • Vytváření přehledu o historických slozích a jeho uplatnění ve vlastní tvorbě (např. návrh na vitráž, kresba v plenéru architektonických prvků, prostorové vytváření) • Vnímání vlastní výtvarné činnosti jako odraz prožitku (četba, film, hudba, sny, představy, přání, stres). • Rozvíjení znalostí o výtvarném umění (parafráze uměleckého díla)

Výstupy žáka	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zná prvky kreslené výstavby lidské postavy, uvědomuje si vztahy postavy a prostoru při pohybu (sport, tanec, pantomima). • má přehled, jakým způsobem zobrazuje současné výtvarné umění lidskou postavu. Uvědomuje si proměnu ideálu lidského těla na příkladech výtvarných děl z historie i různých kultur. • vnímá obsah výtvarného vyjádření uměleckých projevů minulosti a současnosti. • dokáže posoudit význam a přínos různých národů a kultur k obměně výtvarného vyjádření. Respektuje kulturní, etnické a jiné odlišnosti. • uplatňuje své dovednosti a vědomosti při návrzích designu jednoduchých předmětů. • je schopen kriticky hodnotit, obhájit a zdůvodnit vlastní výtvarnou výpověď, vyjadřovat se k tvorbě druhých, tolerovat a chápat ji. • porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů • Vytváří si vlastní názor a postoj na svět kolem sebe při kreativní činnosti vycházející z individuálních představ, fantazie, vnímání a prožívání. • uvědomuje si změny vlastního výtvarného projevu. • využívá práci se světlem a barvou v konkrétním prostoru. • uvědomuje si okolní prostředí jako zdroj inspirace pro utváření uměleckých hodnot. • užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace • vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných obrazných vyjádření • rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu 	<ul style="list-style-type: none"> • Člověk - lidské tělo, části lidského těla, portrét • Člověk a příroda • Člověk a práce • Životní styl • Vnitřní svět • Sny • Člověk a hudba, pohyb a doteky • Zátiší • Vynálezy • Architektura • Prohlubování schopnosti individuálního vnímání vlastní tvorby v každodenním procesu • Vnímání vlastní výtvarné činnosti jako odraz prožitků (četba, film, hudba, sny, představy, přání, stres)

Výstupy žáka	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků • zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie • zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace • vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; • rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku • interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků • ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření 	<ul style="list-style-type: none"> • Prohlubování schopnosti citového vnímání • Vnímání vlastní výtvarné činnosti jako odraz prožitků (hudba, četba, film, divadlo, sny, představy, přání, stres) • Příprava dekorací na školní ples
<p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>žák - uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru; uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci; při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních; vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity</p>	

NÁZEV VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU: HUDEBNÍ VÝCHOVA

Vzdělávací oblast: **Umění a kultura**

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Hudební výchova se vyučuje jako samostatný předmět, a to v 6. až 9. ročníku v rozsahu 1 hodina týdně. Hudební výchova učí uměleckému vnímání světa. Rozvíjí tvořivost a estetické cítění, přispívá k utváření kladného vztahu ke kulturním hodnotám současnosti i minulosti. Výuka probíhá v kmenových třídách a v učebně společenskovedních předmětů.

Hudební výchova zahrnuje vokální, instrumentální, hudebně pohybové, hudebně tvořivé a percepční složky, které se vzájemně propojují a doplňují. Nabyté schopnosti využívají žáci při všech hudebních aktivitách (zpěvu, tanci, hře na nástroj, orientaci při poslechu hudebních děl), chápou umění jako prostředek komunikace obohacující citový život, přistupují tolerantně ke kulturním hodnotám i k hudebním projevům různých národů.

Vzdělávání v předmětu směřuje k:

- rozvíjení hudebnosti
- vyjadřování svých pocitů prostřednictvím hudebních a pohybových aktivit
- osvojení základních hudebních technik a postupů

Průřezová témata

- OSV (Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj, Morální rozvoj)
- VDO (Občanská společnost a škola)
- EGS (Evropa a svět nás zajímá, Jsme Evropané)
- MKV (Kulturní diference)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Vyučující využije všech dostupných a vhodných forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí.

Kompetence k učení

Žáci: - učí se vyjadřovat své emoce prostřednictvím hudby
- tvořivě přistupují k řešení zajímavých úkolů

Učitel: - umožňuje žákům realizovat vlastní nápady

- podněcuje u žáků tvořivost
- vede žáky k samostatnému organizování některých akcí
- motivuje žáky k reprezentaci školy a k účasti na soutěžích

Kompetence k řešení problémů

Žáci: - aplikují osvojené postupy a vědomosti do praxe
- získává informace z věrohodných zdrojů

Učitel: - podněcuje žáky k tvořivému myšlení a logickému uvažování

- vede žáky ke kritickému posuzování žánrů a stylů hudby
- vede žáky k aktivní účasti na životě školy

Kompetence komunikativní

Žáci: - jsou schopni aktivního kultivovaného projevu v mateřském jazyce

- učí se vystupovat na veřejnosti

Učitel: - učí žáky obhajovat kultivovanou formou vlastní názor a zároveň vyslechnout a respektovat názor jiných

- podporuje komunikaci s jinými institucemi

Kompetence sociální a personální

Žáci: - dokážou spolupracovat v týmu
- učí se kriticky posuzovat a hodnotit

Učitel: - vede žáky k respektování práce vlastní i druhých

- učí žáky základům kooperace, týmové práce, vzájemné pomoci a empatie

Kompetence občanské

Žáci: - učí se prezentovat se při kulturních akcích pro veřejnost
- učí se hrdosti na kulturní dědictví svého národa

Učitel: - připravuje žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti

- seznamuje žáky s kulturním dědictvím národa

Kompetence pracovní

Žáci: - učí se trpělivosti a preciznosti
- učí se zodpovědnosti
- osvojují si různé pěvecké, hudebně pohybové a intonační techniky

Učitel: - pomáhá žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti

- vede žáky k užívání různých nástrojů a vybavení
- výuku doplňuje o návštěvu kulturních akcí

Kompetence digitální

Žáci: - ovládají běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby, které jim pomáhají zachytit jejich hudební projev

- využívají je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti

- chápou význam digitálních technologií pro lidskou společnost,

- seznamují se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy i rizika

Učitel: - pomáhá žákům orientovat se ve světě moderních digitálních technologií

Výstupy žáka	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> • využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách • orientuje se v jednoduchém notovém zápise • vyhledá určené takty 	<p>vokální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • intonační cvičení • vzestupná a sestupná řada tonů • intonace durových stupnic • zpěv lidových písní • práce s notovým zápisem
<ul style="list-style-type: none"> • taktuje ve dvoučtvrtečním a tříčtvrtečním taktu • pohybem vyjadřuje pochodový, polkový a valčíkový rytmus • pohybem vyjádří obsah písně 	<p>hudebně pohybové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • pohybový doprovod znějící hudby • taktování • taneční kroky • vlastní pohybové ztvárnění
<ul style="list-style-type: none"> • rytmicky doprovází jednoduchou píseň na jednoduché hudební nástroje • vytvoří vlastní rytmické motivy 	<p>instrumentální činnost</p> <ul style="list-style-type: none"> • hra na hudební nástroje – nástrojová reprodukce melodií (motivků, témat, písní) • hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře
<ul style="list-style-type: none"> • sluchem rozliší zvuk vybraných hudebních nástrojů a pojmenuje je • rozliší píseň lidovou a umělou • rozliší skladbu vokální a skladbu instrumentální • seznámí se s vybranými skladbami 	<p>poslechové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • hudební styly a žánry • píseň lidová a umělá • poznávání hudebních nástrojů • vokální a instrumentální tvorba

Výstupy žáka	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase 	<p>vokální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • hudební rytmus, • odhalování vzájemných souvislostí rytmu řeči a hudby, využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu
<ul style="list-style-type: none"> • pohybem reaguje na znějící hudbu s využitím jednoduchých gest a tanečních kroků • využívá získaných znalostí a dovedností k vytvoření hudebně dramatického vystoupení • rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě 	<p>hudebně pohybové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby – tempové, dynamické, rytmicko-metrické, harmonické
<ul style="list-style-type: none"> • rytmicky doprovází jednoduchou píseň na jednoduché hudební nástroje • vytvoří vlastní rytmické motivy 	<p>instrumentální činnost</p> <ul style="list-style-type: none"> • záznam hudby – noty, notační programy a další způsoby záznamu hudby
<ul style="list-style-type: none"> • při poslechu využívá získané zkušenosti • spojuje poslech s instrumentální nebo pohybovou činností • rozpozná některé hudební nástroje, jejich výrazové možnosti 	<p>poslechové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby – postihování hudebně výrazových prostředků, významné sémantické prvky užití ve skladbě a jejich význam pro pochopení hudebního díla

Výstupy žáka	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje správné pěvecké návyky, hlasovou hygienu • zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně podle individuálních možností • respektuje dynamiku písně • používá jednoduché nástroje k doprovodu písně • zná pojem akord • umí rytmicky přesně zazpívat vybrané písně 	<p>vokální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • pěvecký a mluvní projev – rozšiřování hlasového rozsahu, • hlasová hygiena, hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy, mutace, • vícehlasý a jednohlasý zpěv, deklamace, techniky vokálního projevu (scat, falzet apod.), jejich individuální využití při zpěvu i při společných vokálně instrumentálních aktivitách
<ul style="list-style-type: none"> • pohybem vyjadřuje různé taneční rytmy 	<p>hudebně pohybové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • orientace v prostoru – rozvoj pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách
<ul style="list-style-type: none"> • reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace 	<p>instrumentální činnost</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje • hra a tvorba doprovodů s využitím keyboardů a počítačů • nástrojová improvizace (jednoduché hudební formy)
<ul style="list-style-type: none"> • postihuje rytmické, dynamické a výrazové změny v hudebním proudu • rozliší základní vlastnosti tónu • sluchem rozliší melodii vzestupnou a sestupnou 	<p>poslechové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • hudební dílo a jeho autor – hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi (inspirace, epigonství, kýč, módnost a modernost, stylová provázanost)

Výstupy žáka	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje správné pěvecké návyky, hlasovou hygienu • rytmicky zazpívá vybrané písně • podle svých individuálních dispozic zpívá pěvecky správně a kultivovaně písně různých pěveckých žánrů 	<p>vokální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti – reprodukce tónů a melodií, zachycování rytmu, popřípadě i melodie zpívané (hrané) písně pomocí grafického (notového) záznamu • reflexe vokálního projevu – vlastní vokální projev a vokální projev ostatních, hledání možností nápravy hlasové nedostatečnosti (transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti)
<ul style="list-style-type: none"> • pohybem vyjadřuje různé taneční rytmy • spojuje poslech s pohybovou aktivitou 	<p>hudebně pohybové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla - pantomima, improvizace
<ul style="list-style-type: none"> • tvoří jednoduché doprovody písní • sestaví hudební pásmo • postihuje hudební výrazové prostředky • spojuje poslech s instrumentální aktivitou 	<p>instrumentální činnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy
<ul style="list-style-type: none"> • postihuje rytmické, dynamické a výrazové změny v hudebním proudu • orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku • zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období • vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění 	<p>poslechové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • interpretace znějící hudby – slovní charakterizování hudebního díla (slohové a stylové zařazení apod.), vytváření vlastních soudů a preferencí
<p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák - doprovází písně pomocí ostinata; interpretuje vybrané lidové a umělé písně; rozeznává různé hudební žánry - pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu - rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru - uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl</p>	

NÁZEV VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU: TĚLESNÁ VÝCHOVA

Vzdělávací oblast: **Člověk a zdraví**

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Tělesná výchova se vyučuje jako samostatný předmět, a to v 6. až 9. ročníku v rozsahu 2 hodiny týdně. Tělesná výchova napomáhá zdravému životnímu stylu a podporuje tělesnou a duševní pohodu. Výuka probíhá převážně v tělocvičně a na školním hřišti, s ohledem na počasí i provozní možnosti je doplňována výukou v přírodě, na kluzišti, na sjezdovkách apod.

Vzdělávací obsah předmětu je rozdělen do tří okruhů: činnosti ovlivňující zdraví, činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností a činnosti podporující pohybové učení.

Vzdělávání v předmětu směřuje k:

- rozvoji zdravého životního stylu
- vzbuzení zájmu o pohybové aktivity a sport
- osvojení a prohloubení pohybových dovedností

Průřezová témata

- OSV (Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj, Morální rozvoj)
- VDO (Občanská společnost a škola, Občan, občanská společnost a stát)
- EGS (Evropa a svět nás zajímá, Jsme Evropané)
- MKV (Lidské vztahy, Multikulturalita)
- EV (Vztah člověka k prostředí)
- MDV (Fungování a vliv médií ve společnosti)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Vyučující využije všech dostupných a vhodných forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí.

Kompetence k učení

- Žáci:
- učí se cvičit podle jednoduchého nákresu nebo popisu cvičení
  - učí se měřit výkony a porovnávat je s předchozími
  - adaptují se na vodní prostředí, dodržují hygienu plavání, zvládají v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti
  - zvládají v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti

- Učitel:
- vede žáky k objektivnímu sebehodnocení v konkurenčním prostředí
  - vede žáky k osvojení si základního tělocvičného názvosloví
  - motivuje žáky k reprezentaci školy a k účasti na závodech

Kompetence k řešení problémů

- Žáci:
- uplatňují zásady bezpečného chování ve sportovním prostředí
  - řeší problémy v souvislosti s nespportovním chováním
  - používají různé sportovní náčiní a nářadí

- Učitel:
- dodává žákům sebedůvěru
  - podle potřeby žákům v činnostech pomáhá

Kompetence komunikativní

- Žáci: - jsou vedeni ke spolupráci při týmových pohybových činnostech a soutěžích
- učí se reagovat na základní povely a pokyny a sami je i vydávají
- zorganizují pohybové soutěže, činnosti a jejich varianty
- učí se vystupovat na veřejnosti

- Učitel: - vede žáky k vzájemnému naslouchání a oceňování přínosu druhých
- podporuje přátelské vztahy ve třídě

Kompetence sociální a personální

- Žáci: - dokážou spolupracovat v týmu
- umí řešit konflikty
- učí se kriticky posuzovat a hodnotit

- Učitel: - vede žáky k jednání v duchu fair - play
- učí žáky základům spolupráce
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence občanské

- Žáci: - podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu
- projevují přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení své zdatnosti
- spojují svou pohybovou činnost se zdravím
- učí se být ohleduplní a taktní

- Učitel: - vede žáky k aktivnímu zapojení do sportovních aktivit
- spoluvytváří bezpečnou a zdravou atmosféru v kolektivu
- klade důraz na environmentální výchovu
- bere u žáků ohled na individuální rozdíly národnostní, náboženské a kulturní

Kompetence pracovní

- Žáci: - učí se trpělivosti a preciznosti
- učí se zodpovědnosti

- Učitel: - pomáhá žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti
- vede žáky k uplatňování hlavních zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v běžném životě
- učí se užívat jednotlivé tělocvičné náradí a náčiní

Kompetence digitální

- Žáci: - chápou význam digitálních technologií, vědí, že je lze využít ve sportu (měření času, nahrávání výkonů, porovnávání pokroku na digitálních záběrech)

- Učitel: - pomáhá žákům orientovat se v této problematice

Výstupy žáka	Učivo	
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ		
<ul style="list-style-type: none"> aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překování únavy a předcházení stresovým situacím 	<ul style="list-style-type: none"> správné držení těla, zvyšování kloubních pohybů, preventivní pohybová činnost, správné zapojení dechu 	6. – 9.
<ul style="list-style-type: none"> usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program 	<ul style="list-style-type: none"> celkové posilování svalového aparátu (prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí), rozvoj vytrvalosti, zdravotně orientovaná zdatnost 	6. – 9.
<ul style="list-style-type: none"> samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly 	<ul style="list-style-type: none"> žák je schopen individuálního rozcvičení strečink celého těla před a po ukončení hodiny, na závěr hodiny uvolnění nejzatíženějších partií těla 	8. – 9.
<ul style="list-style-type: none"> odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím, upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší 	<ul style="list-style-type: none"> drogy a jiné škodliviny (anabolika, látky zvyšující fyzickou kondici a podporující růst sval. hmoty), reakce těla při zhoršení rozptylových podmínek, vhodná úprava pohybových aktivit 	6. – 9.
<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost 	<ul style="list-style-type: none"> seznámení žáků s vhodným a bezpečným chováním na sportovních akcích konaných ve škole i mimo školu zásady bezpečného používání konkrétních sportovních potřeb a náradí 	6. – 9.
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ		
<ul style="list-style-type: none"> zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny 	<ul style="list-style-type: none"> drobné pohybové hry, netradiční pohybové hry a aktivity 	6. – 9.
	<ul style="list-style-type: none"> turistika a pobyt v přírodě / orientace na mapě, měřítko mapy, uplatňování pravidel bezp. siln. provozu v roli chodce, ochrana přírody, základy orient. běhu, topografické značky, práce s 	8.

	buzolou, základy první pomoci, turistika dle zdatnosti žáků/	
	• lyžování, bruslení – dle podmínek	6. – 9.
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ		
<ul style="list-style-type: none"> • užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu • naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu • dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji • rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora • sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí • zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci 	<ul style="list-style-type: none"> • sportovní hry • košíková – správný postoj při přihrávce, driblink pravou, levou, driblinková abeceda 	6..
	<ul style="list-style-type: none"> • košíková - dvojtakt, střelba na koš, driblink se slalomem, nácvik herní činnosti, obranný pohyb 	7.
	<ul style="list-style-type: none"> • košíková - útok, obrana – osobní, zónová, poziční střelba, střelba z dálky, clony, uvolňování hráče bez míče, s míčem, organizace hry - pravidla 	8. – 9
	<ul style="list-style-type: none"> • přehazovaná – přehození míče přes síť, rychlá a přesná přihrávka, hra 	6.
	<ul style="list-style-type: none"> • odbíjená – nácvik přihrávek vrchem, odbíjení spodem 	7.
	<ul style="list-style-type: none"> • přihrávky vrchem i spodem přes síť, podání spodem i vrchem, nácvik útoku po přihrávce, blokování, příjem podání spodem, vrchem, nácvik smeče, hra v poli 	8. – 9.
	<ul style="list-style-type: none"> • doplňkové sportovní hry – minikopaná, florbal, fotbal, ringo, netradiční hry 	6. – 9.

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák - usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí; cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy; odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem; vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity; uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného; uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu - chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti

- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech; posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatku

- užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka; naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu; dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji; rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka; sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže

NÁZEV VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU: PRAKTICKÉ ČINNOSTI

Vzdělávací oblast: **Člověk a svět práce**

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Obsahové, časové a organizační vymezení

RVP ZV ve vzdělávací oblasti Člověk a svět práce vyučovací předmět, jenž má být na 2. stupni vyučován v rozsahu tři hodiny, nijak nepojmenovává. Na naší škole byl zvolen název Praktické činnosti. Vyučují se jako samostatný předmět, a to v 7., 8. a 9. ročníku v rozsahu 1 hodina týdně. Ve třídě bez rozšířené výuky anglického jazyka probíhá v 6. ročníku výuka předmětu Praktické činnosti v rozsahu jedné disponibilní vyučovací hodiny. V závislosti na zvoleném tematickém okruhu může být výuka rozdělena do bloků – dvě vyučovací hodiny jednou za čtrnáct dní.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a svět práce je rozdělen na osm tematických okruhů: Práce s technickými materiály, Pěstivelské práce a chovatelství, Design a konstruování, Provoz a údržba domácnosti, Příprava pokrmů, Práce s laboratorní technikou, Využití digitálních technologií, Svět práce. Snahou je, aby žáci v průběhu výuky absolvovali co největší počet tematických okruhů, ohled je brán na jejich věk i provozní možnosti školy. V 8. či 9. ročníku je zařazen okruh Svět práce, který je zaměřen na výběr budoucího povolání.

V předmětu Praktické činnosti se žáci učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích je dbáno na bezpečnost při práci a na hygienu práce.

Vzdělávání v předmětu směřuje k:

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- rozvíjení manuální zručnosti, k podpoře tvořivosti
- vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci
- poznání, že technika je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka

Průřezová témata

- OSV (Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj, Morální rozvoj)
- VDO (Občanská společnost a škola)
- EV (Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Vyučující využije všech dostupných a vhodných forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí.

Kompetence k učení

- Žáci: - osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky, tvořivě přistupují k řešení úkolů
- učí se poznávat různé nástroje, nářadí, pomůcky

Učitel: - umožňuje žákům realizovat vlastní nápady

- podněcuje u žáků tvořivost
- umožňuje žákům pracovat s různými materiály a nástroji

Kompetence k řešení problémů

Žáci: - aplikují osvojené postupy a vědomosti do praxe
- dokážou samostatně přistoupit k problému

Učitel: - podněcuje žáky k tvořivému myšlení a logickému uvažování
- vede je k samostatnosti při řešení problémů
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů

Kompetence komunikativní

Žáci: - si rozšiřují slovní zásobu v dané oblasti
- učí se popsat postup práce

Učitel: - vede žáky k užívání správné terminologie

Kompetence sociální a personální

Žáci: - dokážou spolupracovat v týmu
- učí se kriticky posuzovat a hodnotit práci svou i ostatních

Učitel: - vede žáky k respektování práce vlastní i druhých
- učí žáky základům kooperace, týmové práce, vzájemné pomoci

Kompetence občanské

Žáci: - jsou houževnatí, učí se překonávat obtíže
- jsou flexibilní při změnách
- umí naslouchat a brát v úvahu názory ostatních

Učitel: - vytváří u žáků pozitivní vztah k práci
- vede žáky k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- umožňuje žákům na základě jasných kritérií hodnotit výsledky své činnosti

Kompetence pracovní

Žáci: - učí se trpělivosti a preciznosti
- učí se správně zacházet s pracovními pomůckami a náradím
- osvojují si různé techniky a postupy

Učitel: - pomáhá žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti
- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti a hygieny včetně používání ochranných pracovních prostředků
- vede žáky ke správným způsobům užití materiálu a pracovních nástrojů
- zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- rozvíjí formy projektové činnosti, skupinové a individuální práce
- vede žáky k sebehodnocení a posouzení reálných možností při profesní orientaci

Kompetence digitální

Žáci: - využívají digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti,
- chápou význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamují se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání

Učitel – vede žáky k pochopení potřebnosti využívání digitálních technologií v pracovním prostředí předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Výstupy žáka	Učivo
PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY 7. ročník	
<ul style="list-style-type: none"> • provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň • řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí • organizuje a plánuje svoji pracovní činnost • užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku • dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> • vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity) • pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování • jednoduché pracovní operace a postupy • organizace práce, důležité technologické postupy • technické náčrty a výkresy, technické informace, návody • úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla
<p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák (9. ročník) - získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň; řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí; organizuje svoji pracovní činnost; pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech; dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu - rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti - zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu - správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky - dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku - dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném úrazu</p>	
DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ 7. ročník	
<ul style="list-style-type: none"> • sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model • navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj. • provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení • dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> • stavebnice (konstrukční, elektrotechnické, elektronické), sestavování modelů, tvorba konstrukčních prvků, montáž a demontáž • návod, předloha, náčrt, plán, schéma, jednoduchý program
<p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák (9. ročník) - sestaví podle návodu, náčrtu, plánu daný model; ovládá montáž a demontáž jednoduchého zařízení, provádí údržbu jednoduchých předmětů a zařízení; dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu</p>	
PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ 7. ročník	
<ul style="list-style-type: none"> • volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin • pěstuje a využívá květiny pro výzdobu • používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu 	<ul style="list-style-type: none"> • základní podmínky pro pěstování – půda a její zpracování, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy

<ul style="list-style-type: none"> • prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty • dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty 	<ul style="list-style-type: none"> • zelenina – osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování; pěstování vybraných druhů zeleniny • okrasné rostliny – základy ošetřování pokojových květin, pěstování vybraných okrasných dřevin a květin; květina v exteriéru a interiéru (hydroponie, bonsaje), řez, jednoduchá vazba, úprava květin • ovocné rostliny – druhy ovocných rostlin, způsob pěstování, uskladnění a zpracování • léčivé rostliny, koření – pěstování vybrané rostliny; rostliny a zdraví člověka; léčivé účinky rostlin, rostliny jedovaté; rostliny jako drogy a jejich zneužívání; alergie • chovatelství – chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu; kontakt se známými a neznámými zvířaty
<p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák (9. ročník) - volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin; pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě; používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu; prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty; dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu způsobeném zvířaty a při styku s jedovatými rostlinami</p>	
<p>PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI 9. ročník</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví • ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů • správně zachází s pomůckami, nástroji, náradím a zařízením včetně údržby, • provádí drobnou domácí údržbu • dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem 	<ul style="list-style-type: none"> • finance, provoz a údržba domácnosti – rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory; hotovostní a bezhotovostní platební styk, ekonomika domácnosti; údržba oděvů a textilií, úklid domácnosti, postupy, prostředky a jejich dopad na životní prostředí, odpad a jeho ekologická likvidace; spotřebiče v domácnosti • elektrotechnika v domácnosti – elektrická instalace, elektrické spotřebiče, elektronika, sdělovací technika, funkce, ovládání a užití, ochrana, údržba, bezpečnost a ekonomika provozu, nebezpečí úrazu elektrickým proudem
<p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák (9. ročník)- provádí jednoduché operace platebního styku; ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů; správně zachází s pomůckami, nástroji, náradím a zařízením, provádí drobnou domácí údržbu, používá vhodné prostředky při práci v domácnosti; dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu elektrickým proudem nebo chemikálií</p>	
<p>PŘÍPRAVA POKRMŮ 9. ročník</p>	

<ul style="list-style-type: none"> • používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče • připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy • dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni 	<ul style="list-style-type: none"> • kuchyně – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu • potraviny – výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku • příprava pokrmů – úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů • úprava stolu a stolování – jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole
<p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák - používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče; připraví jednoduché pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy; dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu; dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni</p>	
<p>PRÁCE S LABORATORNÍ TECHNIKOU 9. ročník</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů • zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl • vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci • dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci • poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři 	<ul style="list-style-type: none"> • základní laboratorní postupy a metody • základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky
<p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák - vybere a prakticky využívá pracovní postup konkrétní laboratorní činnosti a dodrží kázeň při práci s přístroji, zařízením a pomůckami nutnými pro konání pozorování, měření, experimentu; dodržuje hygienu práce a zásady bezpečné práce s laboratorní technikou, příslušnými nástroji, přístroji a pomůckami při laboratorních činnostech; poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři</p>	
<p>VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ 9. ročník</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky • propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení • pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava 	<ul style="list-style-type: none"> • digitální technika – počítač a periferní zařízení, digitální fotoaparát, videokamera, PDA, CD a DVD přehrávače, e-kniha, mobilní telefony • digitální technologie – bezdrátové technologie (USB, Bluetooth, wi-fi, GPRS, GMS), navigační technologie, konvergence technologií, multiplexování

<ul style="list-style-type: none"> ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> počítačové programy pro zpracovávání hlasových a grafických informací – úpravy, archivace, střih; operační systémy, vzájemná komunikace zařízení mobilní služby – operátoři, tarify
<p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák - ovládá základní funkce vybraných digitálních zařízení, postupuje podle návodu k použití, při problémech vyhledá pomoc či expertní službu; propojuje vzájemně jednotlivá vybraná digitální zařízení pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi v situacích, které odpovídají okruhu jeho zájmů a potřeb; ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením; dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu</p>	
<p>SVĚT PRÁCE 9. ročník</p>	
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravě využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce 	<ul style="list-style-type: none"> trh práce – povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; rovnost příležitostí na trhu práce volba profesní orientace – základní principy, sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace, informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb možnosti vzdělávání – náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby zaměstnání – pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce, práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů podnikání – druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání
<p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák - orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, v učebních oborech a středních školách; posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlédnutím k potřebám běžného života; využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání; prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání - byl seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů - byl seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání</p>	

VOLITELNÉ PŘEDMĚTY

Nabídka volitelných předmětů je na naší škole velmi pestrá. Snahou je, aby žáci v průběhu výuky absolvovali různé volitelné předměty, aby si tak mohli rozšířit a prohloubit své znalosti z různých oblastí lidské činnosti. Ohled je přitom brán na jejich věk i provozní možnosti školy.

Většina seminářů je rozdělena na semináře, které učivo rozšiřují, a na semináře, které učivo opakují. Opakovací seminář je určen pro doplnění a zopakování znalostí.

Uvážlivá volba volitelných předmětů a seminářů umožní zvládnutí přijetí na střední školy a úspěšné studium na těchto školách.

Předmět: SEMINÁŘ Z ČESKÉHO JAZYKA (SČJ)

Charakteristika volitelného předmětu:

Obsahové, časové a organizační vymezení

Volitelný předmět Seminář z českého jazyka se vyučuje jako samostatný předmět v 9. ročníku 1 hodinu týdně.

Vzdělávání ve volitelném předmětu Seminář z českého jazyka je zaměřeno na:

- Komplexní rozšiřování a prohlubování vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura
- Přípravu žáků k přijímacím zkouškám
- umožnění slabším žákům upevnit si základní učivo
- ovládnutí základních jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i písemné podobě
- rozvíjení kultivovaného písemného i ústního projevu
- osvojování souvislého, plynulého a srozumitelného vyjadřování
- individuálnímu přístupu k žákům nadaným

Vyučovací předmět Seminář z českého jazyka souvisí se všemi předměty vzdělávacího oboru Jazyk a jazyková komunikace, zejména s průřezovými tématy mediální výchova a multikulturní výchova.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Žák: - vyhledává a třídí informace, propojuje je do širších významových celků
osvojuje si základní jazykové a literární pojmy
kriticky hodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Učitel: - vede žáky k vyhledávání a třídění informací, k užívání správné terminologie,
zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků

Kompetence k řešení problémů

Žák: - vyhledává informace vhodné k řešení problému
využívá získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení
samostatně řeší problémy a volí vhodné způsoby řešení

Učitel: - zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
vede žáky k uvážlivému rozhodování
vede žáky k plánování postupů

Kompetence komunikativní

Žák: - naslouchá promluvám druhých lidí a vhodně na ně reaguje
účinně se zapojuje do diskuze a vhodně obhájí své názory
využívá informačních a komunikačních prostředků

Učitel: - zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
vede žáky k výstižné argumentaci
vede žáky k logickému uvažování a výstižnému vyjádření svých myšlenek

Kompetence sociální a personální

Žák: - spolupracuje ve skupině
podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
dodržuje stanovená pravidla

Učitel: - vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
dodává žákům sebedůvěru

Kompetence občanské

Žáci: - respektuje názory, přesvědčení druhých
chrání naše tradice, kulturní i historické dědictví
aktivně se zapojuje do kulturního dění

Učitel: - vede k zájmu o kulturní dědictví
motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních

Kompetence pracovní

Žák: - dodržuje hygienu práce
dodržuje bezpečnostní pravidla pro práci s výpočetní technikou
využívá svých znalostí v běžné praxi

Učitel: - vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví
vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi

Kompetence digitální

Žák: - získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků

Učitel: učí žáky orientovat se v digitálním světě, odlišovat informace věrohodné od nevěrohodných či přímo lživých, předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení a dat

Předmět: RUSKÝ JAZYK (RJ)

Charakteristika volitelného předmětu:

Obsahové, časové a organizační vymezení

Volitelný předmět Ruský jazyk se vyučuje jako samostatný předmět v 8. a 9. ročníku 1 hodinu týdně.

Vzdělávání ve volitelném předmětu Ruský jazyk je zaměřeno na:

- seznámení s azbukou
- jednoduchou komunikaci v každodenních situacích
- snižování jazykových bariér
- poznávání života lidí a kulturních tradic
- prohlubování mezinárodního porozumění

Formy realizace

Vyučovací hodina

- skupinové vyučování, dialogy, výklad, poslech, četba
- reprodukce textu (písenná, ústní), samostatná práce (vyhledávání informací, práce se slovníkem), hry, recitace, dramatizace, zpěv, výukové programy na PC)

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Žák: - vybírá a využívá vhodné způsoby a metody pro efektivní učení
propojuje získané poznatky do širších celků
poznává smysl a cíl učení

Učitel: - vede žáky k ověření výsledků
zadáva úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace

Kompetence k řešení problémů

Žák: - je schopen pochopit problém
umí vyhledat vhodné informace

Učitel: - klade vhodné otázky
umožní volný přístup k informačním zdrojům

Kompetence komunikativní

Žák: - komunikuje na odpovídající úrovni
umí naslouchat promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagovat

Učitel: - vede žáky k výstižnému a souvislému projevu
vytváří příležitosti pro komunikaci se žáky
vede žáky k aktivitám, které mohou být vykonávány individuálně, ve dvojicích

Kompetence sociální a personální

Žák: - spolupracuje ve skupině
podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
je schopen sebekontroly

Učitel: - hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
podněcuje žáky k argumentaci

Kompetence občanské

Žáci: - respektuje názory druhých
zodpovědně se rozhoduje podle dané situace

Učitel: - vede žáky ke vzájemnému neslouchání si
vede žáky k diskuzi

Kompetence pracovní

Žák: - je schopen efektivně organizovat svou práci

Učitel: - napomáhá při cestě ke správnému řešení
zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu žáků

Kompetence digitální

Žák: - ovládá běžně používaná digitální zařízení,
vyhledává informace, třídí je a posuzuje

Učitel: - vede žáky k používání digitálních technologií při svém vzdělávání (překladače, digitální slovníky) a při vyhledávání informací

Předmět: NĚMECKÝ JAZYK (NJ)

Charakteristika volitelného předmětu:

Obsahové, časové a organizační vymezení

Volitelný předmět Německý jazyk se vyučuje jako samostatný předmět v 7. ročníku 1 hodinu týdně.

Vzdělávání ve volitelném předmětu Německý jazyk je zaměřeno na:

- seznámení s německým jazykem
- jednoduchou komunikaci v každodenních situacích
- snižování jazykových bariér
- poznávání života lidí a kulturních tradic

Formy realizace

Vyučovací hodina

- skupinové vyučování, dialogy, výklad, poslech, četba
- reprodukce textu (písemná, ústní), samostatná práce (vyhledávání informací, práce se slovníkem a s autentickými materiály), hry, recitace, dramatizace, zpěv, výukové programy na PC

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Žák: - vybírá a využívá vhodné způsoby a metody pro efektivní učení
propojuje získané poznatky do širších celků
poznává smysl a cíl učení

Učitel: - vede žáky k ověření výsledků
zadáva úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace

Kompetence k řešení problémů

Žák: - je schopen pochopit problém
umí vyhledat vhodné informace

Učitel: - klade vhodné otázky
umožní volný přístup k informačním zdrojům

Kompetence komunikativní

Žák: - komunikuje na odpovídající úrovni
umí naslouchat promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagovat

Učitel: - vede žáky k výstižnému a souvislému projevu
vytváří příležitosti pro komunikaci se žáky
vede žáky k aktivitám, které mohou být vykonávány individuálně, ve dvojicích

Kompetence sociální a personální

Žák: - spolupracuje ve skupině
podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
je schopen sebekontroly

Učitel: - hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
podněcuje žáky k argumentaci

Kompetence občanské

Žák: - respektuje názory druhých
zodpovědně se rozhoduje podle dané situace

Učitel: - vede žáky ke vzájemnému neslouchání si
vede žáky k diskusi

Kompetence pracovní

Žák: - je schopen efektivně organizovat svou práci

Učitel: - napomáhá při cestě ke správnému řešení
zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu žáků

Kompetence digitální

Žák: - chápe význam digitálních technologií pro vzdělávání
- využívá je při učení

Učitel: - napomáhá při cestě ke správnému využívání digitálních technologií při výuce cizích jazyků

Předmět: KONVERZACE V ANGLICKÉM JAZYCE (KAJ)

Charakteristika volitelného předmětu:

Obsahové, časové a organizační vymezení

Volitelný předmět Konverzace v anglickém jazyce se vyučuje jako samostatný předmět v 6. až 9. ročníku 1 hodinu týdně.

Vzdělávání ve volitelném předmětu Konverzace v AJ je zaměřeno na:

- prohloubení komunikativních dovedností
- poskytnutí jazykového základu pro komunikaci žáků v rámci Evropy a světa
- jednoduchou komunikaci v každodenních situacích
- snižování jazykových bariér
- poznávání života lidí a kulturních tradic
- prohlubování mezinárodního porozumění

Formy realizace

Vyučovací hodina

- skupinové vyučování, dialogy, výklad, poslech, četba
- reprodukce textu (písemná, ústní), samostatná práce (vyhledávání informací, práce se slovníkem a s autentickými materiály), hry, recitace, dramatizace, zpěv, výukové programy na PC, krátkodobé projekty

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Žák: - vybírá a využívá vhodné způsoby a metody pro efektivní učení
propojuje získané poznatky do širších celků
poznává smysl a cíl učení

Učitel: - vede žáky k ověření výsledků
zadáva úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace

Kompetence k řešení problémů

Žák: - je schopen pochopit problém
umí vyhledat vhodné informace

Učitel: - klade vhodné otázky
umožní volný přístup k informačním zdrojům

Kompetence komunikativní

Žák: - komunikuje na odpovídající úrovni
umí naslouchat promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagovat

Učitel: - vede žáky k výstižnému a souvislému projevu
vytváří příležitosti pro komunikaci se žáky
vede žáky k aktivitám, které mohou být vykonávány individuálně, ve dvojicích

Kompetence sociální a personální

Žák: - spolupracuje ve skupině
podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
je schopen sebekontroly

Učitel: - hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
podněcuje žáky k argumentaci

Kompetence občanské

Žák: - respektuje názory druhých
zodpovědně se rozhoduje podle dané situace

Učitel: - vede žáky ke vzájemnému neslouchání si
vede žáky k diskuzi

Kompetence pracovní

Žák: - je schopen efektivně organizovat svou práci

Učitel: - napomáhá při cestě ke správnému řešení
zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu žáků

Kompetence digitální

Žák: - chápe význam digitálních technologií pro vzdělávání
- využívá je při učení

Učitel: - napomáhá při cestě ke správnému využívání digitálních technologií při výuce cizích jazyků

Předmět: SEMINÁŘ Z MATEMATIKY (SM)

Charakteristika volitelného předmětu:

Obsahové, časové a organizační vymezení

Volitelný předmět Seminář z matematiky se vyučuje jako samostatný předmět v 9. ročníku 1 hodinu týdně.

Vzdělávání ve volitelném předmětu Seminář z matematiky je zaměřeno na:

- užití matematiky v reálných situacích
- osvojení pojmů, matematických postupů
- logické a kritické usuzování
- problémové a náročnější úlohy směřující k procvičování a prohlubování učiva
- přípravu ke studiu na střední škole

Matematika rozvíjí logické a abstraktní myšlení žáků, vede je k myšlenkové samostatnosti a přispívá k jejich celkovému intelektuálnímu rozvoji. V hodinách matematiky pracují žáci samostatně nebo ve skupinách, manipulují s názornými učebními pomůckami, řeší úlohy s využitím kapesního kalkulátoru a výpočetní techniky.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Žák: - osvojuje si základní matematické pojmy a vztahy postupnou abstrakcí a zobecňováním reálných pojmů

vytváření zásoby matematických nástrojů
využívání prostředků výpočetní techniky

Učitel: - zařazuje metody, při kterých docházejí k řešení a závěrům sami žáci
vede žáky k plánování postupů a úkolů
zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů

Kompetence k řešení problémů

Žák: - zjišťuje, že realita je složitější než její matematický model
provádí rozbor problému a plánu řešení, odhadování výsledků
učí se zvolit správný postup při řešení slovních úloh a reálných problémů

Učitel: - s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
vede žáky k ověřování výsledků

Kompetence komunikativní

Žák: - zdůvodňuje matematické postupy
vytváří hypotézy
komunikuje na odpovídající úrovni

Učitel: - vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
podle potřeby pomáhá žákům

Kompetence sociální a personální

Žák: - spolupracuje ve skupině
podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
učí se věcně argumentovat

Učitel: - zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

Kompetence občanské

Žák: - respektuje názory druhých
formuje si volní a charakterové rysy
zodpovědně se rozhoduje podle dané situace

Učitel: - vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
umožňuje, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledky

Kompetence pracovní

Žák: - zdokonaluje si grafický projev
je veden k efektivitě při organizování práce

Učitel: - požaduje dodržování dohodnuté kvality, termínů
vede žáky k ověřování výsledků

Kompetence digitální

Žák: - vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty,
- vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil
či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

Učitel: - pomáhá žákům orientovat se v digitálním světě

Předmět: TECHNICKÉ KRESLENÍ (TK)

Charakteristika volitelného předmětu:

Obsahové, časové a organizační vymezení

Volitelný předmět Technické kreslení se vyučuje jako samostatný předmět v 9. ročníku s časovou dotací 1 hodinu týdně.

Vzdělávání ve volitelném předmětu Technické kreslení je zaměřeno na:

- zvládnutí základů technického kreslení, používání pomůcek a materiálů pro rýsování
- zobrazování těles do roviny, modelování tělesa ze zadaných obrazů
- rozvoj logického a kritického usuzování
- rozvíjení prostorové představivosti a tvořivosti žáků

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Žák: - je veden k pečlivé a přesné práci s rýsovacími potřebami
zvládá základy technického kreslení
rozvíjí prostorovou představivost

Učitel: - zadává žákům samostatné úkoly a vede žáky k jejich důslednému plnění
vede žáky k trpělivosti a pečlivosti
vede žáky k plánování postupů a úkolů

Kompetence k řešení problémů

Žák: - provádí rozbor problému a plánuje řešení, odhaduje výsledky

Učitel: - podporuje u žáků samostatnost a vlastní postupy řešení technických úloh

Kompetence komunikativní

Žák: - zdůvodňuje postupy řešení úlohy
komunikuje na odpovídající úrovni

Učitel: - vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
komunikuje se žákem o výsledcích jeho práce, hodnotí kvalitu a zvolené postupy

Kompetence sociální a personální

Žák: - spolupracuje ve skupině
se podílí na utváření příjemné atmosféry v týmu
se učí věcně argumentovat a schopnosti sebekontroly
se učí pečlivosti, rozvíjí prostorovou představivost

Učitel: - zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
podporuje a koordinuje komunikaci mezi žáky při řešení zadaných úkolů
vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

Kompetence občanské

Žák: - respektuje názory druhých
formuje svoje volní a charakterové rysy
zodpovědně se rozhoduje podle dané situace

Učitel: - vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
umožňuje, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledky

Kompetence pracovní

Žák: - používá vhodné pomůcky při práci
si zdokonaluje grafický projev
je veden k efektivitě při organizování práce

Učitel: - vede žáky k používání vhodných pracovních pomůcek
požaduje dodržování dohodnuté kvality, termínů
vede žáky k ověřování výsledků

Kompetence digitální

Žák: - využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost

Učitel: - vede žáky k seznámení s novými technologiemi, hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika
jejich využívání

Předmět: DĚJEPISNÝ SEMINÁŘ (DS)

Charakteristika volitelného předmětu:

Obsahové, časové a organizační vymezení

Volitelný předmět Dějepisný seminář rozšiřuje a doplňuje vědomosti a dovednosti získané v předmětu Dějepis, a to především na regionální úrovni. Vyučuje se jako samostatný předmět v 9. ročníku 1 hodinu týdně.

Vzdělávání ve volitelném předmětu Dějepisný seminář je zaměřeno na:

- komplexní rozšiřování a prohlubování vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět
- rozvíjení kultivovaného písemného i ústního projevu
- pěstování zdravého patriotismu a úcty k odkazu předchozích generací
- prohlubování zájmu o historii

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Žák: - vyhledává a třídí informace propojuje je do širších významových celků
kriticky hodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich
prohloubit zájem žáků o historii

Učitel: - vede žáky k vyhledávání a třídění informací
vede žáky k užívání správné terminologie
zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků

Kompetence k řešení problémů

Žák: - vyhledává informace vhodné k řešení problému
využívá získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení
samostatně řeší problémy a volí vhodné způsoby řešení

Učitel: - vede žáky k uvážlivému rozhodování
vede žáky k plánování postupů

Kompetence komunikativní

Žák: - naslouchá promluvám druhých lidí a vhodně na ně reaguje
účinně se zapojuje do diskuze a vhodně obhájí své názory
využívá informačních a komunikačních prostředků

Učitel: - zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
vede žáky k logickému uvažování a výstižnému vyjádření svých myšlenek

Kompetence sociální a personální

Žák: - spolupracuje ve skupině
podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
dodržuje stanovená pravidla

Učitel: - vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
dodává žákům sebedůvěru

Kompetence občanské

Žák: - respektuje názory, přesvědčení druhých
chrání naše tradice, kulturní i historické dědictví
aktivně se zapojuje do kulturního dění

Učitel: - vede k zájmu o kulturní dědictví
motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních

Kompetence pracovní

Žák: - dodržuje hygienu práce, bezpečnostní pravidla pro práci s výpočetní technikou
využívá svých znalostí v běžné praxi

Učitel: - vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví
vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi

Kompetence digitální

Žák: - získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah,
k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu

Učitel: - vede žáky k pochopení významu digitálních technologií při historickém bádání

Předmět: SPOLEČENSKOVĚDNÍ SEMINÁŘ (SVS)

Charakteristika volitelného předmětu:

Obsahové, časové a organizační vymezení

Volitelný předmět Společenskovědní seminář se vyučuje jako samostatný předmět v 7. a 8. ročníku 1 hodinu týdně.

Cílem semináře je probudit v žácích vědomí přináležetosti k nejbližšímu okolí svého bydliště a školy, poodhalit jim přírodní a kulturní bohatství města, přiblížit významné rodáky. Pěstovat v dětech zdravý patriotismus a úctu k odkazu předchozích generací.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Žák: - vyhledává a třídí informace, propojuje je do širších významových celků
osvojuje si základní jazykové a literární pojmy
práce s regionální literaturou

Učitel: - vede žáky k vyhledávání a třídění informací
vede žáky k užívání správné terminologie

Kompetence k řešení problémů

Žák: - vyhledává informace vhodné k řešení problému
využívá získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení
samostatně řeší problémy a volí vhodné způsoby řešení

Učitel: - zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
vede žáky k uvážlivému rozhodování

Kompetence komunikativní

Žák: - naslouchá promluvám druhých lidí a vhodně na ně reaguje
účinně se zapojuje do diskuze a vhodně obhajuje své názory
využívá informačních a komunikačních prostředků

Učitel: - zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
vede žáky k výstižné argumentaci

Kompetence sociální a personální

Žák: - spolupracuje ve skupině
podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
dodržuje stanovená pravidla

Učitel: - vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
dodává žákům sebedůvěru

Kompetence občanské

Žák: - respektuje názory, přesvědčení druhých
chrání naše tradice, kulturní i historické dědictví
aktivně se zapojuje do kulturního dění města i regionu

Učitel: - vede k zájmu o kulturní dědictví
motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních

Kompetence pracovní

Žák: - dodržuje hygienu práce
dodržuje bezpečnostní pravidla pro práci s výpočetní technikou
využívá svých znalostí v běžné praxi

Učitel: - vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví
vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi

Kompetence digitální

Žák: - získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah,
k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu

Učitel: - vede žáky k pochopení významu digitálních technologií při historickém bádání

Předmět: PŘÍRODOPISNÝ SEMINÁŘ (PS)

Charakteristika volitelného předmětu:

Obsahové, časové a organizační vymezení

Volitelný předmět Přírodopisný seminář se vyučuje jako samostatný předmět v 9. ročníku v hodinové dotaci 1 hodina týdně.

Vzdělávání ve volitelném předmětu Přírodopisný seminář je zaměřeno na:

- schopnost žáka pracovat s informacemi a aplikovat je v praxi
- zhodnocení důležitosti jednotlivých složek potravy, vitamínů a minerálních látek pro člověka a projevy jejich nedostatku (nadbytku)
- rozšíření výuky názvosloví anorganických a organických sloučenin
- vysvětlení pH, kyselost a zásaditost látek – dopady na přírodu, ekologické problémy
- získávání a upevňování dovedností pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a umět poskytnout první pomoc při úrazech s nebezpečnými chemickými látkami a přípravky
- dovednost pracovat ve skupinách při praktickém předvedení jednoduchých chemických experimentů

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Žák: - vyhledává a třídí informace propojuje je do širších významových celků
je schopný pracovat s informacemi

Učitel: - vede žáky k vyhledávání a třídění informací
vede žáky k užívání správné terminologie

Kompetence k řešení problémů

Žák: - vyhledává informace vhodné k řešení problému
umět formulovat a obhájit vlastní řešení problému
samostatně řeší problémy a volí vhodné způsoby řešení

Učitel: - zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
vede žáky k uvážlivému rozhodování
vede žáky k plánování postupů

Kompetence komunikativní

Žák: - naslouchá promluvám druhých lidí a vhodně na ně reaguje
schopnost pracovat v týmu
schopnost prezentovat svůj názor

Učitel: - zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé

Kompetence sociální a personální

Žák: - spolupracuje ve skupině
podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
dodržuje stanovená pravidla

Učitel: - vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
dodává žákům sebedůvěru

Kompetence občanské

Žák: - respektuje názory, přesvědčení druhých
zapojování do ekologických aktivit
aktivně se zapojuje do kulturního dění

Učitel: - vede k zájmu o ekologické problémy
motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních

Kompetence pracovní

Žák: - praktické uplatňování poznatků při zapojení do ekologických aktivit školy i města využívá svých znalostí v běžné praxi

Učitel: - vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví
vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi

Kompetence digitální

Žák: - získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah
- k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- využívá digitální technologie k třídění a systematizaci poznatků

Učitel: - vede žáky k systematickosti a využívání vhodných aplikací

Předmět: EKOLOGICKÝ SEMINÁŘ

Charakteristika volitelného předmětu:

Obsahové, časové a organizační vymezení

Volitelný předmět Ekologický seminář se vyučuje jako samostatný předmět v 7., 8. a 9. ročníku v hodinové dotaci 1 h týdně.

Vzdělávání ve volitelném předmětu Ekologický seminář je zaměřeno na:

- Seznamuje žáky se základními ekologickými problémy a jejich dopady
- Podává komplexní pohled na vztah člověka a jeho prostředí, vlivy lidské činnosti na přírodu, souvislosti a vazby mezi stavem prostředí a zdravím
- Schopnost žáka pracovat s informacemi a aplikovat je v praxi

Žáci získávají vědomosti o principech udržitelného rozvoje, o podmínkách života a jejich ohrožení, o nutnosti spolupráce na regionální úrovni. Učí se prakticky ovlivňovat své životní prostředí a chápat vlastní zodpovědnost.

Ekologický seminář svou náplní odpovídá průřezovému tématu environmentální výchova. Zároveň zasahuje do myšlení v globálních souvislostech, mediální výchovy, výchovy demokratického člověka.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Žák: - vyhledává a třídí informace propojuje je do širších významových celků
je schopný pracovat s informacemi

Učitel: - vede žáky k vyhledávání a třídění informací
vede žáky k užívání správné terminologie

Kompetence k řešení problémů

Žák: - vyhledává informace vhodné k řešení problému
umět formulovat a obhájit vlastní řešení problému
samostatně řeší problémy a volí vhodné způsoby řešení

Učitel: - zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
vede žáky k uvážlivému rozhodování
vede žáky k plánování postupů

Kompetence komunikativní

Žák: - naslouchá promluvám druhých lidí a vhodně na ně reaguje
schopnost pracovat v týmu
schopnost prezentovat svůj názor

Učitel: - zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé

Kompetence sociální a personální

Žák: - spolupracuje ve skupině
podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
dodržuje stanovená pravidla

Učitel: - vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
dodává žákům sebedůvěru

Kompetence občanské

Žák: - respektuje názory, přesvědčení druhých
zapojování do ekologických aktivit
aktivně se zapojuje do kulturního dění

Učitel: - vede k zájmu o ekologické problémy
motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních

Kompetence pracovní

Žák: - praktické uplatňování poznatků při zapojení do ekologických aktivit školy i města
využívá svých znalostí v běžné praxi

Učitel: - vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví
vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi

Kompetence digitální

Žák: - chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost,
- seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy

Učitel: - vede žáky k pochopení výhod i nevýhod užívání digitálních technologií

Předmět: SPORTOVNÍ HRY (SH)

Charakteristika volitelného předmětu:

Obsahové, časové a organizační vymezení

Volitelný předmět Sportovní hry se vyučuje jako samostatný předmět v 7., 8. a 9. ročníku 1 hodinu týdně. Prohlubuje znalosti vzdělávací oblasti Člověk a zdraví

Vzdělávání ve volitelném předmětu Sportovní hry je zaměřeno na:

- osvojení si zásad zdravého životního stylu
- vzbuzení zájmu o pohybové aktivity a sport
- osvojení a prohloubení pohybových dovedností

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Žák: - učí se pravidla různých kolektivních sportů

Učitel: - vede žáky k objektivnímu sebehodnocení v konkurenčním prostředí
- motivuje žáky k reprezentaci školy a k účasti na závodech

Kompetence k řešení problémů

Žák: - uplatňuje zásady bezpečného chování ve sportovním prostředí
- řeší problémy v souvislosti s nesportovním chováním

Učitel: - vede žáky k uvážlivému rozhodování
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá

Kompetence komunikativní

Žák: - je veden ke spolupráci při týmových pohybových činnostech a soutěžích
- učí se reagovat na základní povely a pokyny

Učitel: - zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat

vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé

Kompetence sociální a personální

- Žák: - spolupracuje ve skupině
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- učí se kriticky posuzovat a hodnotit

Učitel: - vyžaduje dodržování pravidel sportovních i pravidel slušného chování

Kompetence občanské

Žák: - učí se ohleduplnosti

Učitel: - vede žáky k aktivnímu zapojení do sportovních aktivit
- spoluvytváří bezpečnou a zdravou atmosféru v kolektivu

Kompetence pracovní

Žák: - učí se trpělivosti a zodpovědnosti

Učitel: - pomáhá žákům poznávat a rozvíjet jejich schopnosti
- vede žáky k uplatňování hlavních zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v běžném životě

Kompetence digitální

Žák: - chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost,
- seznamuje se s novými technologiemi, které se využívají ve sportu

Učitel: - ukazuje žákům možnosti a cesty v práci s novými digitálními technologiemi

Předmět: ZDRAVOVĚDA (ZV)

Charakteristika volitelného předmětu:

Obsahové, časové a organizační vymezení

Volitelný předmět Zdravověda se vyučuje jako samostatný předmět v 7., 8. a 9. ročníku 1 hodinu týdně. Prohlubuje znalosti vzdělávací oblasti Člověk a zdraví

Vzdělávání ve volitelném předmětu Zdravověda je zaměřeno na:

- osvojení si zásad zdravého životního stylu, prevenci vzniku onemocnění a úrazů
- osvojení si zodpovědného chování při mimořádných a zdraví ohrožujících událostech
- schopnosti rozhodovat se a jednat při mimořádných zdraví a život ohrožujících událostech
- získání znalostí a dovedností v poskytování první pomoci
- využívání osvojených znalostí a dovedností v životě

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Žák: - vyhledává a třídí informace
osvojuje si základní pojmy z oblasti 1. pomoci

Učitel: - vede žáky k vyhledávání a třídění informací
vede žáky k užívání správné terminologie

Kompetence k řešení problémů

Žák: - vyhledává informace vhodné k řešení problému
využívá získaných vědomostí a dovedností
samostatně řeší problémy a volí vhodné způsoby řešení

Učitel: - vede žáky k uvážlivému rozhodování
vede žáky k plánování postupů

Kompetence komunikativní

Žák: - naslouchá promluvám druhých lidí a vhodně na ně reaguje

účinně se zapojuje do diskuze a vhodně obhajuje své názory

Učitel: - zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé

Kompetence sociální a personální

Žák: - spolupracuje ve skupině
podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
dodržuje stanovená pravidla

Učitel: - vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
dodává žákům sebedůvěru

Kompetence občanské

Žák: - respektuje názory, přesvědčení druhých

Učitel: - vede k zájmu o pomoc druhým
motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních

Kompetence pracovní

Žák: - dodržuje hygienu práce
dodržuje bezpečnostní pravidla pro práci s výpočetní technikou
využívá svých znalostí v běžné praxi

Učitel: - vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví
vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi

Kompetence digitální

Žák: - využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil
či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

Učitel: - vede žáky k uvědomění si, že schopnost používat digitální technologie je dnes ve
zdravotnictví naprosto nezbytná

Předmět: DOMÁCNOST (DO)

Charakteristika volitelného předmětu:

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Domácnost je nabízen jako volitelný v 8. a 9. ročníku s časovou dotací 1 hodina týdně. Výuka probíhá ve dvouhodinových blocích jednou za 14 dní. Výuka probíhá většinou ve cvičné kuchyňce, případně jsou využívány i ostatní prostory školy.

Vzdělávání ve volitelném předmětu Domácnost je zaměřeno na:

- praktické zvládání teoretických znalostí v oblasti zdravé výživy a její přípravy
- praktické zvládání dovedností spojených s vedením domácnosti
- ekonomiku domácnosti
- základy údržby oděvů, zařizování a výzdobu bytu

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Žák: - je veden k zodpovědnosti za přístup k svému učení
- je schopen pracovat se zkušeností
- rozvíjí svojí manuální zručnost

Učitel: - vede žáky k samostatnému organizování plnění zadaných úkolů
- vede žáky k plánování postupů
- umožňuje žákům realizovat vlastní nápady, podněcuje jejich tvořivost

Kompetence k řešení problémů

Žák: - volí vhodné způsoby řešení

- ověřuje prakticky správnosti řešení problému
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí

Učitel: - podporuje u žáků samostatnost a vlastní postupy řešení úkolů

Kompetence komunikativní

Žák: - komunikuje na odpovídající úrovni

Učitel: - komunikuje se žákem o výsledcích jeho práce, hodnotí kvalitu a zvolené postupy

Kompetence sociální a personální

Žák: - spolupracuje ve skupině

- se podílí na utváření příjemné atmosféry v týmu
- v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá

Učitel: - zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat

- podporuje a koordinuje komunikaci mezi žáky při řešení zadaných úkolů
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

Kompetence občanské

Žák: - respektuje názory druhých

- formuje svoje volní a charakterové rysy
- zodpovědně se rozhoduje podle dané situace

Učitel: - vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé

- umožňuje, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledky

Kompetence pracovní

Žák: - používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení při práci

- dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti
- adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky

Učitel: - vede žáky k používání vhodných pracovních pomůcek

- vede žáky k efektivitě při organizování práce
- požaduje dodržování bezpečnosti při práci
- vede žáky k ověřování výsledků

Kompetence digitální

Žák: - ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít

- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu

Učitel: - ukazuje, jak lze využít digitálních technologií v běžném životě, v péči o domácnost, v rodinném hospodaření

6. Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků

1. Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků je:

- a) jednoznačné a srozumitelné,
- b) věcné,
- c) všestranné,
- d) srovnatelné s předem stanovenými kritérii.

1.1. Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Hodnocení žáka je organickou součástí výchovně vzdělávacího procesu. Učitel ji vykonává průběžně ve vyuce i mimo ní po celý školní rok.

Sjednocování hodnotících měřítek všech učitelů probíhá v rámci předmětových komisí.

Učitelé přistupují k průběžnému hodnocení vzdělávacích činností žáka s vědomím motivační a formativní funkce hodnocení. Jako přirozenou součást hodnocení učitelé rozvíjejí žákovo sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků.

V hodnocení výsledků vzdělávání berou učitelé na zřetel úroveň dosažení cílů základního vzdělávání, jak jsou uvedeny ve školském zákoně či rámcovém a školním vzdělávacím programu.

Ve výchovném vzdělávacím procesu se hodnotí průběžně a celkově. Souhrnné hodnocení se provádí na konci každého pololetí.

Při průběžném i celkovém hodnocení uplatňuje pedagogický pracovník přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi.

1.2. Zásady hodnocení průběhu a výsledků chování

Chování neovlivňuje hodnocení výsledků ve vyučovacích předmětech.

Škola hodnotí žáky za jejich chování ve škole a při akcích organizovaných školou tak, aby byla zřejmá úroveň žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům formulovaným školním vzdělávacím programem, k jeho osobnostním předpokladům a k jeho věku.

Hlavním kritériem pro hodnocení chování je dodržování pravidel slušného chování a dodržování vnitřního řádu školy během klasifikačního období.

Při hodnocení chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka. K uděleným opatřením k posílení kázně se přihlíží pouze tehdy, jestliže tato opatření byla neúčinná.

Zákonní zástupci žáka jsou o chování informováni třídním učitelem a učiteli jednotlivých předmětů:

- průběžně prostřednictvím žákovské knížky
- před koncem každého čtvrtletí
- okamžitě v případě mimořádně závažného činu či porušení školního řádu.

2. Slovní hodnocení

2.1. Zásady pro použití slovního hodnocení

- Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.
- Hodnocení žáků na vysvědčení na prvním stupni za I. a II. pololetí je na předepsaném formuláři pro slovní hodnocení.

- Výsledky vzdělávání žáka jsou v případě použití slovního hodnocení vypsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělávání žáka, které dosáhl ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách školního vzdělávacího programu s ohledem k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům i k věku.
- Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.
- Slovní hodnocení naznačuje další vývoj žáka a obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak překonávat případné neúspěchy.
- O použití slovního hodnocení rozhoduje ředitel školy.
- Žáci jsou hodnoceni pouze slovně od 1. ročníku až do 4. ročníku. V pátém ročníku jsou žáci hodnoceni i známkou v hlavních předmětech – český jazyk, matematika a cizí jazyk.
- Škola převede slovní hodnocení do klasifikace v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka.

2.2. Základní oblasti slovního hodnocení

Ve slovním hodnocení žáků je třeba se vyjádřit k těmto základním oblastem:

- osvojení znalostí učiva předepsaného vzdělávacím programem
- oblast myšlení
- oblast vyjadřovací
- oblast dovedností a schopností aplikovat získané poznatky, řešit úkoly a chyby, jichž se žák dopouští
- oblast píle a zájmu o učení (příprava na vyučování, svědomitost v plnění školních povinností, zájem, snaha, projevení úsilí, ...)

Do slovního hodnocení jednotlivých předmětů se nesmí promítnout hodnocení chování žáka.

2.3. Větná spojení slovního hodnocení nahrazující klasifikační stupeň

Při slovním hodnocení se uvádí charakteristiky oblastí:

- osvojení znalostí učiva předepsaného vzdělávacím programem
  - ovládá bezpečně
  - ovládá s nepodstatnými chybami
  - v podstatě ovládá
  - ovládá jen částečně se značnými mezerami ve vědomostech a dovednostech
  - neovládá
- oblast myšlení
  - pohotové, bystré, dobře chápe souvislosti
  - uvažuje celkem samostatně
  - méně samostatně
  - nesamostatné myšlení
  - odpovídá nesprávně i na doplňující otázky
- oblast vyjadřovací
  - výstižné a poměrně přesné, správné
  - celkem výstižné, správné
  - myšlenky vyjadřuje nepřesně
  - myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi
  - i na návodné otázky odpovídá nesprávně

- oblast dovedností a schopností aplikovat získané poznatky, řešit úkoly a opravit chyby, jichž se žák dopouští
  - spolehlivě, uvědoměle užívá vědomostí a dovedností, pracuje samostatně, iniciativně, přesně a s jistotou
  - dovede používat vědomosti a dovednosti při řešení úkolů, dopouští se drobných chyb
  - s pomocí učitele řeší úkoly, překonává obtíže a odstraňuje chyby, jichž se dopouští
  - podstatně chybuje, nesnadno chyby překonává
  - praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí učitele
- oblast píle a zájmu o učení
  - aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
  - učí se svědomitě
  - k učení a práci nepotřebuje mnoho podnětů
  - malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty
  - pomoc a pobídky k učení jsou neúčinné.
- chování
  - Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.
  - Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.
  - Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

3. Stupně hodnocení prospěchu a chování v případě použití klasifikace

3.1. Stupně hodnocení prospěchu

a) Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných vyučovacích předmětech se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu:

- 1- výborný
- 2- chvalitebný
- 3- dobrý
- 4- dostatečný
- 5- nedostatečný.

Při hodnocení pomocí stupňů prospěchu se na prvním stupni použije pro zápis číslice.

b) Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

- prospěl(a) s vyznamenáním,
- prospěl(a),
- neprospěl(a),
- nehodnocen(a).

c) Žák je hodnocen stupněm:

- prospěl(a) s vyznamenáním, není-li v žádném povinném předmětu hodnocen při celkové klasifikaci stupněm horším než „chvalitebný“, průměr prospěchu z povinných předmětů není horší než 1,5 a jeho chování je velmi dobré
  - prospěl(a), není-li v žádném povinném předmětu hodnocen při celkové klasifikaci stupněm „nedostatečný“
  - neprospěl(a), je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 nebo odpovídajícím slovním hodnocením nebo není-li z něho hodnocen na konci druhého pololetí
  - nehodnocen(a), není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí.
- d) Výsledky práce v zájmových útvarech organizovaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:
- pracoval(a) úspěšně
  - pracoval(a).

Pro potřeby klasifikace se předměty dělí do tří skupin:

- předměty s převahou teoretického zaměření,
- předměty s převahou praktických činností a
- předměty s převahou výchovného a uměleckého odborného zaměření.

Kritéria pro jednotlivé klasifikační stupně jsou formulována především pro celkovou klasifikaci. Učitel však nepřeceňuje žádné z uvedených kritérií, posuzuje žákovy výkony komplexně, v souladu se specifikou předmětu.

3.1.1. Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření

Převahu teoretického zaměření mají jazykové, společenskovední, přírodovědné předměty a matematika.

Při klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů, kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti,
- schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí,
- kvalita myšlení, především jeho logika, samostatnost a tvořivost,
- aktivita v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim,
- přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu,
- kvalita výsledků činností,
- osvojení účinných metod samostatného studia.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje

samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti.

Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

3.1.2. Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření

Převahu praktické činnosti mají v základní škole tvořivé činnosti.

Při klasifikaci v předmětech uvedených v s převahou praktického zaměření v souladu s požadavky učebních osnov se hodnotí:

- vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem,
- osvojení praktických dovedností a návyků, zvládnutí účelných způsobů práce,
- využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech,
- aktivita, samostatnost, tvořivost, iniciativa v praktických činnostech,
- kvalita výsledků činností,
- organizace vlastní práce a pracoviště, udržování pořádku na pracovišti,
- dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a péče o životní prostředí,
- hospodárné využívání surovin, materiálů, energie, překonávání překážek v práci,

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák soustavně projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Pohotově, samostatně a tvořivě využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává pohotově, samostatně uplatňuje získané dovednosti a návyky. Bezpečně ovládá postupy a způsoby práce; dopouští se jen menších chyb, výsledky jeho práce jsou bez závažnějších nedostatků. Účelně si organizuje vlastní práci, udržuje pracoviště v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a aktivně se stará o životní prostředí. Hospodárně využívá suroviny, materiál, energii. Vzorně obsluhuje a udržuje laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla. Aktivně překonává vyskytující se překážky.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Samostatně, ale méně tvořivě a s menší jistotou využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává samostatně, v postupech a způsobech práce se nevyskytují podstatné chyby. Výsledky jeho práce mají drobné nedostatky. Účelně si organizuje vlastní práci, pracoviště udržuje v pořádku. Uvědoměle udržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a stará se o životní prostředí. Při hospodárném využívání surovin, materiálů a energie se dopouští malých chyb. Laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla obsluhuje a udržuje s drobnými nedostatky. Překážky v práci překonává s občasnou pomocí učitele.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák projevuje vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem s menšími výkyvy. Za pomocí učitele uplatňuje získané teoretické poznatky při praktické činnosti.

V praktických činnostech se dopouští chyb a při postupech a způsobech práce potřebuje občasnou pomoc učitele. Výsledky práce mají nedostatky. Vlastní práci organizuje méně účelně, udržuje pracoviště v pořádku. Dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a v malé míře přispívá k tvorbě a ochraně životního prostředí. Na podněty učitele je schopen hospodárně využívat suroviny, materiály a energii. K údržbě laboratorních zařízení, přístrojů, nářadí a měřidel musí být částečně podněcován. Překážky v práci překonává jen s častou pomocí učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák pracuje bez zájmu a vztahu k práci, k pracovnímu kolektivu a praktickým činnostem. Získané teoretické poznatky dovede využít při praktické činnosti jen za soustavné pomoci učitele. V praktických činnostech, dovednostech a návycích se dopouští větších chyb. Při volbě postupů a způsobů práce potřebuje soustavnou pomoc učitele. Ve výsledcích práce má závažné

nedostatky. Práci dovede organizovat za soustavné pomoci učitele, méně dbá o pořádek na pracovišti. Méně dbá na dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a o životní prostředí. Porušuje zásady hospodárnosti využívání surovin, materiálů a energie. V obsluze a pomůcek, přístrojů, náradí a měřidel se dopouští závažných nedostatků. Překážky v práci překonává jen s pomocí učitele.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák neprojevuje zájem o práci a vztah k ní, ani k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech, dovednostech a návycích má podstatné nedostatky. Nedokáže postupovat při práci ani s pomocí učitele. Výsledky jeho práce jsou nedokončené, neúplné, nepřesné, nedosahují předepsané ukazatele. Práci na pracovišti si nedokáže zorganizovat, nedbá na pořádek na pracovišti. Neovládá předpisy o ochraně zdraví při práci a nedbá na ochranu životního prostředí. Nevyužívá hospodárně surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů a náradí, nástrojů a měřidel se dopouští závažných nedostatků.

3.1.3. Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření

Převahu výchovného zaměření mají: výtvarná výchova, hudební výchova a zpěv, tělesná a sportovní výchova.

Žák zařazený do zvláštní tělesné výchovy se při částečném uvolnění nebo úlevách doporučených lékařem klasifikuje s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu.

Při klasifikaci v předmětech s převahou výchovného zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu,
- osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivá aplikace,
- poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti,
- kvalita projevu,
- vztah žáka k činnostem a zájem o ně,
- estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a k estetice ostatní společnosti,
- v tělesné výchově s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka všeobecná, tělesná zdatnost, výkonnost a jeho péče o vlastní zdraví.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně podle požadavků osnov je rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný, v hudební a tělesné výchově přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Má výrazně aktivní zájem o umění, estetiku, brannost a tělesnou kulturu. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný na základě využívání svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je esteticky působivý a má jen menší nedostatky z hlediska požadavků osnov. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. Má aktivní zájem o umění, o estetiku a tělesnou zdatnost. Rozvíjí si v požadované míře estetický vkus, brannost a tělesnou zdatnost.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuální a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá dostatečný aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu. Nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je povětšinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

3.2. Způsob získávání podkladů pro hodnocení

Podklady pro hodnocení získávají vyučující zejména:

- soustavným diagnostickým pozorováním žáků,
- sledováním jejich výkonů a připravenosti na vyučování,
- rozhovory se žákem,
- různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové ...),
- kontrolními písemnými pracemi,
- analýzou výsledků různých činností žáků,
- konzultacemi s ostatními vyučujícími a podle potřeby i s psychologickými a zdravotnickými pracovníky.

3.3. Hodnocení chování

3.3.1. Výchovná opatření

- 1) Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za dlouhodobou úspěšnou práci.
- 2) Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelem školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo déletrvající úspěšnou práci.

Pochvala či ocenění může být zaznamenáno formou:

- zápisu do žákovské knížky
- pochvalného listu
- pochvaly na vysvědčení
- udělením věcné odměny

- 3) Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit:

- a) napomenutí třídního učitele,
- b) důtku třídního učitele,

- c) důtku ředitele školy.
- 4) V jednom klasifikačním období (pololetí) lze uložit každé opatření k posílení kázně jen jednou, do dalšího klasifikačního období se platnost opatření k posílení kázně nepřenáší.
- 5) Udělení pochval (případně i jiných mimořádných ocenění) a opatření k posílení kázně se zaznamenává do dokumentace školy.
- 6) Pochvala na vysvědčení se zaznamenává na vysvědčení za pololetí, v němž byla udělena, opatření k posílení kázně se na vysvědčení neuvádějí.

3.3.2. Stupně klasifikace chování

Stupeň 1 (velmi dobré)

Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení školního řádu, méně závažných přestupků se dopouští ojediněle, je přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Žák se chová v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními školního řádu, opakovaně se dopouští méně závažných přestupků nebo pravidla poruší závažně, jeho přestupky se přes napomenutí či důtky třídního učitele opakují, narušuje výchovně vzdělávací činnosti školy, ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob, podniká slovní útoky vůči pracovníkům školy.

Stupeň 3 (neuspokojivé)

Žák se chová v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopouští se závažných přestupků proti školnímu řádu nebo takových provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy.

4. Hodnocení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

4.1. Základní zásady

Pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou vypracovány individuální plány, které mají charakter smlouvy mezi školou, žákem a zákonnými zástupci žáka. Týkají se získávání podkladů a způsobu hodnocení.

U žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (osoby se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním nebo sociálním znevýhodněním) se při jejich hodnocení a klasifikaci vždy přihlíží k charakteru postižení. Vyučující respektují doporučení odborných vyšetření žáků a uplatňují je při klasifikaci a hodnocení výsledků vzdělávání a chování žáků. Současně volí doporučené způsoby získávání podkladů.

Při zjišťování úrovně žakových vědomostí a dovedností volí učitel takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá porucha negativní vliv.

Při hodnocení žáků se SPU pedagogičtí pracovníci zvyrazňují motivační složku hodnocení a uplatňují individuální přístup.

Veškerá navrhovací pedagogická opatření se zásadně projednávají s rodiči žáka.

5. Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

Sebehodnocení je přirozenou součástí procesu hodnocení. Je to jedna z výchovných metod.

Sebehodnocení bude následováno hodnocením pedagogem, skupinou či jiným žákem.

Sebehodnocení tak bude s vnějším hodnocením konfrontováno. Žák si díky tomu porovná svůj pohled na sebe sama, na své výkony s pohledy pedagogů a ostatních spolužáků.

Po sebehodnocení žáka s argumentací zpravidla následuje hodnocení pedagogem s argumentací. Pedagog vede žáka v dovednostech hodnotit sám sebe ve smyslu zdravého sociálního a psychického rozvoje. Sebehodnocení žáků nemá nahradit hodnocení žáka pedagogem, ale má pouze doplňovat a rozšiřovat evaluační procesy a více aktivizovat žáka.

Žák má právo na své sebehodnocení.

6. Opravné zkoušky

6.1. Opravné zkoušky

- Žáci, kteří na daném stupni základní školy dosud neopakovali ročník a kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů, konají opravné zkoušky.
- Žáci nekonají opravné zkoušky, jestliže neprospěli z předmětu s výchovným zaměřením.
- Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem školy. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.
- Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září; do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku.

6.2. Komisionální přezkoušení

Komisi pro komisionální přezkoušení (dále jen „přezkoušení“) jmenuje ředitel školy.

V případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.

- Komise je tříčlenná a tvoří ji:
  - předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy,
  - zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,
  - přísedící, který je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.
- Výsledek přezkoušení již nelze napadnout žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením nebo stupněm prospěchu. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.
- O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.
- Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.
- Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.
- Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.

7. Vlastní hodnocení školy

Zaměření AEV	Podmínky ke vzdělávání	Spolupráce, vztahy, podpora	Výsledky vzdělávání žáků	Řízení školy	Školní klima
Cíle AEV	Neustálá snaha o zlepšování podmínek.	Zvyšování spolupráce s RR, ŠR. Spokojenost žáků a rodičů se školou	Dosažení co nejkvalitnějších výsledků: srovnávací prověrky paralelních, tříd, přijímací řízení.	Odborný růst vedení i pedagogů, zvyšování kvality školských služeb. Otevřenost, týmovost	Spokojenost žáků se školou.
Oblasti s dobrými výsledky, oblasti s nedostatky	Výhodná poloha školy, naplněnost tříd, nabídka pov. volit. předmětů. Nemožnost rozšiřování prostor, malý přísun měst. financí, vyhl. o spádovosti, škol. jídelna 1. st. , PC vybavenost	Zájem rodičů (dobrá komunikace formou konzultačních hodin), spolupráce s MÚ, společné aktivity (učitelé, žáci, rodiče).	Přijímací řízení s velmi dobrými výsledky. Široké ekolog. aktivity. Využití IT učebny v ostatních předmětech	Publikování v tisku. Profesionální přístup. Vzájemné hospitace.	Školní akademie. Sportovní a jiné akce školy s důrazem na významné státní svátky.
Kritéria	Přísun finanč. prostředků do školy. Účast v projektech a grantech (např. granty LbK).	Snaha o naplněnost školy a tříd.	Postupné zlepšování jednotlivých žáků.	Využívání DVPP ve výuce. Finance. Oddělenost budov 1. a 2. st.	Spokojený žák, učitel, rodič.
Nástroje	Pozorování, rozhovor, anketa, dotazník	Rozhovor, dotazník, zápis 1. ročníku, Prezentace – den otevřených dveří, tisk, školní web	Analýza žák prací – TU, ost. uč. , vedení	Rozhovor Dotazník Diskuse	Pozorování Dotazník Rozhovor Publikování ve školním časopise
Časová účinnost opatření	Průběžně.	3x ročně (ŠR, RR) 1x ročně zápis 1. roč.	Průběžně.	Roční hodnocení, roční plán, měsíční porady, týdenní porady vedení	Individuální dotazník

Sledované oblasti:

1) Podmínky ke vzdělávání

- materiální
- ekonomické
- personální
- hygienické

2) Spolupráce , vztahy , podpora

- rodiče
- žáci
- další osoby, organizace, zřizovatel, školská rada, rada rodičů
- školské služby, PPP, VP, ŠPP, MPP

3) Výsledky vzdělávání žáků

- hodnocení vzdělávacího procesu
- hodnocení vzdělávacích projektů
- hodnocení dalších výsledků školy

4) Řízení školy

- plánování koncepce školy, ŠVP, roční plán, plán DVPP, kontrol,...
- personální rozvoj, DVPP, samostudium,...
- efektivita výsledků hospitací
- kontrolní systém
- dokumenty: koncepční záměr rozvoje školy, školní řád, pravidla hodnocení